

**ПЛАН УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ ГОЛУБАЦ
2021–2030**

САДРЖАЈ

ДЕО I ОСНОВА – ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ И ОКВИР ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ	6
1. УВОД	6
2. ПОДАЦИ О ОПШТИНИ	7
3. ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР	9
4. СТАЊЕ У ОБЛАСТИ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ГОЛУБАЦ	10
ДЕО II ПРЕДМЕТ, ЦИЉЕВИ И АКТИВНОСТИ ЗА БУДУЋНОСТ	15
5. ЦИЉЕВИ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ ГОЛУБАЦ	15
6. ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ ГОЛУБАЦ	17
7. АКЦИОНИ ПЛАН УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ 2021–2023 А У ОКВИРУ ЛОКАЛНОГ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ ГОЛУБАЦ 2021–2030	18
ДЕО III ПЛАНСКИ ПРОЦЕС	28
8. ПРОЦЕС ПЛАНИРАЊА	28
9. АНАЛИЗА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА	29
10. РОДНА РАВНОПРАВНОСТ И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	31
11. КОМУНИКАЦИЈА И ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ	32
12. ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКА	33
13. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА	36
14. ПРАЋЕЊЕ И РЕВИЗИЈА ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ ГОЛУБАЦ	36
ДЕО IV ПРИЛОЗИ	37
15. Институционални оквир – Одговорности у управљању отпадом	37
16. Принципи управљања отпадом су:	41
17. Национално законодавство	43
18. Општинска регулатива	46
19. <i>EX- POST</i> АНАЛИЗА ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ ГОЛУБАЦ ЗА ПЕРИОД 2010–2020	48
20. Законодавство ЕУ у области отпада	50
21. СПИСАК ЛОКАЦИЈА ДЕПОНИЈА СА ФОТОГРАФИЈАМА И КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА КОЈЕ СУ ЗАХВАЋЕНЕ БАЧЕНИМ ШУТОМ И ДРУГИМ ОТПАДОМ НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ ГОЛУБАЦ	51
22. Процентуална заступљеност различитих категорија отпада – ОПШТИНА ГОЛУБАЦ	69
23. ИЗВЕШТАЈ О СПРОВЕДЕНОМ ИСПИТИВАЊУ ЗАДОВОЉСТВА КОРИСНИКА КОМУНАЛНИХ УСЛУГА У ОПШТИНИ ГОЛУБАЦ	71
24. ИЗВЕШТАЈ О СПРОВЕДЕНОМ ИНТЕРВЈУУ ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА	91
25. МОРФОЛОШКА АНАЛИЗА ВРСТА ОТПАДА РУРАЛНА И УРБАНА СРЕДИНА – УЗОРАК	96

Поштоване грађанке и грађани, пошто је један од главних циљева општине Голубац, развој туризма, неопходно је обезбедити све остале предуслове да би тај циљ био остварен у потпуности.

Имајући у виду управљање отпадом, као део свеукупне заштите животне средине на територији наше општине, приступили смо изради Локалног плана управљања отпадом за период 2021–2030. и Акционог плана за период 2021–2023. Не чекајући да документ буде завршен, већ смо отпочели санирање неколико дивљих депонија.

Међутим, као и у свему, потребна је добра сарадња и разумевање свих нас који овде живимо и радимо како би нови систем сакупљања отпада заживео и дао очекиване резултате. Сви заједно, учимо на искуствима скандинавских земаља, пре свега Шведске, која је лидер у овој области, уз огромну подршку Сталне конференције градова и општина.

Трудићемо се да остваримо све што смо амбициозно планирали, да оправдамо поверење грађана, посетилаца и сарадника, јер ово је план којим се улаже у будућност свих нас.

Председник општине Голубац

др Небојша Мијовић

РЕЗИМЕ :

Локални план управљања отпадом представља **документ којим се организује процес управљања отпадом** на нивоу општине Голубац за период 2021–2030.

У оквиру локалног плана управљања отпадом је приказано тренутно стање у области управљања отпадом, количине, врсте отпада, начин сакупљања, третирања и збрињавања отпада. Сврха израде плана је дугорочно успостављање одрживог система за управљање отпадом, пре свега на нивоу општине, али и будућег региона, на начин који има минималан штетни утицај на животну средину и здравље садашњих и будућих генерација.

Циљ система управљања отпадом у општини Голубац је да обезбеди **смањење количине отпада који завршава на депонији, издвајање корисних компонената из отпада и рационално прикупљање и одлагање отпада.**

План управљања отпадом ће омогућити да се:

- стекне увид у садашњу ситуацију у управљању отпадом у општини,
- дефинишу циљеви у управљању отпадом на нивоу општине у складу са домаћим законодавством,
- дефинише оптимални систем за управљање отпадом,
- дефинише метод и оптимални рокови за имплементацију плана фокусирајући се на оствариве трогодишње активности,
- дефинишу укупна финансијска улагања као и финансијска улагања за приоритетне делове плана које је неопходно имплементирати одмах, односно на период од 3 године.

Најважнији циљеви и активности *Плана управљања отпадом општине Голубац за период 2021–2030* године су:

1 . Затварање и поправљање дивљих отпада и заустављање нерегулисаног смећа

- 1.1 . Затворити и очистити седам дивљих депонија наредне 3 године
- 1.2 . Зауставити стварање дивљих земљишта
- 1.3 . Успостављање центра/места за одлагање баштенског отпада и кабастог/гломазног отпада
- 1.4 . Чувати Голубац чистим

2. Подизање свести/информисање/едукација

- 2.1. Едуковање грађана Голупца о начину сортирања отпада
- 2.1. „Зелени пројекти” за учитеље
- 2.2. Образовање омладине, до 30 година и преко 50 година старости

3. Сарадња са заинтересованим странама на територији општине Голубац

- 3.1. Успостављање редовног теста задовољства потрошача једном годишње
- 3.2. Нови или ревидирани тарифни систем
- 3.3. Међуопштинска сарадња и успостављање платформе за законско поступање са отпадом

4. Повећај рециклажу и поново користи

- 4.1. Повећање рециклирања опасног отпада од пољопривреде
- 4.2. Повећање степена рециклаже на 33% (ПЕТ, алуминијум, картон и папир) и омогућена/олакшана рециклажа за грађане

4.3. Омогућено/олакшано рециклирање за привредне субјекте

4.4. Третман биоразградивог и баштенског отпада са успостављањем рециклажног центра за биоразградиви отпад

5. Развој инфраструктуре

5.1. Инвестиционо опремање КЈП са камионима

5.2. Опремање 90 канти/контејнера за селекцију отпада (по 3 одлагања на 30 локација)

5.3. Набављена преса (мобилна и фиксна)

ДЕО I: ОСНОВА – ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ И ОКВИР ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

1. УВОД

Локални план управљања отпадом представља документ којим се организује процес управљања отпадом на нивоу општине Голубац за период 2021–2030.

Израда *Плана управљања отпадом за општину Голубац 2021–2030*, припремљен је захваљујући директној подршци општини Голубац у оквиру Програма „Подршка локалним самоуправама у Србији на путу ка ЕУ – Друга фаза”, који финансира Влада Шведске, а реализује СКГО у партнерству са Шведском асоцијацијом локалним власти и региона (САЛАР).

У оквиру локалног плана управљања отпадом је приказано тренутно стање у области управљања отпадом, количине, врсте отпада, начин сакупљања, третирања и збрињавања отпада. Извршена је анализа постојећих капацитета за управљање отпадом, на основу чега су размотрене потребе за унапређење. Такође су дефинисани правци и приоритети, као и динамика и начин решавања проблема у складу са позитивним националним и ЕУ законодавством из области управљања отпадом и из области заштите животне средине.

Сврха израде плана је дугорочно успостављање одрживог система за управљање отпадом, пре свега на нивоу општине, али и будућег региона, на начин који има минималан штетни утицај на животну средину и здравље садашњих и будућих генерација, уз рационално коришћење ресурса и поштовање савремених принципа управљања отпадом, а уз координисано учешће свих субјеката управљања отпадом – републичке власти, локалне власти, домаћинстава, привредних и комерцијалних организација, невладиних институција, приватног сектора и наравно сваког појединца. Процес израде Плана подразумева дефинисање најприхватљивијих модела за постизање пуне контроле над свим токовима отпада од настајања, раздвајања, сакупљања, транспорта, третмана и депоновања. Циљ система управљања отпадом у општини Голубац је да обезбеди смањење количине отпада који завршава на депонији, издвајање корисних компонената из отпада, рационално прикупљање и одлагање отпада, а који истовремено сагледава инвестициона улагања, динамику активности и финансијску и технолошку спремност за прелазак на нови систем рада.

Планом управљања отпадом биће омогућено да се:

- стекне увид у садашњу ситуацију у управљању отпадом у општини,
- дефинишу циљеви у управљању отпадом на нивоу општине у складу са домаћим законодавством,
- дефинише оптимални систем за управљање отпадом,
- дефинише метод и оптимални рокови за имплементацију плана фокусирајући се на оствариве трогодишње активности,
- дефинишу укупна финансијска улагања као и финансијска улагања за приоритетне делове плана које је неопходно имплементирати одмах, односно на период од 3 године.

Као један од важнијих циљева локалног плана је и обезбеђивање одговора на многа отворена питања која детерминишу успостављање система управљања отпадом, који се заснива на смерницама

Националне стратегије управљања отпадом Републике Србије, Законом о управљању отпадом, европским стандардима и законским мерама који уређују ову област.

2. ПОДАЦИ О ОПШТИНИ

2.1. ОПШТИНА ГОЛУБАЦ

Општина Голубац у укупној својој површини од 368 км² налази се у источном делу Србије на ободу Браничевског округа, на самом уласку у Ђердапску клисуру, између Великог Градишта и Доњег Милановца (слика. 1). Голубац је смештен на десној обали реке Дунав, која протиче кроз територију општине Голубац у дужини од 52 км и то представља њену кључну и најважнију географску карактеристику. Општина Голубац је од Београда удаљена 130 км магистралним правцем М25.1 Београд--Кладово, који је за општину уједно и најзначајнији путни коридор (Ђердапска магистрала). Клима је умерено-континентална, просечна годишња температура је +11°C, најнижа температура је 27°C, док највиша температура достиже +40°C. Годишња количина падавина је 663–756 мм/год. Високе летње температуре ублажава близина Дунава и Ђердапског језера. Због тога су нарочито повољни услови за развој климатско-рекреативног туризма, што је једна од компаративних предности општине Голубац.

Центар општине чини град Голубац, док се око њега са јужне стране простиру 24 села. По последњем попису становништва обављеном 2011. године Голубац има 8.331 становника. Из претходних објављених података се може закључити да је општина Голубац од 1961. године изгубила скоро 40% становништва, а овај тренд је нарочито изражен од 2000. године, кад су малобројна предузећа која су била стожер привреде овог краја затворена и ушла у процес приватизације. На територији општине Голубац има 8.331 становника и то 2.784 домаћинства која су са пребивалиштем на територији општине смештених у 24 сеоска насеља и град – насеље Голубац у коме има и 110 стамбених јединица. Сезонски се број становника увећава са викенд насељем Винци у којем има 1.255 регистрованих викендица (податак узет из базе КЈП).

Слика 1. Положај општине Голубац у односу на остале општине Браничевског округа

Од укупно 8.331 становника који живе на територији општине Голубац, 51,3% чини женска популација, а 48,67% су мушкарци. Према подацима објављеним у публикацији *Статистички годишњак Републике Србије* за 2011. годину (попис становништва), а од стране Републичког завода за статистику, од укупно запослених становника 40,60% јесу запослене жене.

На пољопривредну и шумску површину земљишта отпада 31.130 ха. Пољопривредно земљиште чини 14.632 ха, а шумско 16.498 ха. Оранице и баште чине 8.456 ха (житарице 4.969 ха, индустријско биље 130 ха, повртарско биље 733 ха, крмно биље 1.799 ха, воћњаци 588 ха, виногради 237 ха), ливаде 2.626 ха и пашњаци 3.550 ха.

2.2. СУБЈЕКТИ И ОДГОВОРНОСТИ У УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ГОЛУБАЦ

Према новом Закону о управљању отпадом (*Службени гласник РС*, бр. 36/2009) одговорности и надлежности у управљању комуналним отпадом, подељене су између Републике и локалне самоуправе. Одговорност Републике односи се на доношење закона и подзаконских прописа, обезбеђење економских инструмената за спровођење управљања отпадом, развијање јавне свести у друштву, иницирање разговора заинтересованих страна у циљу успостављања партнерства у управљању отпадом, док са друге стране **локална самоуправа има одговорност да спроводи закон, да уреди и обезбеди услове за управљање комуналним отпадом.**

Република Србија (Влада – министарства), јединица локалне самоуправе, Агенција за заштиту животне средине, овлашћена организација за испитивање отпада, невладине организације и организације потрошача, јесу учесници у доношењу закона и других прописа у овој области, односно субјекти у управљању отпадом.

У складу са Законом о управљању отпадом (*Службени гласник РС*, бр. 36/2009), Законом о локалној самоуправи (*Службени гласник РС*, бр. 129/07) и Законом о комуналним делатностима (*Службени гласник РС*, бр. 16/97 и 42/98), **јединица локалне самоуправе је надлежна да у области управљања отпадом и заштите животне средине: припрема и предлаже програм развоја, урбанистичке и друге планове; доноси локални план управљања отпадом, обезбеђује услове и стара се о његовом спровођењу, дефинише локалну политику и усваја акционе планове за територију општине; доноси одлуке и одређује опште акте из оквира права и дужности локалне самоуправе; уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности; уређује, обезбеђује, организује и спроводи управљање комуналним, односно инертним и неопасним отпадом на својој територији, стара се о задовољавању одређених потреба грађана у области заштите животне средине (заштита ваздуха, природе, животиња, заштита од буке, инспекцијски надзор, финансирање) и др.; непосредно извршава прописе и друга акта, врши послове управног надзора, стручне и друге послове, као и послове из оквира права и дужности Републике који се законом поверавају локалној самоуправи; обезбеђује финансирање обављања послова из своје надлежности, одређује поступак наплате и врши наплату локалних комуналних такси укључивши и наплату услуга у области управљања комуналним, односно инертним и неопасним отпадом; одређује цене комуналних услуга; врши комунални инспекцијски надзор и надзор у области заштите животне средине; установљава таксе и казне; издаје дозволе између осталог и за сакупљање и третман општинског и грађевинског отпада, одобрења и друга акта у складу са законом о управљању отпадом као и другим законима, води евиденцију и податке доставља министарству; контролише активности предузећа са којима је уговорила услуге сакупљања, транспорта и одлагања општинског чврстог отпада; даје мишљење у поступку издавања дозвола министарству или надлежном органу аутономне покрајине; врши надзор и контролу мера поступања са отпадом; омогућава информисање јавности.**

2.3. КОМУНАЛНО ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ГОЛУБАЦ

За обављање комуналних делатности из члана 2. Одлуке о управљању комуналним отпадом Скупштина општине оснива јавна предузећа или њихово обављање поверава другом предузећу или предузетнику, под условом, на начин и по поступку одређеног Законом о комуналним делатностима и овом одлуком. Коришћење, управљање и располагање комуналним објектима и средствима у државној својини, као и својинске и организационе промене у јавним предузећима, чији је оснивач општина, врши се у складу са Законом о комуналним делатностима и прописима општине.

На основу члана 8 става 1 Закона о комуналним делатностима (*Службени гласник РС*, бр. 16/97 и 42/98), члана 5 Одлуке о управљању комуналним отпадом (*Службени гласник општине Голубац*, бр. 1/2019), члана 32 став 1 тачке 20 Закона о локалној самоуправи (*Службени гласник РС*, бр. 129/07) Скупштина општине Голубац је на седници одржаној дана 21. фебруара 2019. године донела Одлуку о поверавању обављања комуналне делатности сакупљања, одвожења и одлагања смећа и других природних и вештачких отпадака из стамбених, пословних и других објеката на територији општине Голубац привредном друштву КЈП *Голубац*.

Основна делатност је сакупљање и пречишћавање и дистрибуција воде, одстрањивање отпада, уређење и одржавање паркова, зелених и рекреативних површина.

Финансирање КЈП *Голубац* се врши искључиво од продаје властитих производа и услуга на тржишту.

Пословање КЈП је нестабилно због тешке финансијске ситуације, а првенствено због наслеђених дуговања.

У оквиру КЈП укупно има 42 запослених, од тога 27 радника ради на неодређено, а 15 радника ради под уговорима (углавном Уговор о привременим и повременим пословима), и поверене су му комуналне делатности сакупљања, одвожења и одлагања смећа и других природних и вештачких отпадака из стамбених, пословних и других објеката на територији општине Голубац, а на период од 20 година.

3. ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР

Полазне основе за активности које су предузете на изради и реализацији Локалног плана управљања комуналним отпадом су циљеви, начела и принципи дефинисани у оквиру Стратегије управљања отпадом Републике Србије (*Службени гласник РС*, бр. 29/10), Закона о управљању отпадом (*Службени гласник РС*, бр. 36/09 и 88/10), Закона о амбалажи и амбалажном отпаду (*Службени гласник РС*, бр. 36/09), Закона о заштити животне средине (*Службени гласник РС*, бр. 135/04 и 36/09).

Локална самоуправа врши управљање јавним пословима од непосредног, заједничког и општег интереса за локално становништво. Локална самоуправа остварује се у општини, односно граду. На основу својих уставних и законских овлашћења, општина доноси прописе и друга општа акта којима уређује питања из оквира својих права и дужности.

Израда овог плана је основни корак у низу мера које је потребно спровести да би се успоставио систем управљања отпадом и решили проблеми у тој области на подручју општине Голубац.

Одлука о комуналним делатностима, која је акт Скупштине општине Голубац, јесте основни имплементациони документ којим се регулишу правила и одговорности у управљању отпадом у општини. Скупштинском одлуком Општине Голубац од 29. децембра 1989. године донета је Одлука о организовању ООУР Комуналне делатности као јавног предузећа, односно оснивање КЈП *Голубац*, које има три организационе јединице:

1. Водовод и канализација,
2. Комуналије и зеленило,

3. Заједничке службе.

Општина Голубац је у циљу унапређења регулисања сакупљања и одлагања отпада донела следеће Одлуке: Одлука о комуналном уређењу и обављању комуналне делатности (*Службени гласник општине Голубац*, бр. 1/2005 од 16. марта 2005, *Службени гласник општине Голубац*, бр. 1/2017 од 20. марта 2017), Одлука о управљању комуналним отпадом (*Службени гласник општине Голубац*, бр. 1/2019 од 21. фебруара 2019) и Одлука о обављању комуналне делатности зоохигијене (*Службени гласник општине Голубац*, бр. 1/2019 од 21. фебруара 2019).

Законодавство ЕУ у управљању отпадом је свакако главна основа, како локалних тако и националних оквира који се у потпуности ослањају пре свега на следећа документа:

- Директива Савета 2008/98/ЕЦ о отпаду која замењује и допуњује Оквирну директиву 75/442/ЕЕЦ, 2006/12/ЕЦ успоставља систем за координисано управљање отпадом у ЕУ са циљем да се ограничи производња отпада,
- Директива Савета 99/31/ЕЦ о депонијама која има за циљ да се увођењем строгих техничких захтева редукују негативни ефекти одлагања отпада на животну средину, нарочито на земљиште, подземне и површинске воде, као и ефекти на здравље становништва,
- Одлука Савета о успостављању критеријума и процедура за прихватање отпада на депонији у складу са Директивом 99/31/ЕС.

Европске директиве, као и национални и локални законски акти наведени су у прилогу документа.

4. СТАЊЕ У ОБЛАСТИ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ГОЛУБАЦ

На територији општине Голубац има 8.331 становника и 2.784 домаћинства са пребивалиштем на територији општине, 1.218 регистрованих викендица у викенд насељу Винци и 110 стамбених јединица.

У току 2018. године број привредних субјеката на територији општине Голубац који генеришу отпад и којима Комунално јавно предузеће *Голубац* сакупља и одвози отпад износио је око 700, обухватајући сва активна микро, мала, средња предузећа и привредна друштва.

КЈП *Голубац* сакупља отпад сваког дана по плану и програму, који подразумева одношење отпада једном недељно из сваког насеља у општини Голубац и пет пута недељно из урбаног дела, док из викенд насеља Винци отпад се односи два пута недељно у току сезоне.

План и програм сакупљања отпада је саставни део усвојеног годишњег Програма пословања КЈП *Голубац* од стране Скупштине општине Голубац.

Комунални отпад се депонује на општинској депонији у Винци, која је од Голупца удаљена 5 км. Наведена локација нема довољне капацитете за прихват отпада и биће затворена и санирана када се Голубац придружи регионалној депонији. Већина отпада који се одлаже на депонију Винци је без претходне обраде или селекције, јер се само мали део укупног прикупљеног отпада налази у наменским контејнерима за ПЕТ, лименке, картон и папир. Поред Општинске депоније постоје 22 дивље депоније (у прилогу) око сеоских насеља, и у коридорима путева, у јаловиштима, на ливадским површинама на целој територији општине. Највећи део овог одложеног отпада је шут, грађевински отпад, метал, гума, док у мањим количинама садржи и ПЕТ амбалажу и картон/папир.

4.1. ВРСТЕ, КОЛИЧИНЕ И САСТАВ ОТПАДА

Подаци о количина отпада коју су приказани у табели 1.1. представљају процене запослених у предузећу Комуналног јавног предузећа *Голубац*, чија је делатност сакупљање и депоновање кућног смећа и смећа из пословних просторија и базирају се на искуственим подацима о броју тура и степену попуњености камиона аутосмећара. Подаци који се односе на састав отпада такође представљају процену запослених у предузећу.

Укупна количина генерисаног отпада која је представљена у табели, а која се налази на телу главне депоније сакупља се са територије целокупне општине *Голубац*

<i>Просечна дневна количина комуналног отпада сеоских насеља по становнику</i>	<i>кг</i>	<i>0,5 кг</i>
<i>Просечна дневна количина комуналног отпада насеља Голубац</i>	<i>кг</i>	<i>0,7 кг</i>
<i>Просечна дневна количина комуналног отпада на доминантним локацијама ЈП Тврђава, манастир Тумане и Винци са викенд насељем за 1.300 туриста на дневном нивоу</i>	<i>кг</i>	<i>0,6 кг</i>
<i>Морфолошки састав отпада (процењено процентуално учешће појединих врста материјала у запремини растреситог отпада) који се одложи на депонију Винци на годишњем нивоу</i>	<i>Папир</i>	<i>352 т</i>
	<i>Стакло</i>	<i>107 т</i>
	<i>Пластика</i>	<i>330 т</i>
	<i>Гума</i>	<i>37 т</i>
	<i>Текстил</i>	<i>135 т</i>
	<i>Метал</i>	<i>22 т</i>
	<i>Биоразградиви отпад</i>	<i>770 т</i>
	<i>Мешани отпад</i>	<i>176 т</i>
	<i>Остали отпад (фини елементи, кожа, батерије и акумулатори, електрична и електронска опрема, дрво, композитни материјали, кабастни отпад)</i>	<i>271 т</i>
	<i>Годишња количина депонованог отпада на депонију Винци</i>	<i>кг</i>
<i>м³</i>		<i>6.000 м³</i>

Табела 1.1. Подаци о количинама и саставу отпада

Податак од 6.000 м³ укупне количине отпада на годишњем нивоу процењена је услед недостатка ваге за камионе на телу главне депоније где стиже отпад. Реално, годишње се депонује око 12.000 м³ несабијеног отпада али се једанпут месечно ангажује булдожер који већину отпада у растреситом стању сабије и тако се формира годишњи габарит од око 6.000 м³, односно око 2.200 тона (делимично сабијеног отпада).

У складу са анализама које су саставни део прилога јасно је да се у структури отпада који се генерише на телу депоније видно разликује отпад потекао из урбане средине која обухвата Голубац, туристичке локалитете и онај потекао из руралне средине, тј. из 22 сеоска насеља. Ова разлика се нарочито примети у знатно већим количинама текстилног отпада, стакла, пластике и папира који је на тело главне депоније допремљен из урбане средине, у односу на отпад из руралне средине. .

Јасно је да је количина биоразградивог отпада велика, што указује на то да је неопходно усмеравање на компостирању што и јесте једна од активности која се планира у наредних десет, односно три године кроз реализацију Акционог плана.

4.2. ОПРЕМА И МЕХАНИЗАЦИЈА КЈП ГОЛУБАЦ

Систем сакупљања отпада не условљава кориснике да раздвајају отпад на месту настајања нити да врше одговарајућа мерења количина отпада по врсти отпадног материјала. У општини се не врши промет секундарних сировина.

Број становника обухваћених сакупљањем отпадом

8.331

Опрема за сакупљање отпада (контејнера)	Број јединица за сакупљање отпада
Контејнери до 1100 л	162
Контејнери до 900 л	64
Канте до 120 л	1.025
Канте до 20 л	30
Механизација за сакупљање отпада	Број возила
Аутосмећари	2
Камион	1
Трактор	1
УЛТ утоварна лопата (власништво ТајнаКоп)	1
Опис механизације (годиште, капацитет, исправан или неисправан)	<p>Аутосмећар:</p> <p>1. год: 1990, капацитет 20 т исправан</p> <p>2. год: 2006, капацитет 18 т исправан</p> <p>Камион:</p> <p>1. год: 2000, капацитет 1,5 т, исправан</p> <p>Трактор:</p> <p>1. год: 1985 исправан</p>

Табела 1.2. Подаци о опреми и механизацији Комуналног јавног предузећа Голубац

Комунално јавно предузеће Голубац располаже релативно оскудном механизацијом, што је од великог значаја, јер ће бити потребни већи трошкови улагања, а постојећи број контејнера у општини Голубац није довољан за адекватно одлагање и сакупљање отпада, односно за процес примарне селекције.

Према подацима и тренутним активностима КЈП *Голубац*, на територији општине Голубац се врши сакупљање секундарних сировина (ПЕТ, картон, папир, лименке, стакло...), која се око 1.500 кг/месечно издвоји из 50 контејнера за ПЕТ амбалажу. Ова секундарна сировина се не издваја са депоније Винци нити са дивљих локаних депонија, већ су места издвајања секундарних сировина распоређена на улицама у Голупцу и у остала 23 насеља. Ова активност и пројекат НВО *Екопек* јесу део подржаног пројекта помоћи Немачке кроз сарадњу са ГИЗ.

Након завршетка поменутог пројекта, све активности око рециклаже је преузело Комунално јавно предузеће.

Општина Голубац услед својих географских предности које има позиционирала се и као једна од највећих потенцијалних туристичких општина у Србији имајући у виду да на њеној територији своје туристичко пословање остварују Национални парк *Ђердап*, Јавно предузеће *Голубачка тврђава* и пуно верских објеката међу којима је најпосећенији манастир Тумани.

4.3. ЦЕНЕ И ПОКРИЋЕ ТРОШКОВА УСЛУГА ОДНОШЕЊА ОТПАДА

Решењем о давању сагласности на Одлуку КЈП *Голубац* о усвајању нових цена основних и посебних комуналних услуга бр. 352-3 од 20.02.2019. године Голубац је од 1.3.2019. године почео да примењује нови ценовник за област отпада по којој су цене увећане за око 25% у односу на претходну Одлуку о ценама комуналних услуга, те је комплетна анализа заснована на 2018. години.

<i>Категорија</i>	<i>Цена услуге (дин/јед. мере) + ПДВ</i>	<i>Процент наплате %</i>	<i>Очекивана средства за наплату (дин) 100% без ПДВ</i>
<i>Домаћинство (2.784+110) 16.669.440,00</i>	<i>480,00 дин/месечно</i>		<i>60%</i>
<i>Привреда (6.500 м²) 2.730.000,00</i>	<i>35,00 дин/м²</i>		<i>80%</i>
<i>Повлашћени сектор (3.900 м²) 1.310.400,00</i>	<i>28,00 дин/м²</i>		<i>100%</i>
<i>(образовање, здравство) ВН Винци (1.218) 3.507.840,00</i>	<i>240,00 дин/м²</i>		<i>80%</i>
<i>Укупни</i>	<i>очекивани</i>		<i>приход</i>
<i>24.217.640,00</i>			
<i>Укупно</i>	<i>наплаћени</i>		<i>приход</i>
<i>16.302.336,00</i>			

Табела 1.3. Цене услуга сакупљања отпада и степен наплате

У својој делатности КЈП *Голубац*, поред организационих јединица отпад, комунално и зеленило, има још две организационе службе и то водовод и канализацију и заједничке службе.

Цене услуге у комерцијалном и јавном сектору нису директно упоредиве са осталим општинама у региону због коришћења различитих основа за обрачун потраживања.

Структура трошкова односно расхода јасно указује да расходи од услуга у вези са комуналним отпадом учествују са 35,34% у укупним расходима које има КЈП *Голубац* послујући у својим организационим јединицама, односно расходи у вези са отпадом износе око 18.550.000,00 РСД.

Имајући у виду недовољно добро функционисање области отпада, овај план управљања отпадом предлаже активности за које се очекују позитивни ефекти деловања и даљег унапређења регулисања комуналне области.

4.4. РЕЦИКЛАЖА ОТПАДА (НАПРЕДНЕ АКТИВНОСТИ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ – СЕПАРАЦИЈА, РЕЦИКЛАЖА...)

На територији општине Голубац се врши сакупљање секундарних сировина (ПЕТ), која се око 1.500 кг/месечно издвоји из контејнера за ПЕТ амбалажу. Фирма са којом се сарађује по питању откупа секундарних сировина је ЕКОСтарПАК. Међутим, још увек не постоји развијено тржиште секундарних сировина.

Такође, тренутно не постоје организоване активности примарне селекције осталих појединих врста отпада, већ се сав отпад без селекције сакупља и транспортује на депонију, а поменути вид рециклаже је имплементиран кроз пројекат „И лепо и чисто и корисно” (Сарадња општине Кучево и општине Голубац – 2018. и 2019)

4.5. ОПШТИНСКА ДЕПОНИЈА ВИНЦИ

Сав отпад који се сакупи на територији општине Голубац транспортује се и одлаже на главну депонију која је приказана на слици бр. 2.

Слика 2. Преглед депонија на територији општине Голубац

Поред главне депоније на територији општине налази се преко 20 дивљих депонија које су лоциране на територији општине а приказане су у табели у прилогу. Постојање дивљих депонија је у највећој мери последица људског немара и недовољних финансијских средстава јавних служби општине Голубац да их очисти и санира у кратком временском периоду.

Уклањање дивљих депоније не врши се јер нема довољно финансијских средстава и зато што ће се на истим местима наставити са одлагањем отпада у наредном периоду. Иако се на највећем делу територије општине врше услуге сакупљања, појединци често користе дивље депоније за одлагање кабастог, грађевинског и других врста отпада.

ДЕО II ПРЕДМЕТ, ЦИЉЕВИ И АКТИВНОСТИ ЗА БУДУЋНОСТ

5. ЦИЉЕВИ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ ГОЛУБАЦ

Поред испуњавања законске обавезе, сврха израде овог плана је дугорочно успостављање одрживог система за управљање отпадом, пре свега, на нивоу општине, али и региона, на начин којим ће се контролисати стварање отпада, смањити утицај генерисаног отпада на животну средину, побољшати ефикасност ресурса, стимулисати инвеститори, повећати економске могућности које настају из услуге рециклирања отпада и омогућити правилно одлагање отпада.

Визија: *Општина Голубац гостољубива за све који долазе, а уређена и чиста за све грађане који у њој живе.*

Циљ: *Успостављен систем примарне селекције у општини Голубац – 33% до 2025. године.*

Правилно сакупљање свих врста отпада, па и комуналног подразумева одвојено сакупљање различитих врста отпада у конкретном случају одвојено сакупљање комуналног од опасног, медицинског и других врста отпада, који не би требало да се мешају и заједно одлажу на депонију.

Планом се предвиђа редовно уклањање отпада пре свега из насеља, како би се спречили негативни ефекти који произилазе из дужег задржавања отпадних материја у насељеним деловима, а који се односе на угрожавање здравља становништва и животне средине.

Предвиђа се три до пет пута недељно сакупљање отпада у урбаном делу, односно у Голупцу у којима преовлађује колективни облик становања и једном седмично сакупљање отпада у руралним деловима, односно у крајевима у којима доминира индивидуални облик становања. Учесталост сакупљање отпада од других корисника за остале различите категорије отпада, као што су велика јавна предузећа (манастир Тумане, ЈП *Тврђава* И НП *Бердап*), привредни субјекти са територије општине Голубац и слично дефинисаће се у односу на количину и врсту отпада коју корисник продукује, а кретаће се у интервалу од дневног до седмичног одношења.

Тренутно на тржишту постоји одређени број контејнера, различитих канти и других посуда за сакупљање отпада, али је несумњиво јасно да је и даље тај број недовољан. Једноставнији и економичнији систем сакупљања отпада изискује стандардизовање посуда за сакупљање отпада, односно коришћење неколико различитих величина посуда које ће бити одабране пре свега у зависности од облика становања (индивидуално, више домаћинства...), распореда истих, али и динамике сакупљања отпада.

У складу са поменутиим, најчешће се користе контејнери од 1,1 м³, за више домаћинства и канте од 80 м³ или 120 м³ и за индивидуална домаћинства.

Слика 3. Контејнер запремине 1,1 м³ и канта запремине 120 л

Сакупљање отпада у општини Голубац поверено је КЈП *Голубац*, које је, када се за то стекну услови, неопходно трансформисати, односно издвојити делатност сакупљања отпада од других комуналних услуга у циљу рационализације пословања и могућности финансијски позитивног пословања.

Планом је предвиђено да комунално предузеће обнови своју возну инфраструктуру као и контејнере и канте за одлагање, како би се три до пет пута недељно сакупљао отпад из урбаног насеља и једном седмично, или по потреби другачије, из руралних насеља. Коришћење камиона мање запремине и мањих димензија омогућиће једноставнији рад у руралним насељима која имају лошије саобраћајнице или их уопште немају. Број камиона је одређен на такав начин да је потребно да они буду у функцији у две дневне смене у просеку, с тим да је на тако одређен број возила, укупан број у извесној мери увећан како би се превазишли проблеми у случају отказивања неког возила.

Потребно је радити на измени ставова грађана о отпаду, информисати их о њиховим правима и обавезама, са циљем измене културних образаца генератора отпада.

При организовању едукација, едукативних кампања и дистрибуције информативног материјала потребно је водити рачуна о различитим категоријама становништва и учинити информације свима доступним.

Потребно је информативни материјал прилагодити и неписменим категоријама становништва:

- Жене су главни агенси социјализације деце и тиме могу да буду кључни фактори измене ставова и понашања у вези са отпадом, стога је кампање неопходно прилагодити женама кроз визуелни аспект, начин дистрибуције материјала, садржај;
- Укључити школе и друге институције на локалном нивоу;
- Прилагодити неписменим категоријама становништва;
- Визуелна решења прилагодити различитим групама: женама, мушкарцима, старима, младима, деци, особама са инвалидитетом, особама са малом децом, итд.

Укључити младе, омладинске групе, удружења грађана, женска удружења и иницијативе и локалне лидере и лидерке.

Носиоци активности су локална самоуправа, јавна предузећа у сарадњи са локалним медијима и другим организацијама.

6. ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ ГОЛУБАЦ

Главни финансијски терет за имплементацију Плана биће подељен између становништва, државног буџета, општинских буџета, наменских средстава за животну средину и страних донатора. За успешно спровођење Плана потребно је обезбедити следеће изворе и механизме финансирања:

1. Примена принципа „загађивач плаћа” и „корисник плаћа”:
 - Средства комуналног јавног предузећа. Ова средства су посебно значајна за пројекте управљања отпадом. У принципу, **инвестициона улагања комуналних предузећа требало би да се надокнаде кроз накнаде за пружање услуга у разумном периоду отплате;**
 - Наменска средства: **Фонд за заштиту животне средине и други наменски фондови и средства прикупљају приходе од накнада за загађивање и део накнада за коришћење ресурса. Фондови за заштиту животне средине и други наменски фондови и средства би требало да обезбеде учешће за повољне или бескаматне кредите за финансирање пројеката у области животне средине;**
2. Републичка и општинска финансијска средства:
 - Средства државног буџета додељена ресорним министарствима;
 - Општински буџети који служе као катализатор за покретање инфраструктурних пројеката великог обима као што је управљање отпадом. Поред директног финансирања из општинског буџета могу се такође применити општинске обвезнице или кредити за обезбеђивање додатног финансирања које се не може прикупити од накнада за пружање услуга са разумним периодом отплате;

3. Инострана помоћ: Финансијска помоћ ЕУ и остали билатерални програми помоћи, на пример: ИПА Програми, СИДА, ГТЗ, УСАИД, ЈИЦА и др.

У оквиру планирања буџетских средстава потребно је, у складу са Законом о буџетском систему, применити родно одговорно буџетирање.

7. АКЦИОНИ ПЛАН УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ 2021–2023 А У ОКВИРУ ЛОКАЛНОГ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ ГОЛУБАЦ 2021–2030

1. Специфичан циљ: Затварање и санирање дивљих депонија и заустављање нерегулисаног бацања смећа					
1.1. Мера: Затворити и очистити седам дивљих депонија у наредних 3 године					
Назив активности	Индикатори/како ће се мерити	Време	Оријентациона вредност	Извор финансирања	Одговорна лица за спровођење
<ul style="list-style-type: none"> - Израдити план приоритетних локација дивљих депонија - Ангажовање механизације и људских ресурса - Рад на терену 	<ul style="list-style-type: none"> - Усвојен план локација за уклањање дивљих депонија - Усвојена Одлука о буџета и издвојена средства у Одлуци о буџету - Број очишћених дивљих депонија - Извршене фактуре по изведеним радовима - Мониторинг и слике 	<p>2021: 2 дивље депоније</p> <p>2022: 2 дивље депоније</p> <p>2023: 3 дивље депоније</p>	<p>2021: 500.000 РСД</p> <p>2022: 500.000 РСД</p> <p>2023:1.000.000 РСД</p>	<p>Буџет општине Голубац</p>	<p>Општина Голубац/Општинска управа у сарадњи са КЈП Голубац</p>
1.2. Мера: Зауставити стварање нових дивљих депонија					
<ul style="list-style-type: none"> - Информисање грађана о штетности постојања дивљих депонија и едукација становништва о постојећем систему одлагања отпада, као и о намерама/плановима 	<ul style="list-style-type: none"> - Анкетно истраживање о узроцима настајања дивљих депонија и потребним променама у управљању отпадом и информисање - Број одржаних састанака по месним заједницама, одржаних јавних расправа - Број учесника по полу, 	<p>2021–2023.</p>	<p>30.000 РСД</p>	<p>Буџет општине Голубац</p>	<p>Општина Голубац/Општинска управа у сарадњи са КЈП Голубац и НВО сектор</p>

	број млађих од 28 година који су учествовали, број старијих од 65 година, сви подаци по полу - Мониторинг и слике				
1.3. Мера: Успостављање центра/места за одлагање баштенског отпада и кабастог/гломазног отпада					
<ul style="list-style-type: none"> - Дефинисање јасних количина баштенског и кабастог отпада на територији општине Голубац - У складу са просторном планском документацијом и у консултацијама са грађанима одредити локације за одлагање баштенског и кабастог отпада - Опремљени центри/места за одлагање баштенског и кабастог отпада (контејнери/ издвојена места) 	<ul style="list-style-type: none"> - Спроведено анкетирање и истраживање количина и квантитета одлагања отпада током године - Донета Одлука о одређивању локација за одлагање баштенског и кабастог отпада - Одлука о буџету општине за издвојена средства - Успостављени центри/места 	2021.	2021: 50.000 РСД	Буџет општине Голубац	Општина Голубац/Општинска управа у сарадњи са КЈП Голубац
		Одлука – крај 2021, важи од 2022.	2022-2023.	2022-2023: 1.500.000 РСД	
1.4. Мера: Чувати Голубац чистим					
Унапређење правног оквира општине Голубац	<ul style="list-style-type: none"> - Усаглашавање локалних аката (права и обавеза) са националним законодавством и израда методологије спровођења - Информисање грађана сваке године у истим 	2021–2023.	Н/А	Буџет општине Голубац	Општина Голубац/Еко-повереник општине Голубац у сарадњи са КЈП и НВО сектор

<ul style="list-style-type: none"> - Анкете, кампање, едукације и информисање становништва и туриста 	<p>недељама да се ради Велико чишћење Голупца</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мониторинг и слике са одржаних едукација и чишћења - Успостављање система Отворених врата 		50.000 РСД годишње		
2. Специфичан циљ: Подизање свести/информисање/едукација					
2.1. Мера: Грађани Голупца обучени за начине сортирања отпада					
<ul style="list-style-type: none"> - Јачање капацитета КЈП - Израда веб-сајта 	<ul style="list-style-type: none"> - Имплементација локалних одлука - Обуке запослених, унапређење запослених и редовно информисање - Ажурирање и обавештавање грађана преко странице веб-сајта - Мерење задовољства корисника услугом КЈП 	<p>2021 – израда веб-сајта и ажурирање</p> <p>2022–2023. ажурирање</p> <p>Анкетирање КЈП: 2021–2023. годишње</p>	<p>2021: 50.000 РСД</p> <p>2022: 50.000 РСД</p> <p>2023: 50.000 РСД</p>	Буџет општине Голубац	<p>Веб-страница: Општина Голубац</p> <p>Мерење задовољства услугом: КЈП Голубац</p>
2.2. Мера: Зелени пројекти за школску децу					
<ul style="list-style-type: none"> - „Зелени пројекти” школске деце („Зелене учионице”) 	<ul style="list-style-type: none"> - Мапирање деце, разрада тема, организовање еко-квиза 	<p>5 дана у години (-Дан планете Земље – 22.4) и једном годишње</p> <p>2021–2023.</p>	<p>2021: 50.000 РСД</p> <p>2022: 50.000 РСД</p> <p>2023: 50.000 РСД</p>	Буџет општине Голубац	Еко-повереник у сарадњи са директором ОШ
2.3. Мера: Едукација омладине до 30 година и старијих од 50 година					
<ul style="list-style-type: none"> - Информисање и едукација омладине (млади до 30 година) и старијих од 50 година у партнерству са 	<ul style="list-style-type: none"> - Одржавање обука и едукативних радионица на различите теме управљања токовима 	2021–2023.	50.000 РСД годишње	Буџет општине Голубац	Канцеларија за младе, НВО СУРАЕ у сарадњи са еко-повереником

женским групама и удружењима грађана кроз додатно мотивисање жена да се укључе у активности	отпада у зависности од врсте отпада - Информативне кампање у сарадњи са локалним медијима - Дељење промо материјала - Одржавање трибина по месним заједницама на тему управљања токовима отпада и примарне селекције				
---	---	--	--	--	--

3. Специфичан циљ: Сарадња ресурса на територији општине Голубац

3.1. Мера: Успостављање редовног анкетирања грађана сваке године

Анкетирање грађана Објављивање добијених резултата и плана предузетих активности	- Анкетирање грађана о задовољству услугама које су у опису посла КЈП (редовна активност и саставни део Програма КЈП) - Објављивање резултата на веб-страници општине и КЈП и плана предузетих активности ради унапређења задовољства корисника	2021–2023.	50.000 РСД годишње	Буџет општине Голубац кроз усвојен план и програм пословања КЈП	КЈП Голубац
---	--	------------	--------------------	---	-------------

3.2. Мера: Нови или ревидиран тарифни систем

- Анализа постојећег тарифног система на основу <i>Cost benefit</i> и	- Израда <i>Cost benefit</i> (анализе трошкова и користи –	2021–2023.	(редован рад КЈП и		КЈП (редован рад КЈП
---	--	------------	--------------------	--	-------------------------

родно одговорне анализе пословања КЈП <i>Голубац</i> а у циљу остајања при истом тарифном систему или израда новог (ревизија тарифног система)	<p>покривеност трошкова сакупљања отпада) у складу са спроведеним анкетирањем грађана и у складу са растом цена на мало</p> <ul style="list-style-type: none"> - Анализа задовољства свих заинтересованих страна (грађана и привредних субјеката) - Анализа генератора отпада тарифног система - Успостављен мониторинг тарифног система 		Одељења за комуналне делатности која обрађује захтев КЈП и даје акта за Општинско веће и Скупштину)		и Одељења за комуналне делатности која обрађује захтев КЈП и даје акта за Општинско веће и Скупштину)
Радна група ради Анализу					

3.3. Мера: Међуопштинска сарадња и успостављање платформе за законско поступање са отпадом

- Успоставити међуопштинску сарадњу и потписати Споразум о сарадњи, а у складу са националним законодавством	<ul style="list-style-type: none"> - Израђена и усвојена локална акта (планска и одлуке) са захтевима националног законодавства - Потписан Споразум о сарадњи - Успостављен мониторинг локалног учешћа у спровођењу Споразума о сарадњи 	2021–2023.	Н/А	Буџет општине Голубац	Председник Општине Голубац Одељења Општинске управе Голубац
--	--	------------	-----	-----------------------	--

4. Специфичан циљ : Повећање рециклаже и поновне употребе

4.1. Мера: Повећање рециклаже од опасног амбалажног отпада из пољопривреде

- Мапирање количина опасног амбалажног	- Мапиране количине опасног амбалажног	2021: мапирање, трбине, локална	2021: 20.000 РСД	Донатори, Буџет	ВО СУРАЕ, КЗМ
--	--	---------------------------------	------------------	-----------------	---------------

<p>отпада из пољопривреде</p> <ul style="list-style-type: none"> - Одржавање трибина и едукације - Израда и усвајање општинских аката (усклађена за законским одредбама) - Успостављена Платформа сарадње са пољопривредним апотекама - Успостављена места за одлагање опасног отпада из пољопривреде - Едукација и укључивање жена које се баве пољопривредом (било да јесу или да нису носитељке газдинстава) 	<p>отпада из пољопривреде</p> <ul style="list-style-type: none"> - Одржане трибине и едукације за носиоце пољопривредног газдинства по месним заједницама - Израђена и усвојена општинских аката и усклађена за законским одредбама - Потписан Споразум о сарадњи - Опремљено место за одлагање опасног отпада из пољопривреде 	<p>акта</p> <p>2022: успостављена и опремљена места</p>	<p>2022: 400.000 РСД</p>	<p>општине Голубац/Б уџет КЈП</p>	<p><i>Голубац</i></p>
<p>4.2. Мера: Повећање рециклаже на 33% (ПЕТ, алуминијум, картон и папир) и омогућена/олакшана рециклажа грађанима</p>					
<ul style="list-style-type: none"> - Спроведено истраживање и анализа о количинама рециклажног материјала на територији Голупца - Едукација становништва о начину и могућностима рециклаже - Успостављање рециклажних места - Опремљена 	<ul style="list-style-type: none"> - Израђена анализа о количинама рециклажног материјала на територији Голупца - Одржане едукације становништва о начину и могућностима рециклаже (са листама присутних) - Број рециклажних места - Број канти и 	<p>2021: истраживање и едукација</p>	<p>2021: 20.000 РСД</p> <p>2022/23: 500.000 РСД</p>	<p>Буџет општине Голубац/Б уџет КЈП</p> <p>Донатори,</p>	<p>Општина Голубац/КЈП/НВО сектор</p>

<p>рециклажна места са кантама/контејнерима (број канти и контејнера)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Увећана финансијска вредност КЈП - Подстицање укључивања грађана кроз сарадњу са удружењима и неформалним групама уз мере за укључивање жена 	<p>контејнера по рециклажним местима за рециклажни материјал</p> <ul style="list-style-type: none"> - Број и износ фактура, финансијска евиденција КЈП 	<p>2022–2023: успостављена и опремљена места</p>		<p>Буџет општине Голубац/Буџет КЈП</p>	
<p>4.3. Мера: Омогућена/олакшана рециклажа за привредне субјекте</p>					
<ul style="list-style-type: none"> - Спроведено истраживање и анализа количина рециклажног отпада потеклог од привредних субјеката - Мапирање привредних субјеката који су у власништву жена - Подстицање жена да се баве „зеленом економијом” - Одржане трибине о начинима одлагања ове врсте отпада за привредне субјекте - Опремање привредних субјектима у складу са потребама истог - Увећана финансијска 	<ul style="list-style-type: none"> - Утврђена количина рециклажног отпада од привредних субјеката - Број трибина о начинима одлагања ове врсте отпада за привредне субјекте - Број подељених наменских канти за одлагање отпада по привредним субјектима - Број и износ фактура, финансијска евиденција КЈП 	<p>2021: Истраживање, трибине, едукација</p> <p>2022–2023: третман, подељене канте</p>	<p>2021: 20.000 РСД</p> <p>2022-2023: 300.000 РСД</p>	<p>Буџет општине Голубац, КЈП</p>	<p>Донатори, Општина Голубац/КЈП/ЈП Тврђава/НП Ђердап/НВО сектор</p>

вредност КЈП					
4.4. Мера: Третман биоразградивог и баштенског отпада са успостављањем рециклажног центра за биоразградиви отпад					
<ul style="list-style-type: none"> - Спроведено истраживање и анализа врста отпада за третман биоразградивог и рециклажног отпада - Едукација и одржане трибине по месним заједницама за третман ове врсте отпада - Усаглашена локална акта - Постављена места за третирање биоразградивог и баштенског отпада - Увећана финансијска вредност КЈП - Укључене жене пољопривредне произвођачице и оне које имају баште да развијају и преносе своја искуства 	<ul style="list-style-type: none"> - Утврђена количина отпада за третман биоразградивог и баштенског отпада - Број одржаних трибина и едукација по месним заједницама за третман ове врсте отпада - Број учесника и учесница по полу - Израђена и усвојена локална акта и одлуке - Број успостављених места за третирање биоразградивог и баштенског отпада - Број и износ фактура, финансијска евиденција КЈП 	<p>2021–2022: Истраживање, трибине, едукација, одлуке, локална акта</p> <p>2022–2023: третман, предвиђена места, подељене канте</p>	<p>2021–2022: 30.000 РСД</p> <p>2022/23: 1.500.000 РСД</p>	<p>Донатори, Буџет општине Голубац</p>	<p>Општина Голубац/КЈП/НВО сектор</p>
5. Специфичан циљ: Развој инфраструктуре					
5.1. Инвестиционо опремање КЈП камионима					
- Набављена 2 камиона	- Усвојен План и програм пословања	2021–2023.	2021: 4.000.000 РСД 2022–2023: 4.000.000	Донатори, Буџет	Општина/КЈП

	<ul style="list-style-type: none"> - КЈП - Фактуре КЈП - Увећана књиговодствена вредност опреме/основног средства и приход од субвенције (од општине) 		РСД	општине Голубац/КЈ П	
5.2. Опремање 90 канти/контејнера за селекцију отпада (по 3 одлагања на 30 локација)					
<ul style="list-style-type: none"> - Дефинисане локације у консултацији са грађанима - Набављено по 3 контејнера на 30 локација (ПЕТ, картон/папир и алуминијум) 	<ul style="list-style-type: none"> - Усвојен План и програм пословања КЈП Голубац и дефинисане локације - Фактуре за набавку опреме - Увећана вредност и трошак материјала КЈП и приход од субвенције (од општине) или увећање прохода од донација (ако је донација) 	2021–2023. према Плану и Програму набавка по фазама	2021–2023: 2.000.000 РСД	Донатори, Буџет општине Голубац/КЈ П	Општина Голубац/КЈП/НВО сектор
5.3. Набављена преса (мобилна и фиксна)					
<ul style="list-style-type: none"> - Набављена преса (мобилна и фиксна) за ПЕТ, алуминијум и картон/папир 	<ul style="list-style-type: none"> - Усвојен Инвестициони план КЈП - Фактуре набављене опреме - Увећана књиговодствена вредност КЈП - Увећан приход од 	2022: преса фиксна 2023: преса мобилна	2022: 1.000.000 РСД 2023: 1.000.000 РСД	Буџет општине Голубац/до нација фондова (националних или иностраних)	Донатори, Општина Голубац/КЈП/НВО сектор

	субвенција или донација				
--	----------------------------	--	--	--	--

ДЕО III: ПЛАНСКИ ПРОЦЕС

8. ПРОЦЕС ПЛАНИРАЊА

Ефективно и ефикасно управљање локалном самоуправом подразумева јасно израђене планске акте, планирање које је оријентисано на резултате, повезаност плана са локалним буџетом и праћење спровођења постављених циљева и приоритета. Да би избегли и превазишли ризике израде „планова скривених на полици“ која се не може повезати са стварним функционисањем локалне самоуправе и динамиком развоја заједнице, важно је поклонити велики значај и пажњу фази имплементације планског акта, и то већ у фази њене израде. Имплементација, односно реализација Плана управљања отпадом је кључни део, односно сврха читавог процеса планирања.

Као и код сваког започињања процеса планирања, општина Голубац је на седници Скупштине општине Голубац донела Одлуку бр. 501-13/2020, у којој се иницира процес израде Плана управљања отпадом општине Голубац и именују особе, формирајући Радну групу целокупног процеса израде документа.

Пре свега, локална самоуправа је пре иницирања фазе имплементације Плана управљања отпадом донела следеће одлуке:

За саму израду Плана управљања отпадом за општину Голубац за период 2021–2030 Председник општине Голубац је донео **Решење о образовању радне групе** за израду Плана управљања отпадом на територији општине Голубац за период 2021–2031, бр. 02–37 од 02.10.2019. године од укупно 16 представника (12 мушкараца и 4 жене) из различитих институција: институција чији је оснивач Општине Голубац, ЈКП *Голубац*, Центра за социјални рад, ОШ „Бранко Радичевић“, Јавног предузећа *Тврђава*, Националног парка *Ђердап* и НВО *Екопек* и ССОГ са територије општине. На састанцима Радне групе присуствовала је и особа задужена за питања родне равноправности у ОУ.

Пре свега, локална самоуправа ће пре иницирања фазе имплементације Акционог плана управљања отпадом донети одлуке које дефинишу које ће организационе јединице пратити процес и подносити извештај о имплементацији и које ће тело за координацију бити одговорно за имплементацију. Која лица ће имати одговорност на пројектима на којима ће Општина бити носилац активности или пројектни партнер, биће одређено посебним актом.

План управљања отпадом за општину Голубац 2021–2030, је припремљен у оквиру Програма „Подршка локалним самоуправама у Србији на путу ка ЕУ – Друга фаза“, који финансира Влада Шведске, а реализује СКГО у партнерству са Шведском асоцијацијом локалних власти и региона (САЛАР).

9. АНАЛИЗА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА

Као основа за анализу досадашњег привредног развоја општине Голубац коришћени су подаци Републичког завода за статистику, подаци из КЈП *Голубац* којима се пружа комунална услуга, као и резултати извршеног интервјуа/анкете од стране Радне групе за мањи број субјеката одређених према врсти делатности коју обављају и квадратури коју заузимају.

Носиоци привредног развоја општине Голубац су пољопривреда, туризам и трговина/услуге. Према критеријумима којима се одређује степен привредне развијености, општина Голубац је заједно са општинама Кучево и Жабари на седмом односно осмом месту од укупно осам локалних самоуправа Браничевског управног округа.

По степену развијености општина Голубац спада у категорију неразвијених девастираних општина.

По последњим објављеним подацима Републичког завода за статистику општина Голубац има укупно 497 регистрованих субјеката, 1 у стечајном поступку и 11 у процесу ликвидације. У складу са Одлуком о ценама комуналних услуга **критеријум за комуналну услугу се одређује према пријављеној површини простора који заузима привредни субјекат** те по евиденцији КЈП *Голубац* пружена услуга покрива 6.500 м².

Радна група за израду Плана управљања отпадом је у току процеса израде одрадила интервју репрезентативног узорка привредних субјеката и подаци су следећи:

Назив привредног субјекта/делатност	Површина/број радника и посетилаца	Врста отпада који се генерише	Основни резултати интервјуа за ефекте ПУО
ПП <i>Нелекомерц</i> (кланица), Шувајић	50 м ² 30 радника	Око 1 т животињског отпада, ПВЦ, папир...	Животињски отпад се предаје овлашћеној фирми за преузимање у складу са Уговором (Ветеринарска установа <i>Напредак</i> , Ћуприја) и плаћа 20 дин/кг за одвожење, а ПВЦ отпад преузима приватник из суседне општине, без надокнаде. Биоразградивим отпадом ђубри сопствене њиве, на којима узгаја пољопривредне културе потребне за исхрану стоке коју тови и обрађује у свом погону. Закључак: Нема негативног ефекта на ПУО
<i>Coolfood</i> (хладњача), Браничево	315 м ² 60 радника	Биоразградиви отпад, картон, ПВЦ амбалажа	Биоразградиви отпад одлаже по њивама на којима се врши пољопривредна производња поврћа. Рециклажни отпад по Уговору (Фирма <i>Капа стар</i> , Умка) одвози се 6 пута

			годишње.
Кафе бар <i>Нана</i> , (кафе и ресторан)	180 м ² 14 радника 50.000 посетилаца/год	Биоразградиви отпад – кухиња, стакло, картон, ПВЦ амбалажа	Биоразградиви отпад односе заинтересовани грађани из Голупца. Рециклажни отпад се одлаже у посуде за примарну селекцију.
Ресторан <i>Пек II</i> Клење, Малешево	400 м ² 10 радника 35.000 посетилаца	Биоразградиви отпад – кухиња, лименке, картон, ПВЦ амбалажа	Биоразградивим отпадом из кухиње храни сопствене домаће животиње. Закључак: Потребни контејнери за рециклажни отпад, јер га сада одлаже у металне контејнере.
Ресторан <i>Златна</i> <i>рибица</i> , Голубац	60 м ² 24 радника 40.000 посетилаца	Биоразградиви отпад – кухиња, лименке, картон, ПВЦ амбалажа	Биоразградиви отпад из кухиње уступа заинтересованим грађанима за исхрану домаћих животиња. Рециклажни отпад се одлаже у посуде за примарну селекцију.
Кафе бар <i>Кики</i> . Голубац	70 м ² 2 радника 15.000 посетилаца	Папир, стакло, лименке	Рециклажни отпад се одлаже у посуде за примарну селекцију.
ЈП <i>Пошта Србије</i> , Пошта Голубац	150 м ² 7 радника	Папир	Закључак: Цена услуге је превисока и предлаже се другачији тарифни систем – по количини отпада.
Приватни киоск <i>Аутобуска</i> <i>станица</i> , Голубац	10 м ² 1 радник	Папир и ПВЦ амбалажа	Рециклажни отпад се одлаже у посуде за примарну селекцију.
ЗЗ <i>Голубац</i> , продавница мешовите робе, <i>Добра</i>	120 м ² 2 радника	Папир, картон, ПВЦ амбалажа, стакло...	Рециклажни отпад се одлаже у посуде за примарну селекцију.
Хотел <i>Голубачки</i> <i>град</i>	500 м ² 24 радника 25.000 посетилаца	Биоразградиви отпад – кухиња, стакло, картон,	Биоразградиви отпад из кухиње односе заинтересовани грађани из Голупца. Рециклажни отпад се одлаже у посуде за примарну селекцију.

		ПВЦ амбалажа	
Манастир Тумани	400 м ² 20-ак радника 1.000.000 посетилаца	Биоразградиви отпад – кухиња, стакло, картон, ПВЦ амбалажа	Биоразградиви отпад из кухиње односе заинтересовани грађани из околних насеља, а ПВЦ се одлаже у посуде за примарну селекцију. Закључак: Потребне посуде за стакло.
ЈП <i>Тврђава</i> <i>Голубачки град д.</i> о. о.	200 м ² /1 ха 43 радника 400.000 посетилаца	ПЕТ, лименке, картон, папир...	Рециклажни отпад се одлаже у посуде за примарну селекцију. Потребно два пута недељно одношење отпада у сезони. Закључак: Предлаже се уређење простора (постављање контејнера) преко пута (преко магистрале) од капије јер грађани који тамо паркирају остављају отпад.
Пекара <i>Марија</i>	257 м ² 23 радника	Папир, картон, ПВЦ амбалажа...	Рециклажни отпад се одлаже у посуде за примарну селекцију.

10. РОДНА РАВНОПРАВНОСТ И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Читав одељак (одељак IV) Пекиншке платформе за акцију, посвећен је родној равноправности и заштити животне средине, у коме се, између осталог истиче неопходност омогућавања утицаја жена на доношење одлука у овој области и формулисани су следећи стратешки циљеви:

- 1) Активно укључити жене у доношење одлука на свим нивоима у вези са питањима заштите животне средине јер жене немају једнак приступ телима одлучивања и приступ местима за формулисање политика;
- 2) Уграђивати питања од интереса и перспективе у вези са полом у политике и програме одрживог развоја;
- 3) Јачати и успостављати механизме на државном, регионалном и међународном нивоу с циљем процене последица развојних и еколошких политика на жене.

Посебно се истиче улога жена на локалном нивоу: „Жене често играју улогу вођа или преузимају вођство у промовисању еколошке етике, смањењу коришћења ресурса, те поновном коришћењу и рециклирању ресурса, чиме се на најмањи ниво своди количина отпада и претерана потрошња. Жене имају посебно моћну улогу у утицају на доношење одлука у вези са одрживом потрошњом. Поред тога, женски

допринос управљању природном средином, укључујући кампање међу омладином и широким народним масама за заштиту околине, често се одиграва на локалном нивоу, где је најпотребнија и најпресуднија децентрализована акција“.

Приликом израде анкете о задовољству корисника комуналном услугом – регулисање отпада на територији општине Голубац **жене су биле заступљене са 53% у обрађивању анкете** што управо одговара структури становништва по полу на територији општине Голубац. Такође, кроз Извештај о спроведеном испитивању задовољства корисника комуналним услугама, није било значајнијих разлика у одговорима жена и мушкараца.

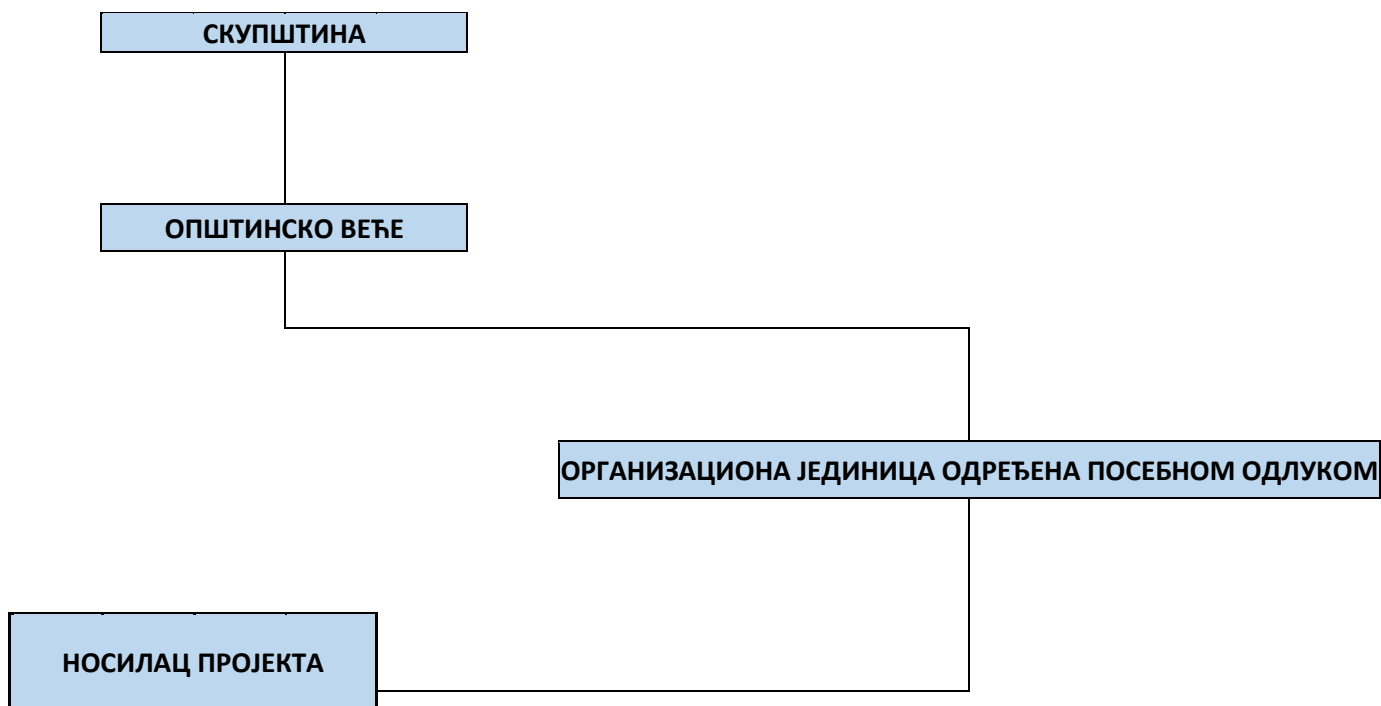
У свим активностима потребно је осигурати учешће грађана и подстицати укључивање жена, како би се осигурала женска перспектива и укљученост жена у креирање и спровођење мера и активности. Осим укључивања жена у одлучивање, посебно је значајно осигурати информације и преношење знања женама и од жена и укључивање жена у економске активности у области управљања отпадом и „зелену економију“. Кроз јавне позиве и подршку активностима удружења грађана могуће је подстицати активизам жена, посебно у домену одрживе потрошње.

11. КОМУНИКАЦИЈА И ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ

Доступност Плана управљања отпадом општине Голубац 2021–2030, односно информисаност и обавештеност заједнице о степену његове реализација, од велике је важности, јер заинтересоване стране треба да буду упознате како са напретком, тако и са активностима које могу предузети како би помогле у остварењу циљева и приоритета дефинисаних овим Планом. То захтева осмишљавање начина којим ће се надлежнима и заједници давати редовне информације и то на почетку, у току и на крају процеса реализације Плана.

Током израде ПУО **Радна група** ће преко општинских медија и сајта обезбедити потпуну информисаност грађана, док ће КЈП *Голубац* једном годишње спроводити анкету задовољства корисника комуналном услугом на територији општине Голубац на основу које ће иницирати одређене измене, а све у циљу остварења циљева како из Плана управљања отпадом тако и из Годишњег плана и програма свог пословања.

Ток функционисања процеса мониторинга и евалуације Плана, односно пројеката дефинисаних у Акционом плану који јасно показује да ће организациона јединица, која буде одређена одлуком локалне самоуправе, пратити процес и подносити извештај о имплементацији телу за координацију које ће бити одговорно за имплементацију, прибављање информација о појединачним пројектима у оквиру сваког циља и обраду истих. Сва акта ће се достављати на **претходну сагласност** Општинском већу а такође ће се прослеђивати Скупштини општине Голубац на **крајњу сагласност**:

Приказ 1. *Органограм приказа кретања, мониторинг и евалуације*

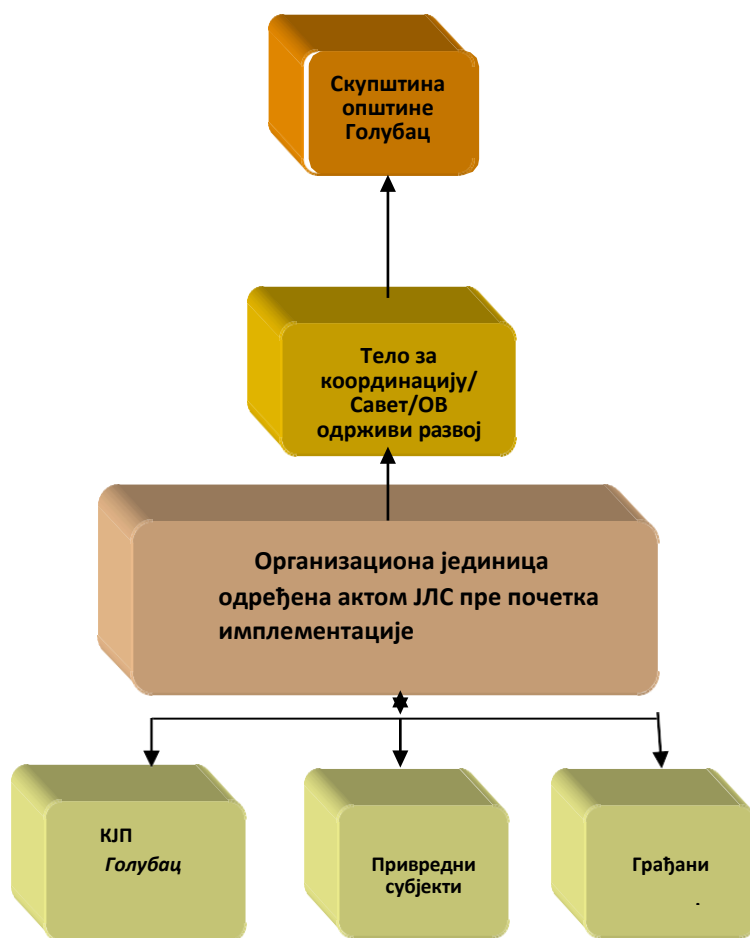
У процесу израде Плана управљања отпадом општине Голубац 2021–2030 Радна група је у сарадњи са КЈП *Голубац* и ангажованим волонтерима извршила анкетање грађана о задовољству корисника услугом регулisaња отпада. Извештај о резултатима Анкете налази се у прилогу у делу Анекси, а сви резултати су узети у обзир приликом одабира пројеката у оквиру појединачних циљева трогодишњег Акционог плана управљања отпадом.

12. ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКА

У сврху исправног и правовременог одлучивања пратиће се евалуација, комуникација и посебни токови документације и евалуациони упитници, на основу којих ће запослени у организационој јединици, коју ће општина одредити посебном одлуком, добијати тачне и правовремене информације. На основу тих информација запослени ће периодично радити евалуационе извештаје који ће се подносити надлежним органима, пре свега Телу за координацију, а потом и Општинском већу, као телу одговорном за успешност спровођења Плана управљања отпадом. Организациона јединица, коју ће општина одредити посебном одлуком, урадиће анализу реализованих пројеката и њихових ефеката, са посебним освртом на евентуалне препреке у њиховој реализацији и у сарадњи са Општинским већем ће се давати смернице за одређене интервенције у имплементацији Акционог плана.

Овим документом је предвиђено да организациона јединица, коју ће општина одредити посебном одлуком, на полугодишњем/кварталном нивоу извештава Општинско веће, преко Тела за координацију, о напретку на имплементацији Плана управљања отпадом општине Голубац, односно трогодишњег Акционог плана. Предвиђено је да се на годишњем нивоу Скупштини општине подноси годишњи извештај о реализацији Плана и то од стране Општинског већа, истовремено када се подноси и Извештај о реализацији Плана и програма рада КЈП *Голубац*.

Сви ови извештаји треба да послуже и циљу правовременог интервенисања у случају неопходности предузимања одређених мера, како би се Акциони план управљања отпадом што успешније реализовао.

Приказ 2. Органограм за одлучивање

13. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

Основна сврха Плана управљања отпадом општине Голубац је да се његовим спровођењем направи промена у локалној заједници. Посебно је тежак задатак измерити ту промену, односно утврдити да ли је током имплементације Плана промена стварно и настала. Из тих разлога је неопходно планирати систем мониторинга и евалуације. Сврха мониторинга и евалуације се пре свега односи на њихову директну везу са управљањем процесом имплементације Плана управљања отпадом, које треба да буде засновано на резултатима, односно тичу се мерења перформанси циљева, мера и активности.

Скупштина општине Голубац је Одлуком о комуналним делатностима бр. 35220 од 23.12.2014. године поверила комуналне послове на територији општине Голубац Комуналном јавном предузећу *Голубац*. Комунално јавно предузеће *Голубац* сваке године, на крају године а за наредну годину, подноси План и програм рада пословања Скупштини општине Голубац на сагласност.

Управљање процесом мониторинга и евалуације – општина Голубац је дефинисала да континуиран процес мониторинга и евалуације имплементације Плана управљања отпадом развоја спроводи организациона јединица коју ће општина одредити посебном одлуком у сарадњи са КЈП *Голубац*. Организациона јединица, основана посебном одлуком, радиће на следећим активностима:

- комуникација са свим партнерима, стављајући акценат на сарадњу са КЈП *Голубац*, и усаглашеност Плана управљања отпадом са Планом и програмом пословања КЈП *Голубац*;
- израда временског плана мониторинга пројеката и евалуације Плана;
- израда извештаја о имплементацији једногодишњег оперативног програма јасно обухватајући годишњи Програм рада КЈП *Голубац*;
- ажурирање индикатора – Испуњење и статус имплементације Плана управљања отпадом;
- предлагање корективних мера.

У сврху мониторинга и евалуације израдиће се посебни планови комуникације, ток документације и евалуациони упитници, на основу којих ће запослени у организационој јединици, коју ће општина одредити посебном одлуком, добијати тачне и правовремене информације. На основу тих информација запослени ће једном годишње радити евалуациони извештај који ће се подносити надлежним органима, пре свега Телу за координацију, а потом и Општинском већу као телу одговорном за имплементацију Плана управљања отпадом. Организациона јединица, коју ће општина одредити посебном одлуком, урадиће анализу реализованих пројеката и њихових ефеката, са посебним освртом на евентуалне препреке у њиховој реализацији и у сарадњи са Општинским већем ће се давати смернице за одређене интервенције у имплементацији Акционог плана.

14. ПРАЋЕЊЕ И РЕВИЗИЈА ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ ГОЛУБАЦ

Предуслов за успешну имплементацију Плана управљања отпадом јесте стварање њеног језгра, односно постојање организационе јединице, коју ће општина одредити посебном одлуком, и њених партнерских и оперативних тела.

Организациона јединица, коју ће општина одредити посебном одлуком, треба да извештава Тело за координацију на сваких шест месеци (а по потреби и тромесечно), а најмање једном годишње општинско веће и Скупштину општине о свом напредовању, кроз извештај о процесу реализације Плана управљања отпадом општине Голубац.

Акциони план је израђен на 3 године кроз усклађивање и имплементацију Плана управљања отпадом, листа пројеката ће се проверавати, мењати и допуњавати сваке године, а обавезна ревизија Плана управљања отпадом општине Голубац 2021–2030 кроз Акциони план управљања отпадом је обавезна сваке три године. Ревидиран Акциони план се усваја на седници Скупштине општине Голубац и то до краја 2023. године за период 2024–2026 и тако редом.

План управљања отпадом општине Голубац 2021–2030 се сматра главном основом за буџет, план и програм пословања КЈП *Голубац*, просторно планирање као и друге секторске програме, а у области комуналних делатности односно отпада.

ДЕО IV ПРИЛОЗИ

15. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР – ОДГОВОРНОСТИ У УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ

Одговорности и надлежности у управљању комуналним отпадом подељене су између Републике и локалне самоуправе.

Одговорност Републике односи се на доношење закона и подзаконских прописа, обезбеђење економских инструмената за спровођење управљања отпадом, развијање јавне свести у друштву, иницирање разговора заинтересованих страна у циљу успостављања партнерства у управљању отпадом, док са друге стране локална самоуправа има одговорност за спровођење закона, уређење и обезбеђивање услова управљања комуналним отпадом. Република Србија (Влада-министарства), Аутономна покрајина Војводине (Влада Војводине), јединица локалне самоуправе, Агенција за заштиту животне средине, овлашћена организација за испитивање отпада, невладине организације и организације потрошача, јесу учесници у доношењу закона и других прописа у овој области, односно субјекти управљања отпадом.

Одговорност ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ огледа се у следећем:

- спровођење политике Републике Србије, извршавање закона, прописа и општих аката које доноси Народна скупштина;
- доношење уредби, одлука и осталих аката који су неопходни за примењивање закона;
- предлагање буџета, годишњих биланса, развојног и просторног плана;

- предлагање закона, других прописа и општих аката;
- одређивање принципа, унутрашње организације министарства, агенција и посебних управних организација.

МИНИСТАРСТВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ су одговорна за:

- примену закона и других прописа из ове области;
- планове и програме из оквира права и дужности Републике;
- извршавање закона и других прописа, њихово спровођење, као и надгледање развоја и примене програма и планова;
- одлучивање и решавање о питањима из области за коју су надлежни (дозволе, одобрења, сагласности, мишљења).

МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ПРОСТОРНОГ ПЛАНИРАЊА је задужено да:

- обезбеђује спровођење система и основа заштите и унапређивања животне средине и одрживо коришћење природних богатстава; припрема документа, планове и програме од стратешког значаја за земљу; развија и предлаже Стратегију управљања отпадом Влади Републике Србије;
- припрема прописе и техничке стандарде; издаје дозволе, сагласности, потврде и акте прописане законом о управљању отпадом као и другим законима и води одговарајуће регистре;
- координира послове управљања отпадом од значаја за Републику и прати стање; усваја регионалне планове управљања отпадом осим планове на територији Аутономне покрајине;
- врши функције у складу са међународним уговорима и споразумима; издаје дозволе за увоз, извоз и транзит отпада, тј. управља хемикалијама, опасним и штетним материјама и отпадом, укључујући и производњу и промет отрова и прекогранично кретање отпада;
- утврђује овлашћене организације у вези са управљањем отпадом; успоставља и развија информациони систем о отпаду на територији Републике, као и инспекцијски надзор и контролу примене мера поступања са отпадом, и слично.

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Ово министарство има одговорност у погледу заштите и коришћења пољопривредног земљишта, контролу и нешкодљиво уклањање лешева и отпадака животињског порекла; контролу и регистрацију средстава за заштиту биља и ђубрива у производњи; политику водопривреде, вишенаменско коришћење вода и водоснабдевање, заштиту од вода, спровођење мера заштите вода и планску рационализацију потрошње вода, уређење водних режима, мониторинг и мере одржавања режима вода; политика шумарства везана за очување, заштиту шума, дивљачи и др.

МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

Одговорност овог министарства се огледа у здравственој заштити, очувању и унапређењу здравља грађана и праћењу здравственог стања и потреба становништва, производњи и промету лекова, надзору у области јавног снабдевања становништва хигијенски исправном водом за пиће, утврђивањем санитарно-хигијенских услова објеката који су под санитарним надзором у поступку изградње и реконструкције, као и сталној контроли стања тих објеката и др.

МИНИСТАРСТВО ЗА ДРЖАВНУ УПРАВУ И ЛОКАЛНУ САМОУПРАВУ

Надлежност овог министарства је у организацији и раду министарстава и посебних организација, система локалне самоуправе и територијалне аутономије, управни поступак и управни спор, управну инспекцију, комуналне делатности и др.

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Превасходно је одговорно за доношење буџета, утврђивање консолидованог биланса јавних прихода и јавних расхода, управљање расположивим средствима јавних финансија Републике, увођење и надгледање система и политике пореза, такса и других јавних прихода, кредитно-монетарни систем, одржавање стабилног банкарског система, осигурање имовине и лица, царински систем и царинску тарифу, режим и промет непокретности, експропријацију и др.

ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

У складу са Законом о локалној самоуправи (*Службени гласник РС*, бр. 9/02) и Закону о комуналним делатностима (*Службени гласник РС*, бр. 16/97 и 42/98), јединица локалне самоуправе је надлежна да у области управљања отпадом и заштите животне средине: припрема и предлаже програм развоја, урбанистичке и друге планове; доноси одлуке и одређује опште акте из оквира права и дужности локалне самоуправе; уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности; уређује, обезбеђује, организује и спроводи управљање комуналним, односно инертним и неопасним отпадом на својој територији; одређује услове под којима се може користити јавно и остало грађевинско земљиште и сви видови пословних простора; стара се о изградњи, одржавању и коришћењу локалних путева и улица, и других јавних објеката који су под јурисдикцијом јединица локалних самоуправа; стара се о задовољавању одређених потреба грађана у области заштите животне средине (заштите ваздуха, природе, животиња, заштите од буке, инспекцијског надзора, финансирања) и др.; непосредно извршава прописе и друга акта, врши послове управног надзора, стручне и друге послове, као и послове из оквира права и дужности Републике који се законом поверавају локалној самоуправи; обезбеђује финансирање обављања послова из своје надлежности, одређује поступак наплате и врши наплату локалних комуналних такси укључивши и наплату услуга у области управљања комуналним, односно инертним и неопасним отпадом; одређује цене комуналних услуга; врши комунални инспекцијски надзор и надзор у области заштите животне средине; издаје дозволе, одобрења и друга акта у складу са законом о управљању отпадом као и другим законима, води евиденцију и податке доставља министарству; даје мишљење у поступку издавања дозвола министарству или надлежном органу Аутономне покрајине; врши надзор и контролу мера поступања са отпадом. Јединице локалне самоуправе најчешће се удружују и врше поделу послова и одговорности ради остваривања заједничких циљева, планова и програма развоја у области заштите животне средине. Обављање комуналних делатности може се организовати за две или више јединица општина, односно насеља, под условима утврђеним

законом и споразумом скупштина тих општина. Јединица локалне самоуправе ради остваривања својих права и дужности и задовољавања потреба локалног становништва оснива предузећа, установе и друге организације које врше јавну службу.

АГЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Агенција за заштиту животне средине води и ажурира базу података о управљању отпадом у информационом систему заштите животне средине, у складу са законом којим се уређује заштита животне средине.

СТРУЧНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ИСПИТИВАЊЕ ОТПАДА

Стручне организације и друга правна лица, овлашћени за узорковање и карактеризацију према обиму испитивања за која су акредитована у складу са законом о управљању отпадом, врше испитивања отпада ради класификације отпада за прекогранично кретање, третман отпада и одлагање отпада. Карактеризација отпада врши се само за опасан отпад и за отпад који према пореклу, саставу и карактеристикама може бити опасан, осим отпада из домаћинства. Стручне организације издају извештај о испитивању отпада.

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР

Велики број закона и прописа на националном нивоу уређује област управљања отпадом. Њих има преко 30, од којих је мањи број донела сада већ бивша СРЈ, док је већину прописа донела Република Србија. Прописи који су донети у СРЈ примењују се као републички прописи до доношења нових, у складу са Уставном повељом и законом о њеном спровођењу. Иако постојећи прописи парцијално уређују област управљања отпадом (што зависи од врсте и својстава отпада), они обезбеђују ефикаснију организацију управљања отпадом од организације која се практично примењује. Непотпуна примена постојећих прописа последица је недостатка ефикасних инструмената за њихово спровођење, као и недостатка функционалне институционалне структуре. Закони и прописи који су донети последњих година су углавном усклађени са прописима и законодавством земаља ЕУ.

УСТАВ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Устав Републике Србије (*Службени гласник РС*, бр. 83/06) утврђује право грађана на здраву животну средину, као и дужност грађана да штите и унапређују животну средину у складу са законом. Према члану 74 Устава РС свако има право на здраву животну средину и на благовремено обавештавање о њеном стању. Такође, свако је, а посебно Република Србија и Аутономна покрајина, одговоран за заштиту животне средине, и дужан је да чува и побољшава животну средину. У члану 87 утврђене су одредбе које се односе на природне ресурсе: „Природна богатства, добра за које је законом одређено да су од општег интереса и имовина коју користе органи Републике Србије у државној су имовини. Природна богатства користе се под условима и на начин предвиђен законом”. Према члану 97, Република Србија уређује и обезбеђује: одрживи развој; систем заштите и унапређења животне средине; заштиту и унапређење биљног и животињског света; производњу, промет и превоз отровних, запаљивих, експлозивних, радиоактивних и других опасних материја. Национална стратегија управљања отпадом са програмом приближавања ЕУ је усвојена 4. јула 2003. године, одлуком Владе Републике Србије. Она представља базни документ којим се обезбеђују услови за рационално и одрживо управљање отпадом на нивоу Републике. Имплементацијом

стратегије се постиже велики број циљева од значаја за све нивое власти – од локалне самоуправе до републичког нивоа. Као најважније потребно је издвојити:

- заштиту и унапређење животне средине,
- заштиту здравља људи,
- достизање принципа одрживог управљања отпадом,
- промену става према заштити животне средине и отпаду, као једном од њених сегмената,
- повећање нивоа јавне свести.

Процес придруживања Европској унији и хармонизација домаћег и европског законодавства у области отпада обухватили су и основне принципе који се примењују у циљу побољшања система управљања отпадом на простору наше земље:

- смањење количина насталог отпада;
- превенцију настајања отпада;
- решавање проблема отпада на месту настанка;
- принцип сепарације отпада;
- принцип рециклаже што веће количине отпада;
- принцип рационалног коришћења постојећих капацитета за прераду отпада;
- принцип рационалне изградње постројења за третман;
- принцип мониторинга загађења у циљу очувања квалитета животне средине.

Примена основних принципа управљања отпадом приказаних у овом стратешком оквиру, тј. решавања проблема отпада на месту настајања, принципу превенције, одвојеном сакупљању отпадних материјала, принципу неутрализације опасног отпада, регионалног решавања одлагања отпада и санације сметлишта, имплементирају се основни принципи ЕУ у области отпада и спречава даља опасност по животну средину и генерације које долазе. Циљ стратегије је успостављање законодавно-правног и интитуционалног оквира, хијерархије управљања отпадом свих категорија, као и економских инструмената, уз приближавање стандардима ЕУ.

16. ПРИНЦИПИ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ СУ:

1. Принцип одрживог развоја Одрживо управљање отпадом значи ефикасније коришћење ресурса, смањење количине отпада и поступање са њим на такав начин да то доприноси циљевима одрживог развоја. Одрживи развој је усклађени систем техничко-технолошких, економских и друштвених активности у укупном развоју у коме се на принципима економичности и разумности користе природне и створене вредности Републике са циљем да се сачува и унапреди квалитет животне средине за садашње и будуће генерације.

2. Принцип близине и регионални приступ управљању отпадом Примена овог принципа зависи од локалних услова и околности, врсте отпада, његове запремине, начина транспорта и одлагања, као и могућег утицаја на животну средину. Примена овог принципа зависи и од економске оправданости избора локације. Постројење за третман отпада или депонија лоцира се даље од места настајања отпада, ако је то економичније. Већина отпада третира се или одлаже у области, односно региону у којем је произведена. Регионално управљање отпадом обезбеђује се развојем и применом регионалних стратешких планова заснованих на европском законодавству и националној политици. Принцип близине значи да се, по правилу, отпад третира или одлаже што је могуће ближе месту његовог настајања да би се у току транспорта отпада избегле нежељене последице на животну средину. Приликом избора локација постројења за третман или одлагање отпада, поштује се принцип близине.

3. Принцип предострожности Принцип предострожности значи да одсуство пуне научне поузданости не може бити разлог за непредузимање мера за спречавање деградације животне средине у случају могућих значајних утицаја на животну средину.

4. Принцип „загађивач плаћа” Принцип „загађивач плаћа” значи да загађивач мора да сноси пуне трошкове последица својих активности. Трошкови настајања, третмана и одлагања отпада морају се укључити у цену производа.

5. Принцип хијерархије Хијерархија управљања отпадом представља редослед приоритета у пракси управљања отпадом:

- Превенција стварања отпада и редукција, односно смањење коришћења ресурса и смањење количина и опасних карактеристика насталог отпада;
- Поновна употреба, односно поновно коришћење производа за исту или другу намену;
- Рециклажа, односно третман отпада ради добијања сировине за производњу истог или другог производа;
- Искоришћење вредности отпада (компостирање, производња/поврат енергије и др.);
- Одлагање отпада депоновањем или спаљивање без искоришћења енергије, ако не постоји друго одговарајуће решење.

6. Принцип примене најпрактичнијих опција за животну средину Примена најпрактичнијих опција за животну средину установљава, за дате циљеве и околности, опцију или комбинацију опција која даје највећу добит или најмању штету за животну средину у целини, уз прихватљиве трошкове и профитабилност, како дугорочно, тако и краткорочно. Принцип најпрактичнијих опција за животну средину је систематски и консултативни процес доношења одлука који обухвата заштиту и очување животне средине.

7. **Принцип одговорности произвођача** Произвођач сноси највећу одговорност јер утиче на састав и особине производа и његове амбалаже. Произвођач је обавезан да брине о смањењу настајања отпада, и о развоју производа који су рециклабилни, развоју тржишта за поновно коришћење и рециклажу својих производа. Овај принцип значи да произвођачи, увозници, дистрибутери и продавци производа који утичу на пораст количине отпада носе одговорност за отпад који настаје услед њихових активности.

17. НАЦИОНАЛНО ЗАКОНОДАВСТВО

За управљање отпадом и изградњу регионалне санитарне депоније закони који имају изузетног утицаја су: 1. **Закон о управљању отпадом** *Службени гласник РС*, бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016 и 95/2018 – др. закон. Овим законом се одређују врсте и класификација отпада; планирање управљања отпадом; субјекти управљања отпадом; одговорности и обавезе у управљању отпадом; организовање управљања отпадом; управљање посебним токовима отпада; услови и поступак издавања дозвола; прекогранично кретање отпада; извештавање о отпаду и база података; финансирање управљања отпадом; надзор, као и друга питања од значаја за управљање отпадом. 2. **Закон о заштити животне средине** (*Службени гласник РС*, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 – др. закон, 72/2009 – др. закон, 43/2011 – одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 – др. закон и 95/2018 – др. закон) уређује интегрални систем заштите природе и животне средине којим се обезбеђује остваривање права човека на живот и развој у здравој животној средини и уравнотежен однос привредног развоја и животне средине у Републици; уређује мере превенције и поступке који се односе на испуштање загађујућих материја у ваздух, воду и земљиште а у циљу унапређења, заштите и очувања животне средине, дефинише опасне, отпадне и штетне материје (гасовите, течне или чврсте) настале у процесу производње, при употреби, промету, превозу, складиштењу и чувању које могу својим особинама и хемијским реакцијама угрозити живот и здравље људи или животну средину: одређује начин поступања и начин одлагања отпадних материја, посебно комуналног отпада и опасног отпада; као и обавезе и одговорности свих субјеката, начин и поступање при предузимању одређених делатности ових субјеката. 3. **Закон о локалној самоуправи** (*Службени гласник РС*, бр. 129/2007, 83/2014 – др. закон, 101/2016 – др. закон и 47/2018) уређује права и дужности јединице локалне самоуправе утврђене Уставом, законом, другим прописом и статутом (изворни делокруг и поверени послови), што су доношење програма развоја, урбанистичких планова, буџета и завршних рачуна; уређење као обављања комуналних делатности (одржавање чистоће у градовима и насељима, одржавање депонија...); обезбеђење организационих, материјалних и других услова за обављање комуналних делатности; старање о заштити животне средине. Закон дефинише и начин финансирања јединица локалне самоуправе и то из изворних јавних прихода општине и уступљених јавних прихода Републике (локалне комуналне таксе, накнада за заштиту животне средине, приходи од концесионе накнаде за обављање комуналних делатности и др.); дефинише и могућност сарадње и удруживања јединица локалне самоуправе ради остваривања заједничких циљева, планова и програма развоја, као и других потреба од заједничког интереса. 4. **Закон о комуналним делатностима** (*Службени гласник РС*, бр. 88/2011, 104/2016 и 95/2018) одређује комуналне делатности и уређује опште услове и начин њиховог обављања, омогућава организовање и обављање комуналних делатности за две или више општина, односно насеља, под условима утврђеним законом и споразумом скупштина тих општина; дефинише да комуналним делатностима припада и пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода и одржавање

депонија, те даје овлашћење општини, граду да у складу са овим законом уређује и обезбеђује услове обављања комуналних делатности и њиховог развоја и др. 5. **Закон о планирању и изградњи** (*Службени гласник РС*, бр. 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019 – др. закон) уређује услове и начин планирања и уређења простора, услове и начин уређивања и коришћења грађевинског земљишта и изградње и употребе објеката; вршење надзора над применом одредаба овог закона и инспекцијски надзор; друга питања од значаја за уређење простора, уређивање и коришћење грађевинског земљишта и за изградњу објеката. 6. **Закон о амбалажи и амбалажном отпаду** (*Службени гласник РС*, бр. 36/2009 и 95/2018 – др. закон). Овим законом се уређују услови заштите животне средине које амбалажа мора да испуњава за стављање у промет, управљање амбалажом и амбалажним отпадом, извештавање о амбалажи и амбалажном отпаду, економски инструменти, као и друга питања од значаја за управљање амбалажом и амбалажним отпадом. Одредбе овог закона примењују се на увезену амбалажу, амбалажу која се производи, односно ставља у промет и сав амбалажни отпад који је настао привредним активностима на територији Републике Србије, без обзира на његово порекло, употребу и коришћени амбалажни материјал. 7. **Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама** (*Службени гласник РС*, бр. 88/2011, 15/2016 и 104/2016) уређује услове, начин и поступак давања концесија за коришћење природног богатства, добара у општој употреби за које је законом одређено да су у својини Републике Србије и за обављање делатности од општег интереса као што је изградња, одржавање и коришћење комуналних објеката ради обављања комуналних делатности; рок трајања концесије; уговор о концесији, поступак давања концесије концесионим актом и јавним тендером, као и концесиону накнаду, остваривање концесионих права и обавеза; оснивање и пословање концесионог предузећа и др. 8. **Закон о приватизацији** (*Службени гласник РС*, бр. 38/01 и 18/03) уређује услове и поступак промене власништва друштвеног, односно државног капитала, прописује да се од средстава добијених продајом капитала издвајају средства за заштиту животне средине и то: 5% за локалну заједницу и 5% за аутономну покрајину на чијој територији је седиште субјекта приватизације, као и да се средства добијена по основу продаје капитала могу користити за програме и пројекте развоја инфраструктуре аутономне покрајине, односно локалне заједнице. 9. **Закон о процени утицаја на животну средину** (*Службени гласник РС*, бр. 135/04 и 36/09) одређује поступак процене утицаја на животну средину; начин израде и садржај студије о процени утицаја на животну средину; учешће заинтересованих органа и организација и јавности; прекогранично обавештавање за пројекте који могу имати значајне утицаје на животну средину друге државе; одређује врсте пројеката за чију се изградњу, односно реконструкцију и извођење обавезно врши процена утицаја на животну средину; дефинише надзор и институцију која врши верификацију урађене процене. 10. **Закон о Стратешкој процени утицаја на животну средину** (*Службени гласник РС*, бр. 135/2004 и 88/2010). Овим законом уређују се услови, начин и поступак вршења процене утицаја одређених планова и програма на животну средину, ради обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања планова и програма. 11. **Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине** (*Службени гласник РС*, бр. 135/04 и 25/2015), уређује услове и поступке за издавање интегрисане дозволе за постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра; уређује принципе интегрисаности и координације; уређује учешће јавности у поступку одлучивања као и размену информација у прекограничном контексту; одређује врсте активности и постројења; уређује надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине. 12. **Закон о заштити од буке у животној средини** (*Службени гласник РС*, бр. 36/09 и 88/2010) којим се уређују субјекти заштите животне средине од буке; мере и услови заштите од буке у животној средини; мерење буке у животној средини; приступ информацијама о буци;

надзор и др. 13. **Закон о заштити ваздуха** (*Службени гласник РС*, бр. 36/09 и 10/2013) којим се уређује управљање квалитетом ваздуха и одређују мере, начин организовања и контрола спровођења заштите и побољшања квалитета ваздуха као природне вредности од општег интереса која ужива посебну заштиту. 14. **Закон о заштити природе** (*Службени гласник РС*, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – испр., 14/2016 и 95/2018 – др. закон) којим се уређује заштита и очување природе, биолошке, геолошке и предеоно разноврсности као дела животне средине. 15. **Закон о националним парковима** (*Службени гласник РС*, бр. 84/2015 и 95/2018 – др. закон) којим се забрањује депоновање комуналног и индустријског отпада, радиоактивних и других опасних материја на простору националног парка. 16. **Закон о рударству и геолошким истраживањима** (*Службени гласник РС*, бр. 101/2015 и 95/2018 – др. закон) уређује услове и начин извођења геолошких истраживања. 17. **Закон о пољопривредном земљишту** (*Службени гласник РС*, бр. 62/2006, 65/2008 – др. закон, 41/2009, 112/2015, 80/2017 и 95/2018 – др. закон) уређује заштиту земљишта, као и услове за издавање одобрења за експлоатацију минералних сировина и одлагање јаловине, пепела и шљаке и других отпадних и опасних материја на пољопривредном земљишту и прописује обавезу рекултивације пољопривредног земљишта које је коришћено за одлагање јаловине, пепела и шљаке или других отпадних материја. 18. **Закон о водама** (*Службени гласник РС*, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 – др. закон) прописује за које објекте су потребни водопривредни услови и водопривредна сагласност у које спадају и индустријски објекти из којих се испуштају отпадне воде у површинске и подземне воде или јавну канализацију, уређује обавезу изградње постројења за пречишћавање отпадних вода и објеката за одвођење и испуштање отпадних вода, укључујући индустријске и комуналне депоније. 19. **Закон о санитарном надзору** (*Службени гласник РС*, бр. 125/94) уређује санитарне услове за локацију на којој се планира изградња објеката индустрије, одлагања отпада и испуштања отпадних вода. 20. **Закон о шумама** (*Службени гласник РС*, бр. 30/2010, 93/2012, 89/2015 и 95/2018 – др. закон). 21. **Закон о ветеринарству** (*Службени гласник РС*, бр. 91/2005, 30/2010, 93/2012 и 17/2019 – др. закон). По овом закону општина је надлежна за збрињавање напуштених паса и сакупљање животињских лешева и њихов транспорт до локације коју одређује Република. 22. **Закон о транспорту опасне робе** (*Службени лист СФРЈ*, бр. 104/2016, 83/2018, 95/2018 – др. закон и 10/2019 – др. закон). Ради заштите живота и здравља људи, човекове средине, материјалних добара, као и ради безбедности саобраћаја, овим законом уређују се услови под којима се врши превоз опасних материја и радње које су у вези с тим превозом (припремање материје за превоз, утовар и истовар и успутне манипулације). 23. **Закон о санитарном надзору** (*Службени гласник РС*, бр. 125/04). 24. **Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима** (*Службени гласник РС*, бр. 44/77, 45/85, 18/89) и (*Службени гласник РС*, бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/2005 – др. закон и 54/2015 – др. закон). 24. **Закон о општем управном поступку** (*Службени лист СРЈ*, бр. 8/2016 и 95/2018 – аутентично тумачење). По овом закону дужни су да поступају државни органи кад у управним стварима, непосредно примењујући прописе, решавају о правима, обавезама или правним интересима физичког лица, правног лица или друге странке, као и кад обављају друге послове утврђене овим законом. По овом закону дужни су да поступају и предузећа и друге организације кад у вршењу јавних овлашћења која су им поверена законом решавају. 25. **Закон о јавним набавкама** (*Службени гласник РС*, бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015). Овим законом уређују се услови, начин и поступак набавке добара и услуга и уступања извођења радова у случајевима када је наручилац тих набавки државни орган, организација, установа или друго правно лице одређено овим законом; одређује начин евидентирања уговора и других података о јавним набавкама; одређују послови и облик организовања Управе за јавне набавке; образује Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки; одређује наћин заштите права понуђача и јавног интереса у поступцима јавних набавки; уређују и друга питања од значаја за јавне набавке. 26. **Закон о приватним предузетницима** (*Службени гласник РС*, бр. 54/89 и 9/90, *Службени гласник РС*, бр. 19/91, 46/91, 31/93 – одлука УСРС, 39/93,

53/93, 67/93, 48/94, 53/95, 35/2002 и 101/2005 – др. закон) уређује услове и поступак за почетак обављања одређених делатности за које предузетник прибавља одговарајуће доказе и документацију као и акт надлежног органа о утврђивању испуњености прописаних услова у погледу безбедности и заштите здравља, заштите на раду, заштите животне средине, санитарно-хигијенских и здравствених услова и опремљености, као и других прописаних услова пре отпочињања обављања делатности 27. **Закон о порезу на имовину** (*Службени гласник РС*, бр. 26/01, 42/02, 45/02 и 80/02 и *Службени гласник Републике Србије*, бр. 80/2002, 80/2002 – др. закон, 135/2004, 61/2007, 5/2009, 101/2010, 24/2011, 78/2011, 57/2012 – одлука УС, 47/2013, 68/2014 – др. закон, 95/2018, 99/2018 – одлука УС и 86/2019): Порез на имовину не плаћа се на права на непокретности и то: објекте за заштиту пољопривредног и шумског земљишта и друге еколошке објекте, као и објекте, односно делове објеката који у складу са законом служе за обављање комуналних делатности, осим ако се ти објекти трајно дају другим лицима ради остваривања прихода (трајно давање, у смислу овог закона, јесте свако уступање непокретности другом лицу уз накнаду које у току 12 месеци, непрекидно или са прекидима, траје дуже од 183 дана);

18. ОПШТИНСКА РЕГУЛАТИВА

Управљање комуналним чврстим отпадом на територији општине Голубац регулисано је општинском Одлуком о приступању изради Локалног плана управљања отпадом за општину Голубац 2021–2030 (*Службени гласник општине Голубац*, бр. 8/2020). На основу ове одлуке, дефинисано је да јавно комунално предузеће КЈП *Голубац* врши сакупљање, транспортовање и одлагање чврстог комуналног отпада на постојећу општинску депонију – сметлиште. Наведене активности обављају се у оквиру радне јединице „Чистоћа и зеленило”. Одлука се односи на територију места Голубац и 23 сеоска насеља. Одлука о одржавању чистоће, јавних површина и заштити комуналних објеката, у интересу заштите здравља људи, обезбеђења хигијенских услова живота и унапређења и заштите животне и радне средине на територији општине Голубац, прописује мере одржавања чистоће на јавним површинама, двориштима стамбених зграда, просторима и просторијама пословних зграда, објеката, празних плацева, спортских терена, места где се окупља већи број грађана, одржавање и заштита комуналних објеката на територији општине Осечина. Одржавање чистоће, прање улица, изношење смећа и отпадака, одржавање јавне и комуналне хигијене и чишћење снега са јавних површина јесу послови које уређује ова одлука и поверава их комуналном предузећу.

Постојећа стратешка и планска акта општине Голубац

Стратегија одрживог развоја општине Голубац 2015–2020 (*Службени гласник општине Голубац*, бр. 15/2015) са визијом:

Голубац је модерна локална самоуправа која пружа квалитетне услуге грађанима са развијеном инфраструктуром и туристичким потенцијалима уз историјско наслеђе, представља привлачно место за посетиоце и инвеститоре где се подржава предузетништво и МСП, као и развој пољопривреде уз очување животне средине и где се одговорно управља природним ресурсима.

Као трећи приоритет је Инфраструктура и одрживи развој са својим специфичним циљем: Урбанизација и развој инфраструктуре у складу са принципима унапређења и заштите животне средине.

Постојећа планска акта општине Голубац:

1. Просторни план општине Голубац до 2030. (*Службени гласник општине Голубац*, бр. 3 од 29.07.2011),
2. План детаљне регулације радне зоне Радошевац (*Службени гласник општине Голубац*, бр. 6 од 29.11.2011)
3. План детаљне регулације комплекса манастира Тумани и споменика природе бигрена акумулација (*Службени гласник општине Голубац*, бр. 6 од 29.11.2011)
4. Просторни план подручја Националног парка *Ђердап* (*Службени гласник СРС*, бр. 34/89) – Подручје Националног парка *Ђердап*, укупне површине 63.608,45 ха, налази се на подручју општине Голубац, Мајданпек и Кладово, у оквиру 16 катастарских општина од којих су на територији општине Голубац – Брњица, Добра и део катастарске општине Голубац. Национални парк *Ђердап* на територији општине Голубац заузима површину од 18.116,55 ха. У Националном парку су утврђене зоне са три степена заштите, а зависно од намена и функција појединих делова подручја утврђени су режими заштите и коришћења у тим зонама. У оквиру Националног парка, у зони I степена заштите, од значаја за План детаљне регулације налазе се: • строги природни резервати: *Голубачки град*, • непокретна културна добра: *Голубачка тврђава* („Јеринин град”); У оквиру Националног парка, а од значаја за План детаљне регулације, у зони II степена заштите налазе се: • природне предеоне целине: *Голубачка клисура*, • природни простори око непокретних културних добара: простор око *Голубачке тврђаве*;
5. План детаљне регулације за ревитализацију тврђаве *Голубачки град* (*Службени гласник општине Голубац*, бр. 12 од 04.10.2010). *Голубачка тврђава*, („Јеринин град”) је непокретно културно добро од изузетног значаја, споменик средњевековне војне архитектуре из XIV века (1335. година). Налази се на обали Дунава, у средишту резервата *Голубачки град*, на улазу у Национални парк. Разграничењем степена заштите подручја Националног парка у складу са општим условима коришћења простора према захтевима заштите природе, природних вредности и непокретних културних добара као полазних критеријума, утврђене су основе смернице за организацију, уређење и коришћење простора и мере које обезбеђују строгу заштиту појединачних појава природних и културно-историјских вредности, интегралну заштиту екосистема и ревитализацију и заштиту културних добара, заштиту појединих врста флоре и фауне и њихових станишта и стварање услова за реконструкцију и ревитализацију измењених и деградираних делова природе ради подизања нивоа квалитета животне средине подручја. Привредни развој подручја се димензионише у складу са утврђеним условима заштите и граничним капацитетима коришћења природних добара при чему неће доћи до негативних иреверзибилних промена природне средине. Просторним планом је утврђена посебна заштита непосредне околине, односно природних простора око *Голубачке тврђаве* на улазу у Национални парк чија површина износи око 118,75 ха у катастарској општини Голубац. Магистрални пут – Дунавска магистрала М-25/1 (Пожаревац–Голубац–Доњи Милановац–Кладово) најзначајнији је путни правац у Националном парку, а од посебног је значаја за повезивање са водним саобраћајем.

Модернизује се и реконструише уз делимичну измену трасе око Песаче, а за део трасе овог магистралног пута код Голубачког града ради заштите непокретног културног добра, резервише се коридор за трасу после планског периода. Овај коридор полази од главног улаза у Национални парк, тунелски иде јужно од Голубачког града и источно од њега се поново укључује у постојећу трасу.

Голубачка тврђава је као непокретно културно добро категорисана као споменик културе од изузетног значаја (*Службени гласник СРС*, бр. 14/79). Улазна капија тврђаве представља истовремено и главни улазни пункт у Национални парк са западне стране. Југоисточно и источно од бедема налази се општи резерват природе *Голубачки град*. Строги природни резерват *Голубачки град* (КО Голубац) је укупне површине 23,04 ха, од чега је строги природни резерват 5,28 ха у I степену заштите, а заштитни појас 17,76 ха. Скупштина општине Голубац донела је 15.11.1971. године решење бр. 02-633-3/1-71 којим је овај простор стављен под заштиту. Његова вредност је у постојању веома ретких биљних заједница и врста: ниских и високих шибљака јоргована, грабића и јасена, фрагмената шума, термофилних храстова и букових шума са орахом. Смењивање заједница на малом простору показује изузетну вегетацијску и флористичку разноврсност.

6. План генералне регулације градског насеља Голубац (*Службени гласник општине Голубац*, бр. 6 од 11.09.2013)

7. ПДР гробље Голубац (*Службени гласник општине Голубац*, бр. 2 од 14.03.2016)

8. Мастер план туристичке дестинације *Доње Подунавље*, Научно-истраживачки центар Економског факултета Универзитета у Београду,

Узимајући у обзир просторно-положајне карактеристике захвата Плана, положај у Националном парку *Ђердап*, статус Строгог природног резервата *Голубачки град*, статус и стање *Голубачке тврђаве* као непокретног културног добра од изузетног значаја, статус природне целине Голубачка клисура, постојање заштићених природних добара, повредивих станишта и биодиверзитета у окружењу (критеријуми за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја), потпуно је оправдан захтев за процену могућих утицаја стратешког карактера, израду Стратешке процене и Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана на животну средину.

19. EX- POST АНАЛИЗА ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ ГОЛУБАЦ ЗА ПЕРИОД 2010–2020

Скупштина општине Голубац је на седници дана 22.11.2010. године усвојила ***Локални план управљања отпадом општине Голубац за период 2010–2020 године***. Предлог Плана управљања отпадом општине Голубац за период 2010–2020 који је усвојен на седници Скупштине је израђен од стране трочлане Комисије за израду Плана управљања отпадом именованом од стране Председника општине Голубац.

Стратешки циљ ПУО за период 2010–2020 јесте решавање проблема у области заштите животне средине и побољшање квалитета живота становништва осигурањем жељених услова животне средине и очувањем природе засноване на одрживом управљању животном средином.

Како је назначено, главни акценат се ставља на комунални отпад са посебним освртом на рециклажу и правилно одлагање отпада у односу на климатске промене, а остваривало се кроз побројаних следећих 12 посебних циљева:

- Рационално коришћење сировина и енергије и употреба алтернативних горива из отпада;
- Смањење опасности од депонованог отпада за будуће генерације;
- Ангажовање домаћег знања и домаћих економских потенцијала у успостављању система управљања отпадом;
- Имплементација ефикасније административне и професионалне организације;
- Осигурање стабилних финансијских ресурса и подстицајних механизма за инвестирање и спровођење активности према принципима „загађивач плаћа” односно „корисник плаћа”;
- Имплементација информационог система који покрива све токове, количине и локације отпада, постројења за третман, прераду и искоришћење материјала из отпада и постројења за одлагање отпада;
- Повећање броја становника обухваћених системом сакупљања комуналног отпада;
- Успостављање стандарда за третман отпада;
- Смањење, поново коришћење, рециклажа и регенерација отпада;
- Смањење опасности од отпада, применом најбољих расположивих техника и супституцијом хемикалија који представљају ризик по животну средину и здравље људи;
- Развијање јавне свести на свим нивоима друштва у односу на проблематику отпада;
- Одрживо управљање отпадом;

Како је наведено у Плану управљања отпадом општине Голубац за период 2010–2020, на почетку имплементације сакупљањем отпада било је обухваћено 100% градског становништва и 33% осталог тј. сеоског. Јасна је чињеница да са ефикаснијом организацијом, додатим финансијским ресурсима успело успоставити стандард сакупљања отпада са целокупне територије општине Голубац што је неминовно условило повећање рециклаже одређених категорија отпада и успостављање одрживог управљања отпадом.

Успостављањем рециклаже, ефикаснијом организацијом и активностима на подизању јавне свести на свим нивоима друштва у односу на проблематику отпада, и поред туристичке експанзије општине Голубца са манастиром Тумане и *Голубачком тврђавом*, довело је смањења укупне количине отпада на годишњем нивоу. Узимајући у обзир да се почетком 2010. године, од валидности и почетка имплементације тадашњег Плана сакупљањем није покривало отпада 66% сеоског становништва а укупна количина отпада која се тада одлагала на депонију у растреситом стању је била 8.500 м³. Садашњи показатељи од 12.000 м³ отпада у растреситом стању односно 6.000 м³ габаритног

сабијеног отпада са целокупном покривеношћу сакупљања отпада са територије Голупца и око 1.400.000 туриста који у току године посете Голубац говоре о успешној реализацији активности којима се спроводио ПУО на период од претходних 10 године.

Упоредјујући анализе оврстама отпада показује се да је заступљеност одређених категорија отпада приближно иста, а свакако пре 10 година стање је било:

Значајан показатељ успешне реализације претходног Плана јесте и евидентно смањење броја дивљих депонија и то за 50%, односно ПУО за период 2010-2020 је лоцирао 43 дивље депоније укупне површине од 5,04 ха при чему се процењује да количина отпада износи 23.384 м³. Ово је важан показатељ о значајно издвојеним финансијским средствима, о подигнутој јавној свести и ефикаснијој и ефективнијој организацији како Општине Голубац тако и КЈП *Голубац*.

EX-ANTE анализа – ПРЕГЛЕД СТАЊА је саставни део основног документа Плана управљања отпадом за општину Голубац 2021–2030 са комплетним разрађеним материјалом који се налази у Прилогу истог.

20. ЗАКОНОДАВСТВО ЕУ У ОБЛАСТИ ОТПАДА

Оквирна директива о отпаду (Директива 2008/98/ЕЗ) Европског парламента и Савета од 19.11.2008. године о отпаду, која ставља ван снаге одређене директиве измењене Директивом (ЕУ) 2018/851). Она обезбеђује општи оквир услова за управљање отпадом и поставља основне дефиниције управљања отпадом за ЕУ.

Пакет о циркуларној економији Европске уније (COM/2015/0614; измењен COM(2018)28 коначни текст) поставља амбициозне мере, које укључују ревидирање законодавних предлога о отпаду како би се стимулисао прелазак на циркуларну економију у Европи. Активности предложене Акционим планом ЕУ за циркуларну економију допринеће затварању животних циклуса производа кроз повећан степен рециклаже и поновне употребе, и оствариће се користи у животној средини и економији.

Уредба о пошљкама отпада (Уредба (ЕЗ) бр. 1013/2006). Овим Прописом се одређује под којим условима отпад може да се испоручи између земаља.

Што се тиче класификације отпада, члан 7 Оквирне директиве о отпаду упућује на Одлуку 2000/532/ЕЗ (допуњену Одлуком 2014/955/ЕУ) којом се успоставља „листа отпада”. Овом одлуком успоставља се систем класификације отпада, укључујући разлику између опасних и неопасних отпада. Она је блиско повезана са листом главних карактеристика које доносе опасност од отпада садржаног у Анексу III са горенаведеном Оквирном директивом о отпаду.

Поред тога, Европска комисија је 2015. године представила амбициозан пакет циркуларне економије, који се састоји од Акционог плана ЕУ за циркуларну економију. Следећи овај план, 2018. године је Директива 94/62/ЕЗ о амбалажи и амбалажном отпаду измењена Директивом 2018/852 и Директивом 2018/851 изменила Директиву 2008/98/ЕЗ о отпаду. Овим директивама постављени су нови циљеви за рециклажу за државе чланице ЕУ, а обавезни програми депозита наведени су као једна од могућих мера за помоћ земљама у постизању тих циљева. Како није сав отпад који садржи *POPs* дефинисан као опасни отпад у Европској листи отпада (Одлука 2000/532/ЕЗ измењена Одлуком 2014/955/ЕУ), на основу члана 7 нове уредбе примењује се исти степен контроле за сав *POPs* отпад, као што је предвиђено за опасан отпад у складу са чланом 17 Оквирне директиве о отпаду.

Више детаља на линку: <https://ec.europa.eu/environment/waste/legislation/a.htm>.

21. СПИСАК ЛОКАЦИЈА ДЕПОНИЈА СА ФОТОГРАФИЈАМА И КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА КОЈЕ СУ ЗАХВАЋЕНЕ БАЧЕНИМ ШУТОМ И ДРУГИМ ОТПАДОМ НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ ГОЛУБАЦ¹

¹ Полазна основа је добијена табела Депонија на територији општине Голубац (прелиминарно) од Александра Ђукића.

Р. бр.	Локација депоније	Састав отпада	Катастарска општина	Кат. парц. бр.	Координата		Власништво	Димензије ² у м ¹	Кубатура ³ у м ³
					х	у			
1.	Поред локалног пута у близини Малешева ⁴	Грађевински отпад, намештај, метал, ПВЦ, гума, папир биоразградив материјал	Малешево	1495	7 548885	4 941445	Јавна својина Р.С.	25x7	250
				1500			Јавна својина – Општина Голубац		
				1140			Јосић Драгиња		
2.	На тремеђи Малешево–Кудреш–Снеготин ⁵	Грађевински отпад, намештај, метал, ПВЦ, биоразградив материјал	Малешево	1377	7 548416	4 940347	Корисник РО Напредак РС	50x50	150
				1378			Корисник РО Напредак РС		
			Кудреш	1892			Јавна својина РС – Корисник МЗ Кудреш		
3.	Поред пута Војилово–	Грађевински отпад, намештај, метал, ПВЦ	Војилово	2736	7 547475	4 941768	Јавна својина РС – Корисник МЗ Војилово	50x50	150 ⁷
				2590					

² Оријентационе вредности.

³ Оријентационе вредности.

⁴ Неприступачна локација, Постоји Одлука МЗ, под тачком 3. полазне табеле.

⁵ Постоји Одлука МЗ, под тачком 4. полазне табеле.

⁷ Проверити оријентациону количину.

	Кудреш ⁶			2743			Јавна својина – Општина Голубац		
4.	У близини пута на улазу у Бикиње из правца магистрале ⁸	Грађевински отпад, намештај, метал, ПВЦ, гума биоразградив материјал	Бикиње	2534	7 545875	4 947128	Стокић Десимир	200x25	250
				2535			Милетић Андреја		
				2536			Перић Мара		
				2537			Перић Жарко		
				2538			Ђурић Властимир		
				2541			Ђурић Катица, Миловановић Првослав		
				2542			Ђурић Катица		
5.	Поред локалног пута у Баричу ⁹	Грађевински отпад, метал, ПВЦ, биоразградив материјал	Барич	3214	7 544480	4 943926	Јавна својина РС – Корисник МЗ Барич	150x30	200
6.	У близини насеља Мрчковац ¹⁰	Грађевински отпад, метал, ПВЦ, биоразградив материјал	Мрчковац	56/2	7 541330	4 941400	Јавна својина РС – Река	100x150	400
7.	Поред насеља	метал, ПВЦ...	Мрчковац	2810	7 541700	4 941685	Ђокић Драган	50x7	20

⁶ Депонија која се више не користи постоје само трагови, Постоји Одлука МЗ, под тачком 5. полазне табеле.

⁸ Неприступачна локација, Постоји Одлука МЗ, под тачком 10. полазне табеле.

⁹ Постоји Одлука МЗ, под тачком 11. полазне табеле.

¹⁰ Постоји Одлука МЗ, под тачком 16. полазне табеле.

	Мрчковац								
8.	Поред објеката 33 Клење ¹¹	Грађевински отпад, метал, ПВЦ, биоразградив материјал	Клење	2441/1	7 541770	4939070	Јавна својина РСС – Корисник МЗ Клење	200x5	300
9.	Поред Пута Клење – Душманић ¹²		Раброво (Кучево)	1679	7 543130	4938632	Стокић Војка	15x100	
9.	Поред реке Пек ¹³		Душманић	1507	7 543995	4 936910	Борогић Милена, Станојловић Надежда	30x3	100
				1508			Богдановић Милка		
				1509			Станојловић Надежда		
				1870			Јавна својина РС – Река		
10.	Поред локалног пута уз Брњичку реку ¹⁴	Грађевински отпад, метал, ПВЦ, гума	Брњица	2316/1	7 561055 7561158	4 945020 4945125	Костић Мирослав и РС	50x7	70
11.	Поред фудбалског стадиона (на ушћу реке Добранске у Дунав) ¹⁵	Грађевински отпад	Добра	663	7 572510	4944470	Корисник ПД Хидроелектране Ђердап	100x100	250
				664/1					
				664/2					
				665					

¹¹ Постоји Одлука МЗ, под тачком 17. полазне табеле.

¹² Брише се јер не припада општини Голубац.

¹³ Постоји Одлука МЗ, под тачком 18. полазне табеле.

¹⁴ Постоји Одлука МЗ, под тачком 19. полазне табеле, постоје трагови одлагања грађевинског шута.

¹⁵ Постоји Одлука МЗ, под тачком 20. полазне табеле, чисти се два пута годишње.

				666					
				667					
				677/2					
				678					
				679					
				680/1					
				4700/ 22			Јавна својина РС		
12.	Миљевић ¹⁶	Грађевински отпад, метал, ПВЦ	Миљевић	10280 13445	7541164 7540890	4944238 4943839	Јавна својина РС – Река Пек	100x100	300
13.	Шувајић ¹⁷	Грађевински отпад, метал, ПВЦ	Шувајић	1863	7540940	4946707	Јавна својина РС – Поред реке Пек	100x100	450
14.	Војилово ¹⁸	Грађевински отпад, метал, ПВЦ	Војилово	2267	7546383	4942941	Јавна својина РС – корисник МЗ Браничево	30x65	150
15.	Браничево ¹⁹	Грађевински отпад, намештај, метал, ПВЦ, гума	Браничево	1729	7544070	4951597	Јавна својина РС – корисник МЗ Браничево	85x100	550
				1731	7544086	4951676	Јавна својина РС		

¹⁶ Постоји Одлука МЗ, под тачком 15. полазне табеле.

¹⁷ Постоји Одлука МЗ, под тачком 14. полазне табеле.

¹⁸ Постоји Одлука МЗ, под тачком 5. полазне табеле.

¹⁹ Постоји Одлука МЗ, под тачком 12. полазне табеле.

16.	Доња Крушевица ²⁰	Грађевински отпад, намештај, метал, ПВЦ, гума	Доња Крушевица	2524	7541933	4948470	Јавна својина РС	50x50	100
17.	Усије ²¹	Грађевински отпад, намештај, метал, ПВЦ	Усије	422/3	7547752	4949439	Јавна својина РС – 33 Голубац државна својина	45x100	250
18.	Винци ²²	Грађевински отпад, намештај, метал, ПВЦ, гума	Винци	4310 1734	7547199 7547682	4951142 4951680	Јавна својина РС	500x15	500
19.	Винци ²³	Грађевински отпад, намештај, метал, ПВЦ, гума	Винци	3234	7547684	4951665	Јавна својина РС	500x15	450
20.	Винци ²⁴	Грађевински отпад, намештај, метал, ПВЦ	Винци	3281 3283	7547237 7547176	4951158 4951091	Јавна својина РС	50x10	400
21.	Двориште ²⁵	Грађевински отпад, намештај, метал, ПВЦ, гума	Двориште	27	7550888	4942847	Јавна својина РС	50x10	200
22.	Општинска депонија ²⁶	Грађевински отпад, намештај, метал, ПВЦ,	Браничево	1752/ 2	7546856	4950751	Јавна својина РС – корисник МЗ	12500 м ²	3000 0

²⁰ Постоји Одлука МЗ, под тачком 13. полазне табеле.

²¹ Постоји Одлука МЗ, под тачком 8. полазне табеле.

²² Постоји Одлука МЗ, под тачком 9. полазне табеле.

²³ Постоји Одлука МЗ, под тачком 9. полазне табеле.

²⁴ Постоји Одлука МЗ, под тачком 9. полазне табеле.

²⁵ Постоји Одлука МЗ, под тачком 2. полазне табеле.

²⁶ Управља КЈП Голубац.

		гума, папир					Браничево		
--	--	-------------	--	--	--	--	-----------	--	--

21.10.2019. године

Теренска обрада од 1 до 12, 10.10.2019:

Александар Ђукић, координатор Радне групе,
Општина Голубац

Новица Новаковић, члан радне групе испред
општине Голубац

Позиционирање:

Илија Дражић, геометар Националног парка *Ђердап*

Фотографије:

Драган Дрндаревић, члан Радне групе испред НП
Ђердап

Канцеларијска обрада:

Илија Дражић, геометар Националног парка *Ђердап*

Теренска обрада од 12 до 19, 03.10.2019:

Александар Ђукић, координатор Радне групе,
Општина Голубац

Саша Стокић, члан Радне групе испред Општине Голубац

Зоран Кузмановић, члан радне групе Општине Голубац

Фотографије: Радна група Општина Голубац

Канцеларијска дорада:

Драган Дрндаревић, члан Радне групе испред НП Ђердап

Канцеларијска дорада: 22.10.2019.

Саша Стокић, члан Радне групе испред Општине Голубац,
Новица Новаковић, члан радне групе испред Општине
Голубац

ФОТОГРАФИЈЕ ДЕПОНИЈА

Р.б р.	Локација депоније		
1.	Поред локалног пута у близини Малешева		
			
2.	На тремеђи		

	Малешево–Кудреш–Снеготин		
			
3.	Поред пута Војилово–Кудреш		
			
4.	У близини пута на улазу у Бикиње из правца магистрале		

			
5.	Поред локалног пута у Баричу		
			
6.	У близини насеља Мрчковац		

			
7.	Поред насеља Мрчковац		
			
8.	Поред објеката 33 Клење		

			
9.	Поред реке Пек		
			
10.	Поред локалног пута уз Брњичку реку		

			
11.	<p>Поред фудбалског стадиона (на ушћу реке Добранске у Дунав)</p>		
			
12.	<p>Миљевић</p>		

			
13.	Шувајић		
			
14.	Војилово		

			
15.	Браничево		
			
16.	Доња Крушевица		

			
17.	Усје		
			
18.	Винци		

			
19.	Винци		
			
20.	Винци		

			
21.	Двориште		
22.	Општинска депонија		
			

НАПОМЕНА ОКО ИМОВИНСКО-ПРАВНИХ ОДНОСА:

Локалне самоуправе (општине) и Месне заједнице, променом Закона из 1996. власништво над пољопривредним, грађевинским, воденим и шумским парцелама преbacиле су на Републику Србију, тако да су од тада постали КОРИСНИЦИ тих парцела.

Данас је могуће само грађевинско земљиште преbacити у власништво општине или Месне заједнице или уз пренамену земљиште које се налази у грађевинској зони насеља.

22. ПРОЦЕНТУАЛНА ЗАСТУПЉЕНОСТ РАЗЛИЧИТИХ КАТЕГОРИЈА ОТПАДА – ОПШТИНА ГОЛУБАЦ

Врста отпада :

1. **Баштенски отпад** – покошена трава, коров, цвеће, гранчице, гране, лишће, остаци од живе ограде...
2. **Остали биоразградиви отпад** – отпад од хране – свих врста (хлеб, месо, поврће, воће ...), угинули пилићи, животињски органи...
3. **Папир** – старе новине, огласи и рекламе на папиру, коверте, штампа, стара пошта, дневници, постери, књиге, свеске, карте за аутобус, рачуни, писма...
4. **Стакло** – флаше (вино, пиво, жестока пића, минерална вода, сокови ...), стаклене тегле (туршија, џемови ...), равно стакло, сијалице, огледала...
5. **Картон** – картонске кутије свих врста, кутије од паковања електричних уређаја, кутије од паковања хране, пића, картонске кутије за пиво, кутије кекса, играчака, раван
6. **Картон са воском и алуминијумом** – тетрапак за јогурт, млеко, сокове, шлаг...
7. **Метал** – амбалажни и остали – конзерве за храну (сардине, паштете, месни нарезак), алат, метални делови од кола, кућни жичани водови, кухињски прибор (тигањ, шерпе, поклопци), делови бицикла...
8. **Метал** – алуминијумске конзерве – лименке за напитке (пиво, кока-кола, енергетска пића)...
9. **Пластични амбалажни отпад** – пластичне флаше за воду, сокове, пиво, уље, сирће...
10. **Пластичне кесе** – кесе из продавница, кесе за смеће, пластичне кесе (црне, зелене, сиве), кесе од чипса, кесе за сендвиче, кесе за замрзнуто поврће, омоти од кекса...
11. **Тврда пластика** – кутије од маргарина, јогурта, сладоледа, телефонске картице, пластичне играчке, лењири, оловке, тоалетни поклопци, четкице за зубе, пластичне кутије, средства за чишћење, саксије за цвеће, канте, лавори, наочари за сунце, пластични делови кола, дискете, видео касете, адаптери, продужни гајтани...
12. **Текстил** – природна и вештачка влакна: одећа од природних влакана (памук, вуна, лан), и синтетичких влакана (панталоне, чарапе, торбе од тканина, платна), кухињске крпе, пешкири за руке...
13. **Кожа** – кожни делови одеће, новчаници, каишеви, кожне ципеле, торбе, кожне лопте...
14. **Пелене** – пелене за бебе, санитарне пелене...

15. **Фини елементи** – сви остали остаци отпада, земља, прашина, pepeo, песак, фрагменти стакла...

Анализа састава отпада у месецу јануару 2020. за 5 сеоских насеља на територији општине Голубац

Врста отпада/Насеља	Клење	Браничево	Винци	Малешево	Брњица	ПРОСЕК
1. Баштенски отпад	20%	5,5%	20%	7%	7,5%	15%
2. Остали биоразградиви отпад	28%	5%	20%	34%	21%	20%
3. Папир	3%	12%	3%	3%	4%	5%
4. Стакло	6%	7%	10%	5%	7%	7%
5. Картон	2%	12%	6%	3%	2%	5%
6. Картон – восак и алуминијум	1%	1%	1%	1,5%	1, 5%	1%
7. Метал – амбалажни и остали	1,5%	3%	3%	1,5%	6,5%	3%
8. Метал – алуминијумске конзерве	5%	4%	5%	5%	1, 5%	4%
9. Пластични амбалажни отпад	10%	4,5%	3%	13%	15%	9%
10. Пластичне кесе	4%	4%	4%	7%	11%	6%
11. Тврда пластика	3%	9%	5%	3%	5%	5%
12. Текстил	6%	2,5%	4%	6%	2,5%	4%
13. Кожа	1,5%	1,5%	1%	1,5%	1%	1%
14. Пелене	4%	10%	5%	3%	3,5%	5%
15. Фини елементи	4%	19%	10%	6,5%	11%	10%

	100%	100%	100%	100%	100%	100%
--	------	------	------	------	------	------

У наведени **баштенски отпад** спадају остаци од касних сорти поврћа (касног парадајза, купуса, шаргарепе, першуна, који се уклањају са парцела у новембру и децембру када се површине припремају за следећу сезону, затим „оједени остаци кукурузовине” (остаци од крава и оваца после обедовања), затим слама која је много влажна (кажу „упаљена”) и не може да се користи као простирка за стоку, затим орезани остаци воћа од јесени (који су стајали у редовима између воћака, а не могу да се искористе у грејним телима у домаћинствима – део је искоришћен за печење прасића за Божић, али је већи део „разгранат” тако да је „Сизифов посао” да се одваја за грејна тела по домаћинствима) итд.

Фини елементи – сви остали остаци отпада, земља, прашина, пепео, песак, фрагменти стакла...највише пепео.

23. ИЗВЕШТАЈ О СПРОВЕДЕНОМ ИСПИТИВАЊУ ЗАДОВОЉСТВА КОРИСНИКА КОМУНАЛНИХ УСЛУГА У ОПШТИНИ ГОЛУБАЦ

Испитивање задовољства корисника комуналних услуга спроведено је у Општини Голубац у оквиру Програма „Подршка локалним самоуправама у Србији на путу ка ЕУ – Друга фаза” који финансира Влада Шведске, а реализује Стална конференција градова и општина – Савез градова и општина Србије (СКГО) у партнерству са Шведском асоцијацијом локалним власти и региона (САЛАР).

Испитивање задовољства корисника комуналних услуга је спроведено у Голупцу, од 12. до 31. августа на узорку од 151 испитаника, у свим насељеним местима. Испитивањем су обухваћене услуге снабдевања пијаћом и техничком водом, сакупљања и одвођења отпадних вода (канализација) и сакупљања и одношења отпада, односно услуге које корисницима пружа Комунално јавно предузеће *Голубац*.

I Резиме

1. Циљеви и резултати испитивања

Циљеви овог испитивања били су следећи:

- Унапредити квалитет комуналних услуга и повећати информисаност грађана о њиховим правима и обавезама у односу на комуналне услуге које пружа комунално предузеће КЈП *Голубац*;
- Унапредити капацитете комуналног предузећа за пружање квалитетне услуге корисницима и спровођење обавеза утврђених Законом о комуналним делатностима;
- Унапредити капацитет општинске администрације и јавног комуналног предузећа за припрему одрживог плана управљања отпадом за Општину Голубац;
- Допринети заштити животне средине и развоју примарне селекције отпада на територији општине Голубац.

Овом активношћу су постигнути следећи краткорочни резултати:

- Општина Голубац и Комунално јавно предузеће *Голубац* оспособљени су за спровођење континуираног изјашњавања корисника о квалитету пружања комуналних услуга од стране вршилаца комуналних делатности, у складу са чланом 13 Закона о комуналним делатностима;
- Спроведено испитивање задовољства корисника комуналних услуга у Општини Голубац;
- Израђен извештај о спроведеном испитивању задовољства корисника комуналних услуга.

Очекивани дугорочни ефекти испитивања, у складу са постављеним циљевима, су следећи:

- Општина Голубац и Комунално јавно предузеће *Голубац* спроводи континуирано испитивање задовољства корисника комуналних услуга, најмање једном годишње, и испитивањем су обухваћене све комуналне услуге;
- Ставови и мишљење корисника су искоришћени за израду локалног плана управљања отпадом;
- Унапређен квалитет услуга и доступност информација о раду комуналног предузећа и комуналним услугама;
- Унапређени капацитети локалних јавних и комуналних служби за пружање јавних услуга у складу са начелима доброг управљања (транспарентност, одговорност, партиципација грађана) и приступом заснованим на поштовању људских права;
- Повећано учешће грађана у доношењу одлука;
- Унапређен квалитет животне средине у општини Голубац.

2. Сажети приказ резултата испитивања и најважнијих закључака

На основу резултата испитивања задовољства корисника комуналних услуга, КЈП *Голубац* и општина Голубац су израдили препоруке и смернице за унапређење квалитета услуге и задовољства корисника, као и за отклањање недостатака на које су корисници указали у оквиру испитивања. Испитивање је показало да **грађани имају поверење у КЈП** и да су **претежно задовољни услугама** (снабдевање пијаћом водом и одвођење отпадних вода) – **53,7% испитаника је изјавило да је претежно задовољно услугом**, док је збир оних који су **потпуно и претежно незадовољни око 10%**. **Важно је нагласити да није велика разлика у резултатима ако погледамо одговоре по полу, наиме 48% жена је претежно задовољно услугом, а мушкараца 52%**. Иако проценат незадовољних испитаника није велики, КЈП и општина Голубац уочавају могућности и потребе за унапређењем услуга и побољшањем комуникације са корисницима. Посебно је **уочена потреба за унапређењем доступности информација и квалитета комуникације са грађанима**.

Препоруке које су израђене на основу извештаја претежно се односе на мере и активности које могу бити спроведене у кратком или средњем року (6 месеци до годину дана), уз мања улагања или само уз промену праксе у раду КЈП. И КЈП и општина Голубац разумеју да отклањање појединих проблема захтева значајна улагања и не зависи само од одлука које се доносе на локалном нивоу. У том смислу овај

извештај ће послужити и као материјал за развој инфраструктурних пројеката који ће допринети значајнијем унапређењу квалитета комуналних услуга у општини Голубац.

У оквиру наредних испитивања општина Голубац и КЈП Голубац закључују да је потребно повећати узорак испитаника на најмање 300 корисника и да је потребно спровести посебно испитивање за привредне субјекте.

Сажети преглед закључака и препорука

2.1. Унапређење правног оквира

Установити правни оквир за континуирано спровођење испитивања задовољства корисника комуналних услуга на општинском нивоу кроз усвајање општинске одлуке о начину корисника комуналних услуга о квалитету пружених услуга, према моделу који предлаже СКГО.

2.2. Унапређење квалитета информисања корисника и доступности информација

- **Израда веб-сајта КЈП Голубац и активирање налога на друштвеним мрежама**
- **Унапређење комуникације преко месних заједница**
- **Отворена врата и разговори са грађанима**
- **Информисање грађана о цени услуга**
- **Информисање грађана о развоју канализационе мреже**

2.3. Јачање капацитета запослених у КЈП

- **Представљање извештаја о испитивању задовољства корисника свим запосленима у КЈП**
- **Унапређење комуникације са запосленима кроз обуке**
- **Преиспитивање рада служби које информишу кориснике о услугама КЈП**

2.4. Прилагођавање услуга потребама грађана

- **Размотрити могућност двотарифне наплате воде**
- **Унапређење рециклаже**

Одлуку о реализацији испитивања задовољства корисника комуналних услуга, као пројектној активности, донео је пројектни тим Општине Голубац. Одлуку је потврдио Председник општине и директор комуналног предузећа. Припремне активности спроведене су у периоду од јуна до августа 2019. и обухватале су:

- Припрему методологије испитивања, утврђивање метода за прикупљање података, израду упитника и утврђивање узорка. Методологија и упитник су представљени пројектном тиму на радионици, у Голупцу, у јуну 2019. године. Пројектни тим је утврдио

временски оквир за спровођење испитивања и одредио посебан радни тим, састављен од запослених у локалној самоуправи и јавном комуналном предузећу. Радни тим су чинили Дрндаревић Драган, Стокић Саша, Кузмановић Зоран, Петровић Иван, Павловић Сузана, Новаковић Новица и Ђукић Александар. Општина Голубац је утврдила да ће испитивање бити спроведено у августу 2019. године, јер су тада становници викенд насеља присутни у већем броју.

- Радионица на којој је радни тим припремљен за спровођење испитивања одржана је 2. августа 2019. године. На овој радионици је радни тим упознат са својим задацима, израђена је финална верзија упитника у онлајн и штампаној форми и сви чланови радног тима су оспособљени за реализацију утврђених задатака. Финалну верзију упитника су, након радионице, потврдили и прихватили Председник општине и директор комуналног предузећа. На овој радионици израђено је и обавештење о испитивању и овлашћење за анкетаре. Утврђено је да одговорност за спровођење испитивања заједнички носе локална самоуправа и јавно комунално предузеће. На радионици је утврђен и минимални узорак за испитивање – 350 испитаника.

Испитивање је спроведено од 12. до 31. августа. Подаци су прикупљани путем анкете од врата до врата, путем попуњавања онлајн анкетног листића који је био доступан на веб-сајту Општине Голубац и прикупљањем анкетних листића на наплатном месту. У оквиру испитивања прикупљен је укупно 151 попуњен упитник, што представља одступање од утврђеног минималног узорка за више од 50%.

Правни оквир за спровођење испитивања утврђен је Законом о комуналним делатностима (*Службени гласник РС*, бр. 88/2011, 104/2016 и 95/2018), члан 13, којим је утврђено да „скупштина јединице локалне самоуправе обавезно одређује и начин континуираног изјашњавања (најмање једном годишње) корисника комуналних услуга о квалитету пружања комуналних услуга од стране вршилаца комуналних делатности, које се може организовати електронским путем или на други погодан начин.” Како Општина Голубац није одлуком локалне скупштине одредила начин испитивања задовољства корисника комуналних услуга одлучено је да се ово испитивање спроведе као *пилот-пројекат* који ће послужити за прикупљање информација и искустава потребних за формулисање општинске одлуке и утврђивање делотворног начина континуираног изјашњавања корисника комуналних услуга о квалитету пружених услуга.

Упитником су обухваћене следеће комуналне услуге:

- Снабдевање водом за пиће и техничком водом;
- Одвођење отпадних вода (канализација);
- Сакупљање и одношење отпада.

У упитнику је посебна пажња посвећена одвајању отпада на месту настанка, што је услуга коју је Општина Голубац увела у појединим деловима општине.

II Методологија испитивања задовољства корисника комуналних услуга

Методологију за испитивање задовољства корисника комуналних услуга израдили су сарадници Сталне конференције градова и општина у оквиру пројекта „Подршка локалним самоуправама у Србији на путу придруживања ЕУ”. Методологија је представљена на радионици у јуну 2019. године. Узимајући у обзир циљеве пројекта и захтеве дефинисане законом, препоручена методологија обухвата препоруке и упутства за:

- припрему упитника за процену задовољства корисника комуналних услуга;
- развој капацитета и оспособљавање запослених у комуналном предузећу и општини који ће радити на испитивању и анализирати прикупљене податке;
- обраду, приказивање, објављивање и дисеминацију резултата;
- предлог измене локалне одлуке о комуналним услугама, којом би требало да се утврде процедуре и начин спровођења процене задовољства корисника, односно њене стандарде.

Процена задовољства корисника комуналних услуга је нова пракса у Србији и подразумева промене у начину управљања комуналним предузећима и пружања комуналних услуга. Ова мера утиче и на промене у процесу доношења одлука, комуникацију између јавних предузећа и грађана и улогу комуналних предузећа у локалним заједницама. У том смислу, процена задовољства треба да буде праћена и развојем капацитета комуналних предузећа и изменама у правном оквиру на локалном нивоу. Кроз припремне активности запослени у комуналном предузећу и општини су оспособљени да спроведу испитивање и прикупе податке. Менторска подршка је била обезбеђена у сваком кораку током спровођења испитивања, а посебно у изради извештаја и обради података.

Методологија за унапређење капацитета запослених у општини и комуналном предузећу подразумевала је *learning by doing* приступ. Чланови пројектног тима били су укључени у сваку припремну активност, а посебно у израду упитника, утврђивање узорка и утврђивање метода прикупљања. На тај начин је запосленима у општини и комуналном предузећу омогућено да уче и развијају сопствене капацитете и на тај начин је обезбеђено достизање дугорочних ефекта пројекта – локални актери су способни да након завршетка пројекта сами спроводе испитивања задовољства корисника комуналних услуга. *Локално власништво* над резултатима обезбеђено је и континуираним укључивањем доносилаца одлука (општинских органа и управљачке структуре комуналног предузећа). Тако су све одлуке у вези са спровођењем испитивања донете од стране и у сагласности са одговорним лицима из општине и комуналног предузећа.

Када су у питању методе за прикупљање података предложеном методологијом је требало обухватити неколико различитих метода прикупљања података, од којих је прикупљање података кроз онлајн анкету и анкету од врата до врата обавезно. На тај начин се обезбеђује повећање објективности и ефикасности испитивања. Поред ова два метода предложено је и прикупљање података на шалтеру на месту наплате комуналних услуга и попуњавање упитника на прометним местима где би био постављен штанд на коме грађани могу да попуне упитник. Грађани су о испитивању обавештени преко веб-сајта општине и путем обавештења које је постављено на наплатном месту. Пројектни тим у Голупцу се определио за три начина прикупљања података: кроз онлајн анкету (прикупљено 11 попуњених упитника), кроз анкету од врата до врата (103 упитника) и анкетирање на наплатном месту (37 упитника).

Упитник је садржао три групе питања. Прва група питања односила се на статистичке податке о полу и старости испитаника, месту становања (сеоско и градско насеље, викенд насеље) и типу домаћинства (индивидуално и колективно становање). Друга група питања се односила на ниво информисаности корисника о комуналним услугама и задовољству приступачношћу информација и комуникацији комуналног предузећа са грађанима. Оцена задовољства комуникацијом са комуналним службама је веома важна јер омогућава планирање унапређења рада комуналних предузећа у оним областима где се на захтевају озбиљнија улагања и где до побољшања услуге

може доћи унапређењем праксе, обуком запослених или увођењем информационих технологија у комуникацију са грађанима. Трећа група питања односила се на оцену задовољства појединим сегментима услуге и ценом комуналних услуга.

Корисници комуналних услуга су имали прилику да задовољство услугама оцењују квантитативно (оценама од 1 до 5) и описно. Скала оцењивања је изгледала овако:

1 – потпуно незадовољан/на;

2 – претежно незадовољан/на;

3 – ни задовољан/а ни незадовољан/на;

4 – претежно задовољна/на;

5 – потпуно задовољан/на;

На тај начин је испитаницима омогућено да изаберу одговор који највише одговара њиховом ставу, што је допринело објективности оцењивања. Поједина питања су садржала и опцију „не знам” како би се избегло да се испитаници који не знају одговор сврставају у одређену групу која носи вредносну оцену. Уколико је број испитаника који бирају опцију „не знам” велики, то може указати да корисници немају довољно информација на основу којих би могли да оцењују задовољство одређеном услугом. У оквиру појединих питања испитаницима је омогућено да наведу неки други одговор, различит од понуђених.

Испитивање појединих услуга вршено је кроз означавање једног од унапред понуђених одговора, што спада у квалитативно оцењивање, и у том случају испитаници нису имали прилику да нумерички оцењују задовољство поједином услугом већ су означавали одговор који је најближи њиховом ставу.

На крају је испитивано и колико су грађани Голупца упознати са проблемима загађења животне средине, посебно проблемима у управљању отпадом и управљању водама.

Упитник је осмишљен тако да омогући Општини и Комуналном предузећу да стекну увид у ниво задовољства корисника комуналних услуга, али и да, истовремено, омогући грађанима да се информишу о појединим аспектима комуналних услуга и да се заинтересују за учешће у креирању одлука у вези са комуналним услугама.

Узорак је утврђен у односу на укупан број становника Општине Голубац (8331 становника по подацима Републичког завода за статистику из 2015. године) али и на основу претходних искустава у спровођењу сличних испитивања. Имајући у виду структуру и распоред становништва (урбано градско језгро, сеоска и викенд насеља) утврђено је да би најмањи број попуњених анкетних листића требало да буде 350. Показало се да овако утврђен узорак представља озбиљан задатак за пројектни тим који није успео да прикупи 350 попуњених упитника. Због тога је важно да се у наредним испитивањима број укључених испитаника повећава, како би се повећала и веродостојност резултата и квалитет испитивања.

Утврђивање узорка подразумевало је и одређену стратификацију унутар самог узорка па је утврђено да би међу испитаницима особе мушког и женског пола требало да буду подједнако заступљене, уз нешто већи број особа женског пола, што је у потпуности испуњено (53% жена и 47% мушкараца). Просечна старост становништва у Голупцу је 46 година и испитаници су према старосној структури равномерно заступљени. Пројектни тим је истакао да је испитивање у викенд насељима (Винци и Усије) од посебног значаја, због чега је постављен узорак од најмање 100 испитаника из викенд насеља. Овај узорак није постигнут и из викенд насеља је прикупљено 65 попуњених анкетних листића.

Након спроведеног испитивања је закључено да је потребно посебно одредити узорак за привредне субјекте јер је анкету попунило само једно правно лице (привредни субјект), због чега се испитивање у односу на ову групу не може узети као релевантно.

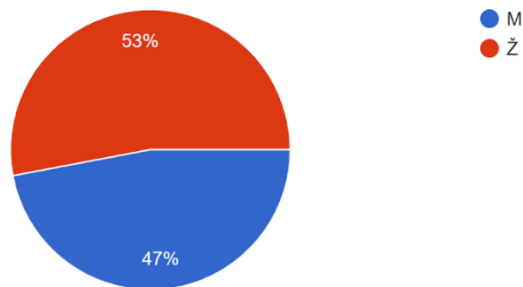
Грађани су били информисани о испитивању путем веб-сајта општине где је била постављена вест и линк ка онлајн упитнику и путем штампаних обавештења. Обавештење је садржало и број телефона на који су грађани могли више да се информишу о испитивању. У следећим испитивањима би требало узети у обзир и друге начине информисања грађана, путем локалних медија, уколико је могуће.

III Резултати испитивања задовољства корисника у Општини Голубац

Испитивање задовољства корисника комуналних услуга у Општини Голубац је спроведено од 12. до 31. августа 2019. године. Испитивањем путем упитника обухваћен је 151 корисник комуналних услуга.

Статистички подаци о учесницима и учесницама испитивања

Испитивањем су подједнако заступљене особе мушког (71 испитаник – 47%) и женског пола (80 испитаница – 53%) што одговара структури становништва у општини према полу.

Графикон 1. – Пол испитаника

Из градског насеља прикупљено је 39 упитника (25,8%) а из сеоских насеља 48 упитника (31,8%). У викенд насељима прикупљено је 65 упитника и то: 32 (21,2%) из насеља Винци, 31 (20,5%) из насеља Усије и 2 (1,3%) из других викенд насеља. Само један испитаник је навео да живи на подручју Националног парка *Ђердап*.

Према типу корисника 136 (90,1%) припада групи корисника који живе у кућама (индивидуално становање) а 15 (9,9%) у згради (колективно становање).

Према броју чланова домаћинства највише испитаника долази из домаћинстава са 3–4 члана (70 – 46,4%), затим домаћинстава са више од 4 члана (41 – 27,2%), домаћинстава са највише 2 члана (38 – 25,2%) и домаћинстава са једним чланом (3 – 2%).

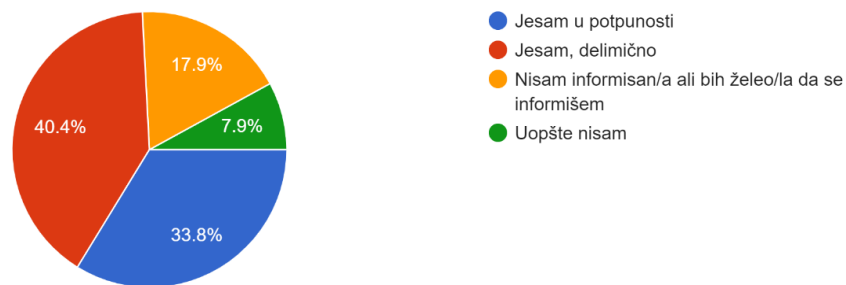
На питање да ли домаћинство служи за смештај туриста и колико има доступних лежајева, нико од испитаника није дао одговор.

Услуге комуналног предузећа користи 98% испитаника (148) а само 2% (3) испитаника је навело да не користи услуге комуналног предузећа. Услуге снабдевања пијаћом водом користи 125 (83%) испитаника, услугу снабдевања техничком водом користи 22 (14,6%) испитаника, док услугу сакупљања и одвођења отпадних вода (канализација) користи 39 (29%) испитаника. Услугу сакупљања и одношења отпада користи 135 (89,4%) испитаника. Троје испитаника је навело и услугу одржавања гробља, што није било предмет испитивања.

Највише домаћинстава испитаника је прикључено на јавни водовод (132 – 87,4%), док се са сеоских изворишта која не одржава комунално јавно предузеће водом снабдева 6% испитаника. Неки други извор за снабдевање водом навело је 7,3% испитаника (претежно воду из сопствених бунара), који контролу воде врше самостално (претежно једанпут годишње).

Информисаност о надлежностима, раду и активностима КЈП Голубац

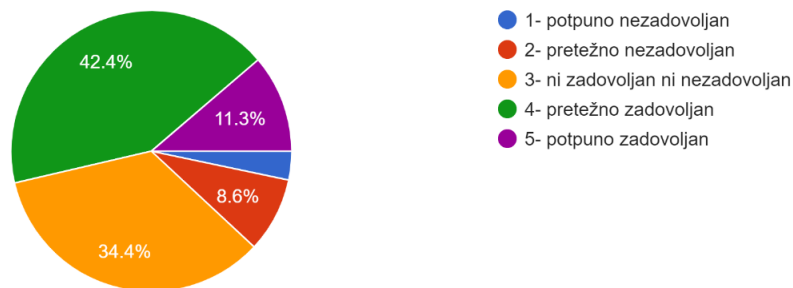
Графикон 2. *Колико сте информисани о надлежностима, раду и активностима КЈП Голубац?*

Више од 1/4 испитаника (25,8%) није информисано о активностима и надлежностима КЈП *Голубац*, док је 40% навело да је делимично информисано. То указује да би требало да се предузму активности како би се унапредило информисање корисника комуналних услуга. Око

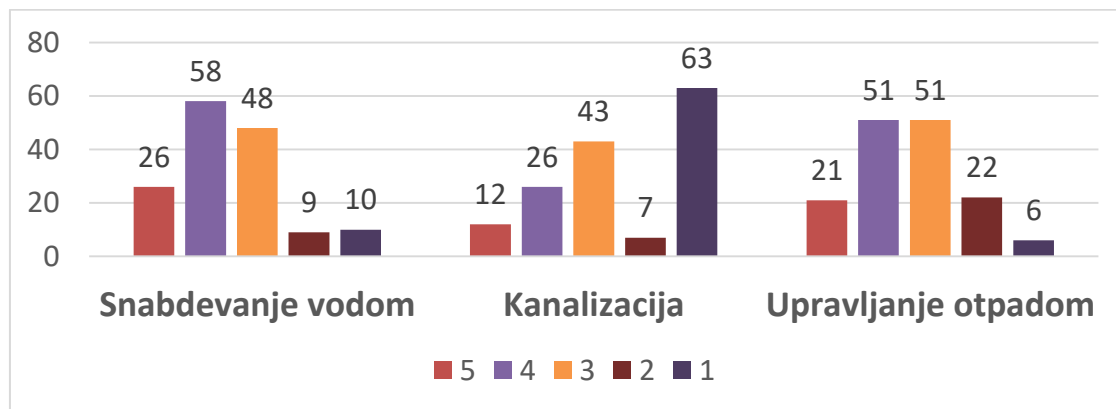
18% испитаника навело је да би желело да се боље информише о раду комуналног предузећа. Према налазима испитивања 34% корисника сматра да је потпуно информисано о активностима и надлежностима КЈП Голубац.

Графикон 3. Оцена укупног задовољства услугама КЈП Голубац

Претежно задовољно пруженим услугама је 42,4%. Више од једне трећине 34,4% испитаника није ни задовољно ни незадовољно, 8,6% је претежно незадовољно док је потпуно задовољних 11,3% а потпуно незадовољних је најмање 3,3%. Незадовољних корисника је око 12%, док је број корисника који су задовољни услугама (претежно и потпуно задовољни) већи од 50%.

Графикон 4. Оцена квалитета појединих услуга КЈП Голубац (нумерички приказ)

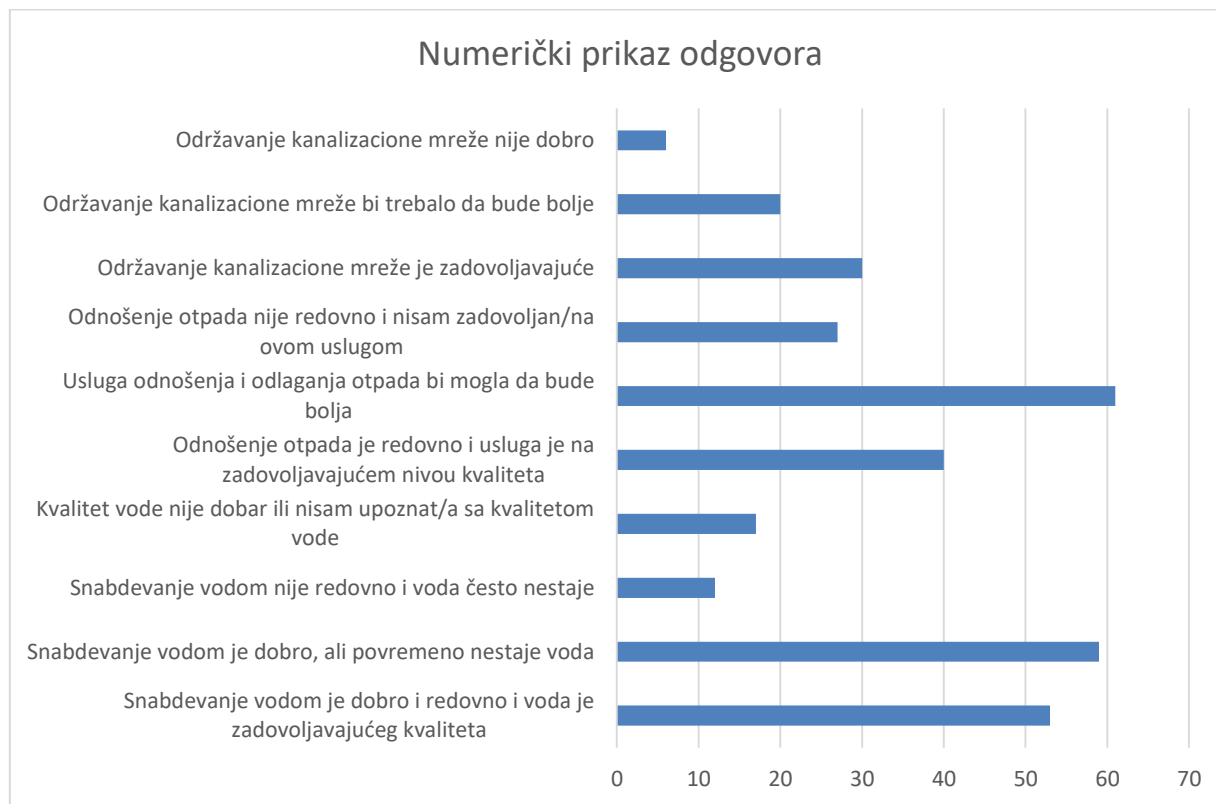
Код снабдевања водом 58 корисника је претежно задовољно пруженом услугом док је 48 ни задовољно ни незадовољно, 26 је потпуно задовољно наспрам 10 потпуно незадовољних корисника, док је претежно незадовољних 9. Незадовољних корисника овом услугом је око 13%. Ако разврстамо резултате по полу, нема већих разлика, 45% је претежно задовољних жена услугом снабдевања водом, међутим највише одговора и то 67% жена је изјавило да није ни задовољна ни незадовољна услугом снабдевања водом.

Код дијаграма за испитивање услуге канализације видимо да је изузетан број од чак 63, потпуно незадовољних корисника. Међутим овај резултат је последица чињенице да велики број корисника нема канализациону мрежу па је овако исказао и незадовољство што је нема а не да је лоша услуга за исту. Међу испитаницима који користе услугу одвођења канализације 43 је неутрално, 26 претежно задовољно док је 12 потпуно задовољно наспрам 7 оних који су претежно незадовољни пруженом услугом. Нема разлике у одговорима жена и мушкараца по питању услуге канализације.

Код дијаграма за управљање отпадом 51 корисник се изјаснио да није ни задовољан ни незадовољан или да је претежно задовољан, од тог броја 22 су жене, 21 корисник је потпуно задовољан док је 22 претежно незадовољно. Потпуно незадовољних је 6 корисника. Око 18% корисника је незадовољно услугом сакупљања отпада док више од 1/3 испитаника није проценило задовољство овом услугом.

Велики број корисника који није оценио појединачне услуге говори у прилог закључку да је потребно унапредити информисање корисника. Такође, значајан проценат незадовољних услугом одвођења отпадних вода и одношењем отпада указује да су ово области у којима би КЈП *Голубац* требало да предузме активности на унапређењу квалитета услуге. Проширење канализационе мреже и унапређење услуге одношења отпада представљају приоритете за општину и комунално предузеће у наредном периоду.

Графикон 5. *Квалитативна оцена квалитета појединих услуга КЈП Голубац (нумерички приказ)*

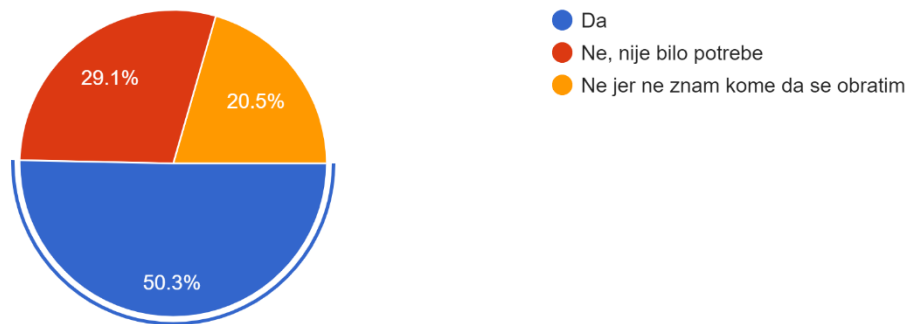

Код испитаника за оцену квалитета појединих услуга КЈП 61 испитаник је одговорио да би услуга одношења и одлагања смећа могла да буде боља, док је 40 рекло да је услуга на задовољавајућем нивоу а 27 није задовољно услугом одношења отпада.

Да је одржавање канализације на задовољавајућем нивоу рекло је 30 испитаника, 20 да би могло бити боље а 6 је рекло да одржавање канализационе мреже није добро.

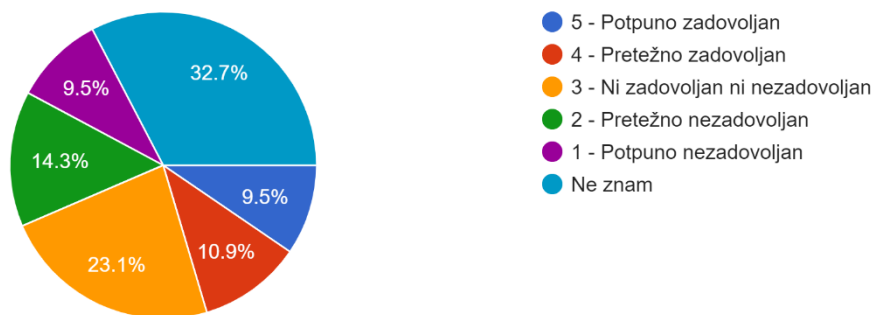
Највећи број испитаника 59 изјавило је да је задовољан снабдевањем водом али да она повремено нестаје, да су задовољни снабдевањем воде и да је вода одговарајућег квалитета каже 53 оних који су попунили упитник. Да снабдевање водом није редовно и да вода често нестаје рекло је 12 испитаних, а 17 мисли да квалитет воде није добар или није упознато са квалитетом исте.

Графикон 6. *Да ли сте се обраћали КЈП Голубац због кварова на јавној водоводној мрежи, лошег притиска, нестанка воде, проблема са одношењем отпада, одржавањем канализације или других проблема?*

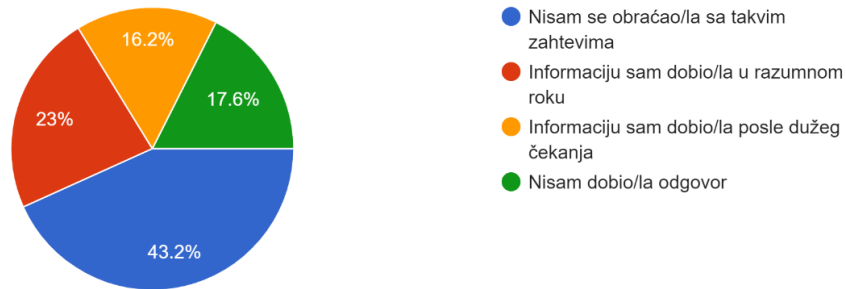
На питање да ли сте се обраћали КЈП због кварова, нешто више од половине, тачније 50,3% одговорило је потврдно, 29,1% да није било потребе а 20,5% није знало коме да се обрати.

Графикон 7. Уколико сте се обраћали КЈП, колико сте задовољни одговором надлежних служби и квалитетом услуге коју сте добили?

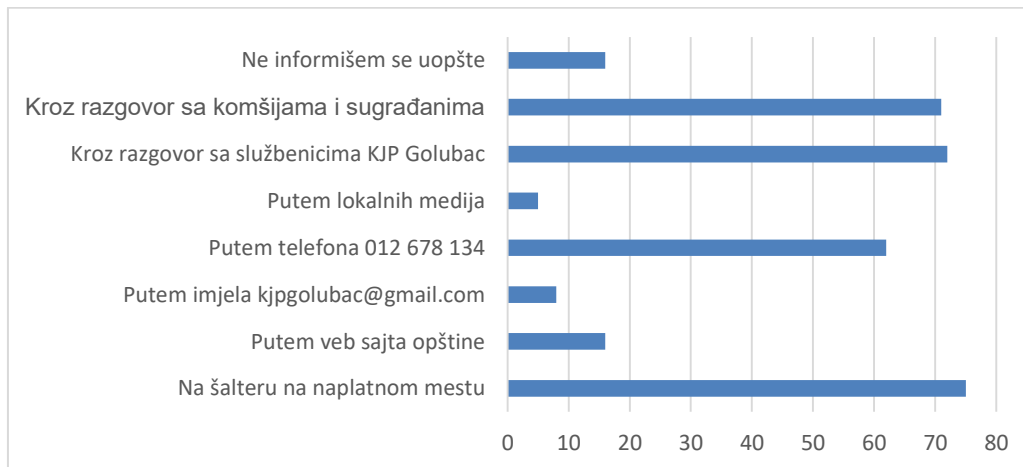
На питање уколико сте се обраћали КЈП колико сте задовољни одговором и квалитетом услуге коју сте добили 23,1% нема став, није ни задовољно ни незадовољно а 32,7% не зна. Претежно незадовољних је 14,3%, а потпуно незадовољних 9,5%, док је претежно задовољних 10,9% а 9,5% потпуно задовољних. По 9,5% је потпуно задовољних и потпуно незадовољних.

Графикон 8. Уколико сте се обраћали КЈП и тражили информације о услугама, опишите ваше задовољство пруженим одговором (147 одговора)?

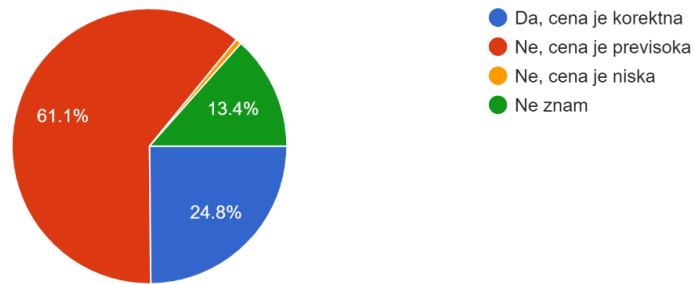
Од оних који су се обраћали и тражили информације о услугама видимо да 43,2% се није ни обраћало, 23% је информацију добило у разумном року, 16,2% информацију је добило после дужег чекања а 17,6% није добило одговор. Трећина испитаника или није добила одговор или је дуже времена чекала одговор од стране КЈП *Голубац*, што намеће закључак да је потребна додатна едукација радника КЈП (нарочито оних који су у директном контакту са грађанима).

Графикон 9. На који начин се информишете о раду, активностима и услугама КЈП Голубац?

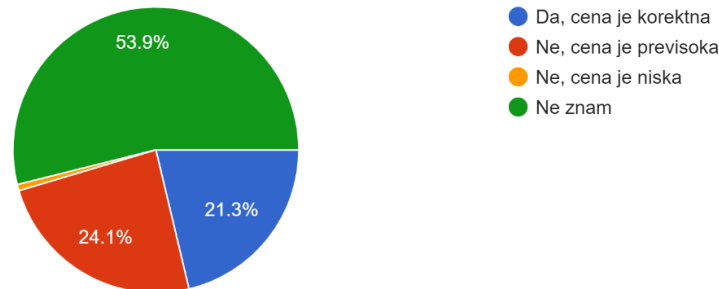
На питање о начину на који се информишу, 75 испитаника је рекло да је то на шалтеру на наплатном месту, 72 кроз разговор са службеницима КЈП, 71 у разговору са комшијама, путем телефона је 62, 16 путем сајта, путем мејла је 8 а преко локалних медија 5. Оних који се не информишу је 16 у овом узорку.

Графикон 10. *Да ли сте задовољни ценом услуге снабдевања пијаћом/техничком водом (149 одговора)?*

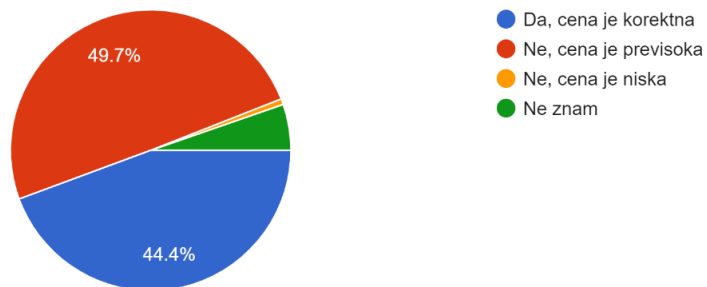
Ценом воде 61,1% није задовољно и сматра да је цена превисока, 24,8% сматра да је цена коректна само 0,7% сматра да је цена ниска док 13,4% испитаника је рекло да не зна.

Графикон 11. *Да ли сте задовољни ценом услуге одвођења отпадних вода (канализација) (141 одговор)?*

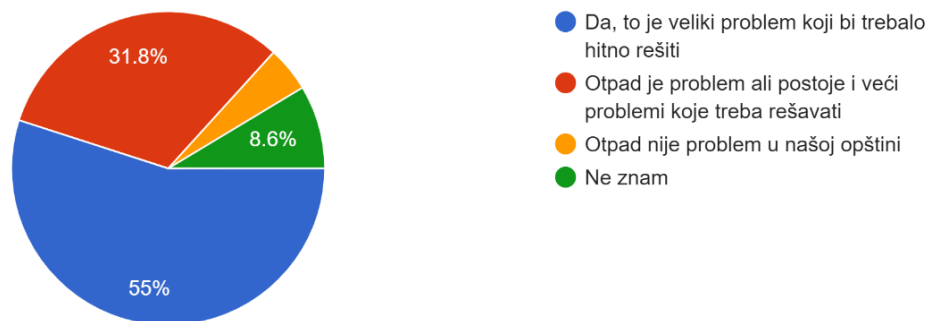
Ценом одвођења отпадних вода 53,9% испитаника је рекло да не зна, 21,3% сматра да је цена коректна, 24,1% није задовољно и сматра да је цена превисока, 0,7% сматра да је цена ниска као и код цене воде.

Графикон 12. *Да ли сте задовољни ценом услуге сакупљања и одношења отпада?*

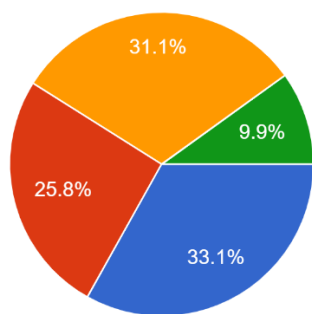
Ценом сакупљања и одношења отпада 49,7% испитаника није задовољно и сматрају да је цена превисока, 44,4% сматра да је цена коректна, оних који не знају је око 5% и оних који кажу да је цена ниска је 0,7%.

Графикон 13. *Да ли је, по Вашем мишљењу, отпад проблем у општини Голубац?*

Према мишљењу 55% испитаника отпад је велики проблем у општини и захтева хитно решавање. Око 32% испитаника сматра да постоје већи проблеми од проблема отпада док 4,6% сматра да отпад није проблем у општини Голубац. На ово питање одговор није знало 8,6% испитаника.

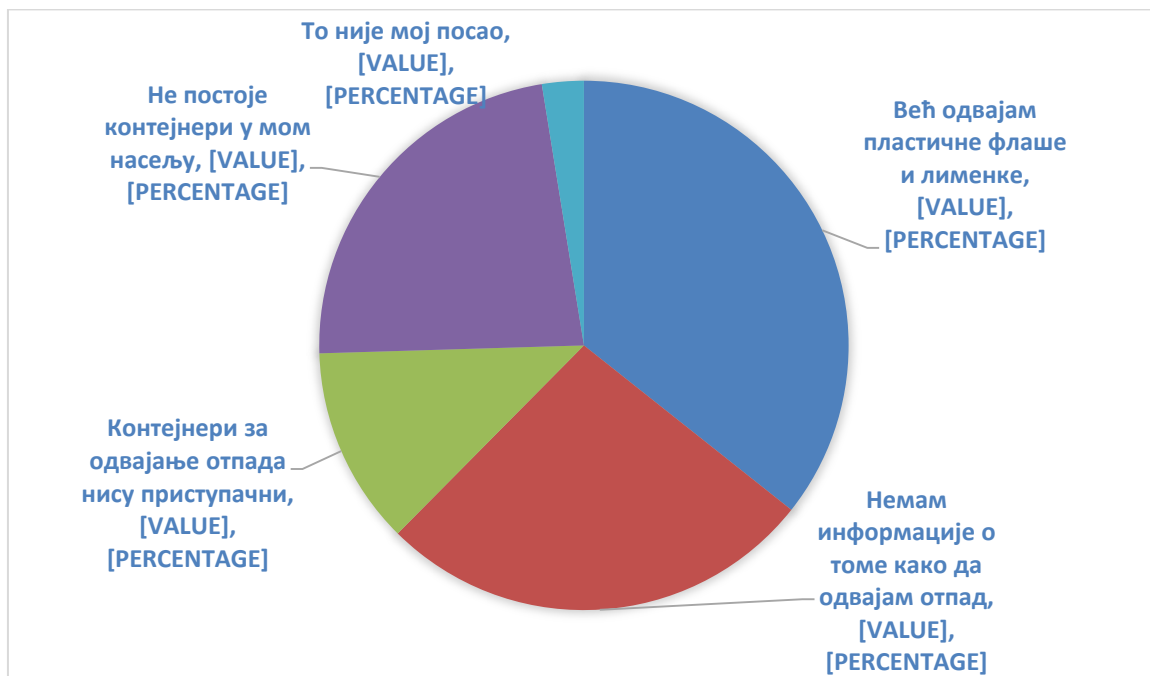
Графикон 14. *Да ли сматрате да одвајање отпада у домаћинствима (одвајање пластичних флаша, папира, лименки у посебне кесе/канте) доприноси бољем управљању отпадом у Вашој општини?*

- Da, to doprinosi smanjenju troškova i očuvanju životne sredine i redovno to radim
- Da, to doprinosi smanjenju troškova i očuvanju životne sredine, spreman/na sam da to radim ali ne znam kako
- Da, to doprinosi smanjenju troškova i očuvanju životne sredine ali u Golupcu ne postoje uslovi za odvajanje otpada...
- Ne znam

Људи су свесни да се одвајањем отпада смањују трошкови очувања животне средине у Голупцу и чак 90% је потврдно одговорило, с тим да је 31,1% испитаника рекло да у домаћинствима (одвајање пластичних флаша, папира, лименки у посебне кесе/канте) редовно ради док 33,1% би радило али нема услова за одвајање отпада у Голупцу, а 25,8% не зна како да то ради. Број од 9,9% испитаника не зна о овоме ништа или је не заинтересовано.

Графикон 15. *Шта вас у овом тренутку спречава да одвајате отпад у свом домаћинству?*

Одвајање ПЕТ амбалаже и лименки каже да ради 56 испитаника, односно 36%.

Међутим велики број 42 испитаника или 27% њих нема информацију о томе како да одваја отпад, њих 35% има примедбу на контејнере тј. 19 њих или 12% каже да им нису приступачни контејнери за одвајање отпада а њих 36 односно 23% изјављује да нема контејнера у њиховом месту. Њих четворица тј. 2% сматра да то није њихов посао.

IV Препоруке за унапређење квалитета услуга КЈП Голубац

Унапређење правног оквира

Радни тим ће, на основу модела који је израдио СКГО, предложити нацрт одлуке која ће садржати утврђене обавезе локалне управе и комуналног предузећа, рокове за спровођење испитивања на годишњем нивоу, рокове за израду извештаја и објављивање извештаја, структуру извештаја и поступак мониторинга и евалуације. Радни тим ће нацрт одлуке припремити за заседање Скупштине у мају 2020.

Одлука би требало обавезно да садржи смернице за израду методологије за спровођење испитивања, а методологију ће, у складу са смерницама израдити КЈП Голубац. Методологију ће усвојити надлежни орган локалне самоуправе.

- **Унапређење квалитета информисања корисника и доступности информација**
- **Израда веб-сајта КЈП Голубац и активирање налога на друштвеним мрежама**

Искористити портал е-Голубац за информисање корисника о услугама и активностима КЈП. Имајући у виду податке из графикона бр. 9. обезбедити функционалан веб сајт КЈП, израдити налоге на друштвеним мрежама и упознати грађане са новим могућностима за информисање и обавештавање.

Израдити информацију за кориснике о томе шта би требало да ураде у случају кварова на водоводној мрежи или слабог притиска, коме могу да се обрате и на који начин.

Рок за изради веб-сајта и налога на друштвеним мрежама је до септембра 2021.

- **Унапређење комуникације преко месних заједница**

Припремити обавештење о преузимању сеоских водовода од стране КЈП. Обавештење ће садржати све релевантне информације о законској обавези и другим разлозима за преузимање водовода, садржају услуге коју пружа КЈП, цени услуге. Обавештење ће бити дистрибуирано преко председника савета месних заједница, путем јавног обавештења у седиштима месних заједница и на наплатним местима. Пожељно је објавити обавештење и путем електронских медија и веб-сајта општине.

КЈП *Голубац* ће израдити упутство за кориснике приватних водоизворишта које ће садржати информацију о начину контроле исправности воде. Ово упутство ће бити достављено преко месних заједница, постављањем обавештења на огласној табли, на веб-сајту општине и преко локалних медија.

Рок: континуирана и редовна активност.

- **„Отворена врата” и разговори са грађанима**

У КЈП *Голубац* већ постоји неформална пракса отворених врата и директор предузећа прима све грађане који желе да изнесу приговор на рад КЈП. Да би се ова добра пракса унапредила, потребно је утврдити јасне термине „отворених врата” и обавести грађане о томе када могу да дођу у КЈП и разговарају са службеницима или директором предузећа. Предлог КЈП је да се „отворена врата” организују једном у два месеца.

Поред тога, кроз обуку би требало унапредити културу комуникације између запослених у КЈП и грађана, посебно оних који су у сталном контакту са грађанима.

Рок: континуирана и редовна активност.

- ***Информисање грађана о цени услуга***

Потребно је грађанима омогућити да се прецизно информишу о цени услуге, структури трошкова КЈП, расходима и приходима, како би се ставови грађана о цени услуге снабдевања пијаћом водом били засновани на објективним показатељима.

- ***Информисање грађана о развоју канализационе мреже***

Велики број испитаника (више од 40%) изјавило је да су потпуно незадовољни услугом одвођења отпадних вода. Један од разлога је свакако неразвијена канализациона мрежа која не покрива велики број насеља. Како би се грађани информисали о плановима општине у овој области путем медија и других доступних средстава информисања, потребно је кориснике обавестити о плановима развоја канализационе мреже и роковима за реализацију, посебно у оном насељима где нема канализационе мреже. Ова активност ће бити спроведена током 2020. године.

- ***Јачање капацитета запослених у КЈП***

- ***Представљање извештаја о испитивању задовољства корисника свим запосленима у КЈП***

Први корак у унапређењу капацитета запослених у КЈП биће представљање извештаја и резултата испитивања задовољства корисника комуналним услугама. Циљ ове активности је да се сви запослени упознају са спроведеном активношћу и резултатима испитивања, те да разумеју да се ради о новој активности коју ће КЈП спроводити сваке године.

Такође, на овај начин ће сви запослени бити у могућности да грађанима пруже информације о спроведеном испитивању. Веома је важно да запослени у КЈП имају основне информације о спроведеном испитивању и да могу грађанима да објасне где могу да пронађу резултате испитивања.

Извештај ће бити представљен запосленима у КЈП до краја јануара 2020.

- ***Унапређење комуникације са запосленима кроз обуке***

Испитивање је показало да се грађани о раду КЈП најчешће информишу кроз директну комуникацију са запосленима у КЈП, службеницима који читавају водомере, служби за наплату и путем телефона. Имајући то у виду, КЈП планира да припреми обуке за запослене како би унапредили вештине комуникације, како би били у стању да прихвате похвале и критике и љубазно и предусретљиво комуницирају са корисницима.

Поред обуке, КЈП планира да изradi и писано упутство за комуникацију са корисницима које ће бити достављено свим запосленима, а посебно онима који раде директно са корисницима.

Да би програм обуке био припремљен на квалитетан начин, потребно је организовати фокус групу са запосленима (10–12 запослених) и испитати њихове ставове и мишљење о спроведеном испитивању. Такође, потребно је спровести испитивање потреба за обуком међу запосленим, што у колективу од око 40 људи неће бити захтевно. На основу резултата додатних испитивања у оквиру текућег пројекта припремити програм и методологију обуке, до краја марта следеће године.

- ***Преиспитивање рада служби које информишу кориснике о услугама КЈП***

Подаци показују да од свих грађана који су се обраћали КЈП ради информисања о услугама (57% испитаника), више од половине или није добило одговор или је дуго чекало на одговор. Потребно је што пре успоставити функционалан механизам да достављање правовремених информација. Овај проблем ће у великој мери бити отклоњен покретањем веб-сајта и налога на друштвеним мрежама. Поред тога, КЈП ће спровести испитивање рада служби које информишу кориснике и отклонити недостатке. Утврдити обавезу вођења евиденције о рекламацијама, жалбама и приговорима грађана и рокове за одговарање – у року од 24 сата, до 48 сати, више од 48 сати. Информативна служба КЈП ће у случају сваке рекламације обавестити корисника у року од 24 сата о року у коме ће КЈП интервенисати.

Рок: континуирана и редовна активност.

Прилагођавање услуга потребама грађана

- ***Размотрити могућност двотарифне наплате воде***

Испитивање је показало да су грађани незадовољни ценом услуге снабдевања пијаћом/техничком водом – 61,1% грађана је директно одговорило да је цена превисока. Један од предлога је разматрање могућности двотарифне наплате воде.

- ***Унапређење рециклаже***

Радна група предлаже разматрање набавке додатних контејнера за одлагање рециклабилног отпада и проверу распореда постојећих контејнера у викенд насељима. На основу прикупљених података требало би обезбедити већу доступност контејнера за раздвајање отпада како би се одговорило на високу мотивисаност грађана да се укључе у процес примарне селекције.

Рок: до краја 2023. године.

24. ИЗВЕШТАЈ О СПРОВЕДЕНОМ ИНТЕРВЈУУ ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА

Након одржаних састанака фокус групе репрезентативног узорка привредних субјеката (лето 2020) на територији општине Голубац, радна група је дошла до следећег закључка :

А) Општина Голубац (нарочито у последњих годину дана) доживела је експанзију по питању туристичких посета (ресторани од 30–50 хиљада, *Тврђава* 150.000, манастир Тумани 1.000.000...).

Б) Привредни субјекти (у огромној већини од 85%) задовољни су услугом и ценом КЈП *Голубац*. Остали (15%) сматрају да је потребна промена тарифног система (по количини отпада). Евидентирано је неколико предлога за додатне локације за постављање контејнера и за рециклажни и за остали отпад.

В) Биоразградиви отпад постоји у количинама од 20–25% (зависно од делатности). Око половине овог отпада (остац од хране) преузимају заинтересовани грађани за исхрану домаћих животиња. Друга половина се одлаже са осталим отпадом у контејнере.

Г) Рециклажни отпад (за који постоји могућност) од стране привредних субјеката одлаже се у наменске посуде (картон, ПВЦ амбалажа, лименке и од пре два месеца стаклена амбалажа).

Д) Одлагање специфичног отпада из кланичног погона (животињски остаци) врши се у складу са прописима који су регулисани Законом, али за одлагање отпада који настаје у примарној пољопривредној производњи (амбалажа од хемијских препарата који се користе током заштите биља) успостављен је делимични систем одлагања, прикупљања и транспорта од стране републичких институција (који за сада подразумева само препоруке крајњим корисницима), тако да ће на територији општине Голубац овај систем бити успостављен истовремено са унапређењем система на националном нивоу.

Упитник – база за разговор током испитивања фокус група са привредним субјектима:

Назив привредног субјекта: _____

Адреса: _____

Година оснивања:

Упитник – фокус група – привредни субјекти

(припрема за формирање ПУО 2021–2030 Голубац)

1. Описати врсту делатности којом се привредни субјекат бави: овде дати прилику да својим речима опишу чиме се баве, поставити додатна питања, није довољно да кажу само трговина или туризам; испитати чиме се баве, шта производе и сл.

2. Површина коју заузима привредни субјекат – површина просторија (канцеларије и радни простор), површина магацина, површина на којима се не обавља делатност (нпр. хала је 200 м² а има паркинг, зелене површине и сл.)

3.а Број радника који запошљава (стално и повремено запослени) _____

3.б Број посетилаца (за оне који се баве туризмом и угоститељством) _____

4. Врсте и количине отпада који генерише

4.1. Да ли привредни субјект води евиденцију о врсти, количини, пореклу, карактеризацији и класификацији, саставу, складиштењу, транспорту, увозу, извозу, третману, односно поновном искоришћењу и одлагању отпада?

4.2. Да ли у поступку обављања делатности настаје отпад и који? Где привредни субјект одлаже настали отпад?

4.3. Да ли отпад настаје само у промету робе (отпад не настаје у процесу производње већ само приликом промета робе – отпад од амбалаже и сл.) ? О којој врсти отпада се у том случају ради? Ко врши услугу одношења и одлагања отпада?

5. Да ли привредни субјект има дозволу за управљање отпадом (ако је то захтевано прописима)? Да ли су количине и састав отпада у складу са издатом дозволом (мање или веће количине; састав се променио али није промењена дозвола и сл.)

6. Да ли се отпад привремено одлаже на подручју привредног субјекта? _____

6.1 Да ли поседује адекватну опрему за одлагање отпада који генерише (канте, контејнере, посебне магацине)?

7. Да ли привредни субјект врши промет или опасан отпад* у раду настаје? _____

*Ако је одговор потврдан, где се врши привремено складиштење опасног отпада? Да ли привредни субјект преузима опасан отпад од других физичких и правних лица (ако се бави прометом робе која након употребе постаје опасан отпад)? Ко врши услугу одношења и

третмана опасног отпада? Колико се прода амбалаже која постаје опасни отпад након употребе?

9. Фреквенција одношења отпада

Колико пута недељно/месечно КЈП долази и прикупља отпад? Да ли могу позвати КЈП *Голубац* да по потреби однесе отпад? Да ли се додатно фактурише услуга? Колико дуго стоји отпад, односно да ли је довољан број пута/фреквенција одношења отпада? Да ли привредни субјект има додатне трошкове због привременог складиштења отпада? _____

10. Лице задужено за управљање отпадом

Да ли у привредном субјекту постоји запослено лице које је задужено за управљање отпадом? Ако јесте, да ли је то лице које је задужено за заштиту животне средине или један од запослених, између осталих послова, обавља и послове управљања отпадом?

11. Надокнада за одношење отпада

Који је износ месечног рачуна који се фактурише од стране КЈП за услугу одношења и одлагања отпада? Да ли је цена услуге одговарајућа, превисока или ниска? Како ова услуга утиче на рад привредног субјекта (велики је трошак, није велики трошак)?

12. Услуга одношења отпада

Да ли је привредни субјект задовољан услугом коју пружа КЈП? 1 – потпуно незадовољан; 2 – претежно незадовољан; 3 – ни задовољан ни незадовољан; 4 – претежно задовољан; 5 – потпуно задовољан;

Ако је одговор 1, 2 или 3 - Зашто? _____

Ако је одговор 1, 2 или 3 – Шта би могло да се унапреди?

13. Да ли привредни субјект предлаже неки други начин тарифног система и који ?

14. Примарна селекција

Да ли се у оквиру привредног субјекта и пословања спроводи примарна селекција? Ако је одговор потврдан, које врсте отпада привредни субјект селектује? Како их одлаже и у које посуде? Да ли КЈП или неки други оператер нуди услугу откупа рециклажног отпада? Кома се предаје рециклажни отпад и како процес функционише? Да ли привредни субјект остварује неку зараду продајом рециклажног отпада?

Ако је одговор негативан, да ли би привредни субјект и под којим условима вршио примарну селекцију?

- да, али не зна како и да ли је обавезно; - да, само ако би неко вршио откуп рециклажног отпада; - не би, ако не мора;

15. Биоразградиви отпад

Да ли у раду привредног субјекта настаје биоразградиви отпад? Шта привредни субјект ради са тим отпадом (раздваја, одлаже заједно са комуналним отпадом...)?

16. Упознатост ангажованих лица са прописима

Колико су присутни у привредном субјекту упознати са прописима и обавезама у области управљања отпадом?

- 1 – уопште не познају прописе, нико их није питао нити им објаснио; 2 - површно познају прописе и своје обавезе; 3 – не знају одговор; 4 – познају само оне прописе који се односе на њихов рад и обавезе; 5 – одлично су упознати са прописима

17. Инспекцијски надзор

Да ли је вршен инспекцијски надзор? Да ли је привредни субјект опоменут (кажњаван) због непоштовања прописа у области управљања отпадом? Ако јесте, зашто је до тога дошло? Да ли су након тога отклонили недостатке? Да ли их је инспектор или други службеник упутио како да отклоне недостатке? _____

18. Питања за надлежне

Да ли привредни субјект има питања за КЈП или за општину?

У табели следе одговори појединачних привредних субјеката:

Назив привредног субјекта/делатност	Површина	Врста отпада који се генерише	Основни резултати интервјуа за ефекте ПУО
ПП <i>Нелекомерц</i> (кланица), Шувајић	50 м ²	Животињски, биоразградиви, ПВЦ, папир...	30 радника. Недељно се 1 тживотињског отпада се предаје овлашћеној фирми за преузимање у складу са Уговором (Ветеринарска установа <i>Напредак</i> , Ћуприја) и плаћа 20 дин/кг одвожење, а ПВЦ отпад преузима приватник из суседне

			општине без надокнаде. Са биоразградивим отпадом ђубри сопствене њиве, на којима узгаја пољопривредне културе потребне за исхрану стоке коју тови и обрађује у свом погону.
<i>Coolfood</i> (хладњача), Браничево	315 м ²	Биоразградиви, картон, ПВЦ амбалажа	60 радника. Биоразградиви отпад одлаже по њивама на којима се врши пољопривредна производња поврћа, али је заинтересован да га уступа евентуалном произвођачу пелета од органског отпада. Рециклажни отпад по Уговору (фирма <i>Капа стар</i> , Умка) одвози се 6 пута годишње.
Кафе бар <i>Нана</i> (кафе и ресторан)	180 м ²	Биоразградиви – кухиња, стакло, картон, ПВЦ амбалажа	14 радника. 50.000 посетилаца годишње. Биоразградиви отпад односе заинтересовани грађани из Голупца. Рециклажни отпад се одлаже у посуде за примарну селекцију.
Ресторан <i>Пек II</i> Клење, Малешево	400 м ²	Биоразградиви – кухиња, лименке, картон, ПВЦ амбалажа	10 радника. 35.000 посетилаца годишње. Са биоразградивим отпадом из кухиње храни сопствене домаће животиње. Потребни контејнери за рециклажни отпад, јер га сада одлаже у металне контејнере
Ресторан <i>Златна рибица</i> Голубац	60 м ²	Биоразградиви – кухиња, лименке, картон, ПВЦ амбалажа	24 радника. 40.000 посетилаца годишње. Биоразградиви отпад из кухиње уступа заинтересованим грађанима за исхрану домаћих животиња. Рециклажни отпад се одлаже у посуде за примарну селекцију.
Кафе бар <i>Кики</i> , Голубац	70 м ²	Папир, стакло, лименке	2 радника. 15.000 посетилаца годишње. Рециклажни отпад се одлаже у посуде за примарну селекцију.
ЈП <i>Пошта Србије</i> , Пошта Голубац	150 м ²	Папир	7 радника. Цена услуге је превисока и предлаже се другачији тарифни систем – по количини отпада.
Приватни киоск <i>Аутобуска станица</i> , Голубац,	10 м ²	Папир и ПВЦ амбалажа	1 радник. Рециклажни отпад се одлаже у посуде за примарну селекцију.
33 <i>Голубац</i> –	120 м ²	Папир, картон,	2 радника. Рециклажни отпад се одлаже у посуде

продавница мешовите робе у Добри		ПВЦ амбалажа, стакло...	за примарну селекцију.
Хотел <i>Голубачки град</i>	500 м ²	Биоразградиви – кухиња, стакло, картон, ПВЦ амбалажа	24 радника. 25.000 годишње. Биоразградиви отпад из кухиње односе заинтересовани грађани из Голупца. Рециклажни отпад се одлаже у посуде за примарну селекцију.
Манастир Тумани	400 м ²	Биоразградиви – кухиња, стакло, картон, ПВЦ амбалажа	20-ак радника дневно, а 1.000.000 посетилаца годишње. Биоразградиви отпад из кухиње односе заинтересовани грађани из околних насеља, а ПВЦ се одлаже у посуде за примарну селекцију. Потребне посуде за стакло.
ЈП <i>Тврђава Голубачки град д. о. о.</i>	200 м ² /1 ха	ПЕТ, лименке, картон, папир...	43 радника. Рециклажни отпад се одлаже у посуде за примарну селекцију. Потребно два пута недељно одношење отпада у сезони. Предлаже се уређење простора (постављање контејнера) преко пута (преко магистрале) од капије јер грађани који тамо паркирају остављају отпад.
Пекара <i>Марија</i>	257 м ²	Папир, картон, PVC амбалажа...	23 радника. Рециклажни отпад се одлаже у посуде за примарну селекцију

25. МОРФОЛОШКА АНАЛИЗА ВРСТА ОТПАДА РУРАЛНА И УРБАНА СРЕДИНА – УЗОРАК

Подаци о количинама отпада коју су приказани у табели раздела о саставу отпада главног дела Плана управљања отпадом општине Голубац представљају процене запослених у предузећу КЈП *Голубац*, чија је делатност сакупљање и депоновање кућног отпада и отпада из пословних просторија и базирају се на искуственим подацима о броју тура и степену попуњености камиона аутосмећара. Подаци који се односе на састав отпада такође представљају процену запослених у предузећу.

Закључак : У табели где је „извучен“ ПРОСЕК (13 м³ или 2.275 кг) по насељу треба имати у виду да су наведена насеља карактеристична (нпр. Браничево као друго по величини насеље на територији општине, ако изузмемо В.Н. Винци, затим само насеље Винци које има огромне осцилације у количини зависно од доба године што се види из анализе јануара и јула 2020...). Податак из КЈП *Голубац* се односи на 6.000 м³, јер КЈП „ГОЛУБАЦ“ НЕМА ВАГУ ЗА КАМИОНЕ НА УЛАСКУ У ДЕПОНИЈУ. НАПОМЕНА: Реално се годишње депонује око 12.000 м³, али се једанпут месечно ангажује булдожер који већину отпада у растреситом стању делимично сабија и тако се формира годишњи габарит од

око 6.000 м³, што износи око 2.200 тона (делимично сабијеног) отпада. Количина генерисаног отпада у 22 сеоска насеља (без насеља Винци са В.Н. и без Голупца) количина отпада по становнику је 1.000 тона подељено са 365 дана и подељено са око 6.500 становника (без Голупца и Винаца) је 0,5 кг дневно по особи. Количина генерисаног отпада у насељу Голубац дефинисан је недељни просек од 57 м³, а када се та количина подели са 7 дана добија се око 8 м³ дневно или 1.400 кг подељено са 2.000 (становника и туриста) = 0.7 кг дневно по особи. Количина генерисаног отпада на доминантним локацијама (Тврђава, манастир, Винци са В.Н.) је око 5 м³ или 800 кг дневно, а ако знамо да дневно имамо око 1.300 туриста, добијамо износ око 0,6 кг дневно по туристи.

Количину отпада на територији општине посматрати из неколико „перспектива“:

Прва „перспектива“ – сва насеља без Голупца, Винаца, *Тврђаве* и манастира (укупно 22) имају недељни просек у току године око 5 м³ или око 870 кг. Ако ту цифру помножимо са 22 (насеља) и са 53 (седмице у години), добијамо више од 1.000 тона.

Друга „перспектива“ – Голубац има 3 пута више становника од Браничева, а за Браничево имамо и јануарски и јулски узорак и недељни просек у години, можемо 9,5 м³ помножити са 6 и добити просечну недељну количину за град Голубац, а то је 57 м³ или око 10 тона што помножено са 53 седмице износи годишње више од 500 тона.

Трећа „перспектива“ – Винци са В.Н. има (израчунат) недељни просек од 43,5 м³ или око 7,5 тона што помножено са 53 седмице износи годишње више од 400 тона.

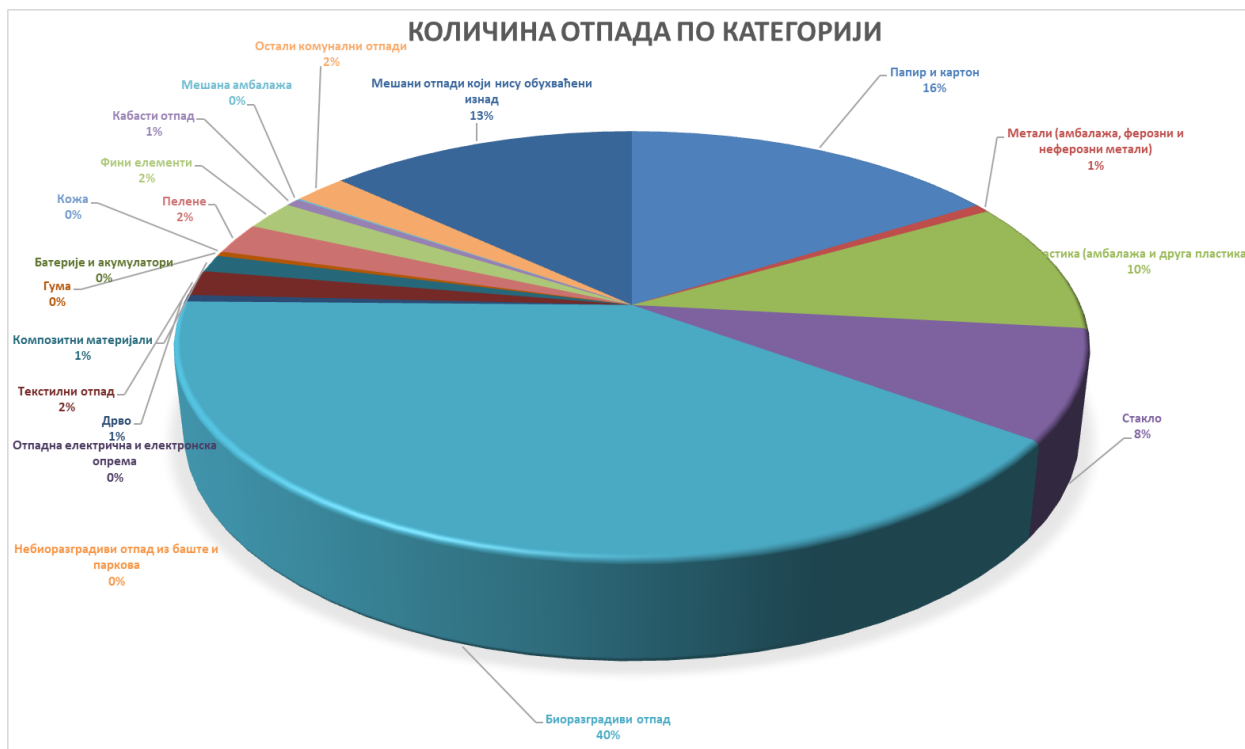
Четврта „перспектива“ – *Тврђава* и манастир који имају посете од око 400.000 туриста укупно годишње „производе“ дневно око 6 м³ отпада (7 контејнера од 1,1 м³ се празне свакодневно), што износи годишње око 300 тона.

Отпад се током транспорта камионима-смећарама делимично пресује.

Подаци о количинама отпада коју су приказани у табели ПУО представљају измерене репрезентативне узорке отпада прикупљеног из урбаног, односно руралног дела општине Голубац. Мерење је обављено почетком октобра 2020. и показује потребу за планирањем активности које би имале за циљ:

- Повећање количине рециклажних материјала прикупљених у посебним посудама;
- Планирање и реализација једноставније општинске компостаре;
- Додатну едукацију грађана (и у урбаном и у руралном делу општине Голубац) о могућностима и потреби примарне селекције свих рециклажних материјала.

Извештај морфолошке анализе отпада из руралне средине који је измерен 2.10.2020 године на основу 274,6 кг довеженог отпада из руралне средине која обухвата локације из 5 села. Камион у којем је овај отпад има рото пресу што доводи до додатног уситњавања отпада и увећања фине фракције.

Извештај морфолошке анализе отпада из урбане средине који је измерен 2.10.2020. године на основу 228,4 кг. У урбаној зони постоји примарна сепарација стакла што утиче на састав мешаног комуналног отпада.

Морфолошка анализа – рурална зона Голубац

ЗОНА СТАНОВАЊА (УРБАНА/РУРАЛНА): РУРАЛНА					
ОДГОВОРНО ЛИЦЕ:					
Категорија отпада	Поткатегорија отпада	КОЛИЧИНА ОТПАДА ПО ФРАКЦИЈИ [кг]			
		пролеће	лето	јесен	зима
Папир и картон	Папир и картон		44,1		
Метали (амбалажа, ферозни и неферозни метали)	Амбалажа од алуминијума		1,0		
	Амбалажа од гвожђа и челика				
	Други ферозни метали		0,1		
	Други неферозни метали		0,7		
Пластика (амбалажа и друга пластика)	ПЕТ амбалажа		4,9		
	Друге врсте пластичне амбалаже		18,0		
	Друге врсте пластике		4,7		
Стакло	Амбалажно стакло		22,8		

	Друге врсте стакла				
Биоразградиви отпад	Биоразградиви отпад из кухиње и ресторана		58,9		
	Биоразградиви отпад из баште и паркова		51,5		
Небиоразградиви отпад из баште и паркова	Неразградиви отпад из баште и паркова				
Дрво	Дрвена амбалажа		0,4		
	Друге врсте дрвета		1,0		
Текстилни отпад	Текстилна амбалажа				
	Текстилни отпад		5,3		
Батерије и акумулатори	Батерије				
	Акумулатори				
Отпадна електрична и електронска опрема	Отпадна електрична и електронска опрема				
Композитни материјали	Композитна амбалажа		3,1		
	Остали композитни материјали		0,5		
Гума	Гума		1,0		
Кожа	Кожа				
Пелене	Пелене		6,5		
Фини елементи	Фини елементи		6,1		
Кабастни отпад	Кабастни отпад		1,6		
Мешана амбалажа	Мешана амбалажа		0,3		
Остали комунални отпади	Остали комунални отпади		6,2		
Мешани отпади који нису обухваћени изнад	Мешани отпади који нису обухваћени изнад		35,9		
УКУПНО:		0	274,6	0,0	0,0

Напомена:	Возило којим је сакупљен отпад из руралне зоне има рото пресу, што доводи до додатног уситњавања отпада и увећања fine фракције				
Категорија отпада	Поткатегорија отпада	КОЛИЧИНА ОТПАДА ПО ФРАКЦИЈИ (%)			
		пролеће	лето	јесен	зима
Папир и картон	Папир и картон		16,1		
Метали (амбалажа, ферозни и неферозни метали)	Амбалажа од алуминијума		0,4		
	Амбалажа од гвожђа и челика		0,0		
	Други ферозни метали		0,0		
	Други неферозни метали		0,3		
Пластика (амбалажа и друга пластика)	ПЕТ амбалажа		1,8		
	Друге врсте пластичне амбалаже		6,6		
	Друге врсте пластике		1,7		
Стакло	Амбалажно стакло		8,3		
	Друге врсте стакла		0,0		
Биоразградиви отпад	Биоразградиви отпад из кухиње и ресторана		21,4		
	Биоразградиви отпад из баште и паркова		18,8		
Небиоразградиви отпад из баште и паркова	Неразградиви отпад из баште и паркова		0,0		
Дрво	Дрвена амбалажа		0,1		
	Друге врсте дрвета		0,4		
Текстилни отпад	Текстилна амбалажа		0,0		
	Текстилни отпад		1,9		
Батерије и акумулатори	Батерије		0,0		
	Акумулатори		0,0		

Отпадна електрична и електронска опрема	Отпадна електрична и електронска опрема		0,0		
Композитни материјали	Композитна амбалажа		1,1		
	Остали композитни материјали		0,2		
Гума	Гума		0,4		
Кожа	Кожа		0,0		
Пелене	Пелене		2,4		
Фини елементи	Фини елементи		22		
Кабаста отпад	Кабаста отпад		0,6		
Мешана амбалажа	Мешана амбалажа		0,1		
Остали комунални отпади	Остали комунални отпади		2,3		
Мешани отпади који нису обухваћени изнад	Мешани отпади који нису обухваћени изнад		13,1		
УКУПНО:		0	100,0	0	0

Морфолошка анализа – рурална зона Голубац (1) – % категорије отпада:

Категорија отпада	[%]
Папир и картон	16,1
Метали (амбалажа, ферозни и неферозни метали)	0,7
Пластика (амбалажа и друга пластика)	10,1
Стакло	8,3
Биоразградиви отпад	40,2
Небиоразградиви отпад из баште и паркова	0,0
Дрво	0,5
Текстилни отпад	1,9

Батерије и акумулатори	0,0
Отпадна електрична и електронска опрема	0,0
Композитни материјали	1,3
Гума	04
Кожа	0,0
Пелене	2,4
Фини елементи	2,2
Кабаста отпад	0,6
Мешана амбалажа	0,1
Остали комунални отпади	2,3
Мешани отпади који нису обухваћени изнад	13,1
Укупно	100,0

Морфолошка анализа – урбана зона Голубац

Категорија отпада	Поткатегорија отпада	КОЛИЧИНА ОТПАДА ПО ФРАКЦИЈИ [кг]			
		пролеће	лето	јесен	зима
Папир и картон	Папир и картон		37,8		
Метали (амбалажа, ферозни и неферозни метали)	Амбалажа од алуминијума		1,5		
	Амбалажа од гвожђа и челика		0,9		
	Други ферозни метали				
	Други неферозни метали				
Пластика (амбалажа и друга пластика)	ПЕТ амбалажа		9,1		
	Друге врсте пластичне амбалаже		30,8		
	Друге врсте пластике		6,3		
Стакло	Амбалажно стакло		3,8		
	Друге врсте стакла				
Биоразградиви отпад	Биоразградиви отпад из кухиње и ресторана		49,1		

	Биоразградиви отпад из баште и паркова		20,0		
Небиоразградиви отпад из баште и паркова	Неразградиви отпад из баште и паркова				
Дрво	Дрвена амбалажа		0,5		
	Друге врсте дрвета				
Текстилни отпад	Текстилна амбалажа		0,4		
	Текстилни отпад		23,0		
Батерије и акумулатори	Батерије				
	Акумулатори				
Отпадна електрична и електронска опрема	Отпадна електрична и електронска опрема		0,3		
Композитни материјали	Композитна амбалажа		2,8		
	Остали композитни материјали		1,6		
Гума	Гума		8,1		
Кожа	Кожа				
Пелене	Пелене		6,6		
Фини елементи	Фини елементи		14,5		
Кабести отпад	Кабести отпад		13		
Мешана амбалажа	Мешана амбалажа		5,1		
Остали комунални отпади	Остали комунални отпади		4,4		
Мешани отпади који нису обухваћени изнад	Мешани отпади који нису обухваћени изнад		0,5		
УКУПНО:		0	228,4	0	0
Напомена:	У урбаној зони постоји примарна сепарација стакла што утиче на састав мешаног комуналног отпада				

Категорија отпада	Поткатегорија отпада	КОЛИЧИНА ОТПАДА ПО ФРАКЦИЈИ [%]			
		пролеће	лето	јесен	зима
Папир и картон	Папир и картон		16,5		
Метали (амбалажа, ферозни и неферозни метали)	Амбалажа од алуминијума		0,7		
	Амбалажа од гвожђа и челика		0,4		
	Други ферозни метали		0,0		
	Други неферозни метали		0,0		
Пластика (амбалажа и друга пластика)	ПЕТ амбалажа		4,0		
	Друге врсте пластичне амбалаже		13,5		
	Друге врсте пластике		2,8		
Стакло	Амбалажно стакло		1,7		
	Друге врсте стакла		0,0		
Биоразградиви отпад	Биоразградиви отпад из кухиње и ресторана		21,5		
	Биоразградиви отпад из баште и паркова		8,8		
Небиоразградиви отпад из баште и паркова	Неразградиви отпад из баште и паркова		0,0		
Дрво	Дрвена амбалажа		0,2		
	Друге врсте дрвета		0,0		
Текстилни отпад	Текстилна амбалажа		0,2		
	Текстилни отпад		10,1		
Батерије и акумулатори	Батерије		0,0		
	Акумулатори		0,0		
Отпадна електрична и електронска опрема	Отпадна електрична и електронска опрема		0,1		
Композитни материјали	Композитна амбалажа		1,2		
	Остали композитни материјали		0,7		
Гума	Гума		3,5		
Кожа	Кожа		0,0		
Пелене	Пелене		2,9		

Фини елементи	Фини елементи		6,3		
Кабастаи отпад	Кабастаи отпад		0,6		
Мешана амбалажа	Мешана амбалажа		2,2		
Остали комунални отпади	Остали комунални отпади		1,9		
Мешани отпади који нису обухваћени изнад	Мешани отпади који нису обухваћени изнад		0,2		
УКУПНО:		0	100	0	0

Морфолошка анализа – рурална зона Голубац (1) – % категорије отпада:

Категорија отпада	[%]
Папир и картон	16,5
Метали (амбалажа, ферозни и неферозни метали)	1,1
Пластика (амбалажа и друга пластика)	20,2
Стакло	1,7
Биоразградиви отпад	30,3
Небиоразградиви отпад из баште и паркова	0,0
Дрво	0,2
Текстилни отпад	10,2
Батерије и акумулатори	0,0
Отпадна електрична и електронска опрема	0,1
Композитни материјали	1,9
Гума	3,5
Кожа	0,0
Пелене	2,9
Фини елементи	6,3
Кабастаи отпад	0,6
Мешана амбалажа	2,2
Остали комунални отпади	1,9

Мешани отпади који нису обухваћени изнад	0,2
Укупно	100,0

Сви термини који се користе у овом тексту у мушком граматичком роду подразумевају природни мушки и женски род особа на које се односе без икакве дискриминације.